

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Uitwerking Gegevensvo Omgevingsw

Uitwerking Gegevensvoorziening Omgevingswet

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Uitwerking Gegevensvoorziening Omgevingswet

RIVM Rapport 121001001/2013

Colofon

© RIVM 2013

Delen uit deze publicatie mogen worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

Ton de Nijs (RIVM),
Piet van Zoonen (RIVM),
Wim van der Maas (RIVM),
Rob Maas (RIVM)

m.m.v. Albert Beetsma (PBLQ/HEC)

Contact:
Piet.van.Zoonen@rivm.nl

Dit onderzoek werd verricht in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, programmadirectie Eenvoudig Beter, in het kader van project M/121001/ Uitwerking Gegevensvoorziening Omgevingswet.

Rapport in het kort

Uitwerking Gegevensvoorziening Omgevingswet

Het RIVM heeft in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu onderzocht hoe de gegevensvoorziening voor de nieuwe Omgevingswet verbeterd kan worden. De wet wordt ingevoerd om besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen eenvoudiger en beter te maken. Om de doelen van de wet te kunnen realiseren is het van belang dat de gegevensvoorziening op orde komt. Uit het onderzoek blijkt dat de beschikbaarheid, bruikbaarheid en actualiteit van de gegevens die nodig zijn om het effect van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen op de omgeving te kunnen beoordelen niet altijd voldoende is. Ook worden gegevens uit vergunningen en onderzoek dat is gedaan om ruimtelijke plannen en initiatieven te onderbouwen beperkt ontsloten.

Het RIVM pleit er daarom voor de gegevensvoorziening in een samenhangend stelsel onder te brengen, waarbij de gegevens via één digitale ingang (website), 'de laan van de leefomgeving', worden ontsloten. Aanbevolen wordt om de relevante gegevens voor de huidige domeinen, zoals lucht, water, geluid en bodem, onder te brengen in 'informatiehuizen' die via de laan aan elkaar worden gekoppeld.

Om snel en eenvoudig de mogelijke effecten op de omgeving te kunnen beoordelen is het bovendien raadzaam om een 'voorwasstraat' te ontwikkelen die deze op hoofdlijnen kan aangeven. Hiervoor is het nodig instrumenten als signaalkaarten en screeningtools te ontwikkelen. In aanvulling daarop is het van belang om integrale afwegingskaders te ontwikkelen waarmee de effecten op duurzaamheid, gezondheid en natuurlijk kapitaal getoetst kunnen worden.

Sommige informatiehuizen (bijvoorbeeld lucht) zijn beter op orde en kunnen met betrekkelijk weinig aanpassingen op de laan van de leefomgeving worden aangesloten. Andere daarentegen, zoals bodem en geluid, vergen een grotere inspanning. Om deze informatiehuizen en de laan verder te ontwikkelen is een nationaal verbeterprogramma gewenst.

Trefwoorden:

Omgevingswet, ruimtelijke ontwikkeling, gegevensvoorziening, leefomgeving

Abstract

Improving the provision of data on the living environment

The Dutch government is developing the *Omgevingswet* (Environment Planning Act) in order to improve the decision making process on spatial development. To achieve the objectives of the Act it is important that the provision of data on the living environment is in order. This study shows that the availability, usability and consistency of the data needed to assess the impact of new spatial developments, are not always sufficient. Information on permits, authorizations and zoning as well as local environmental research are inadequately accessible.

It is recommended that spatial data will be made available in a coherent system via a single access point, the so-called 'Avenue of the Living Environment'. This avenue should unlock the data and information on specific domains such as air, water, noise and soil gathered in so-called 'information houses'.

To quickly and easily assess the potential effects on the living environment, it is advised to develop screening tools for the various environmental domains, based on rules of thumbs or signaling maps. In addition, it is important to develop integrated assessment frameworks addressing effects on sustainability, health and natural capital.

In some domains, such as air, the data and information have already been organized. Development of an information house along the avenue may be possible with relatively few modifications. Other domains, such as soil and noise, require a greater effort. A national improvement program should be launched to develop these information houses and the Avenue of the Living Environment.

Keywords:

Omgevingswet (Environmental Planning Act), spatial development, data provision, living environment

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave–7

Samenvatting–9

1 Inleiding–13

- 1.1 Doel van het onderzoek–13
- 1.2 Opzet van het onderzoek–14
- 1.3 De 'Laan van de Leefomgeving–16

2 Vraag in beeld–17

- 2.1 Methode–17
- 2.2 Resultaten–18
 - 2.2.1 Lucht–18
 - 2.2.2 Geluid–18
 - 2.2.3 Natuur–19
 - 2.2.4 Externe veiligheid–19
 - 2.2.5 Water–20
 - 2.2.6 Bodem–20
 - 2.2.7 Cultuurhistorie–21
- 2.3 Inventarisatie generieke wensen–21

3 Aanbod op maat–25

- 3.1 Methode–25
- 3.2 Resultaten per domein–25
 - 3.2.1 Lucht–25
 - 3.2.2 Geluid–26
 - 3.2.3 Natuur–27
 - 3.2.4 Externe veiligheid–27
 - 3.2.5 Water–28
 - 3.2.6 Bodem–29
 - 3.2.7 Cultuurhistorie–29
- 3.3 Generieke verbeteropties–30
 - 3.3.1 Hergebruik van onderzoek–30
 - 3.3.2 Hoe ziet de ideale gegevensvoorziening eruit–31
 - 3.3.3 Hoe ziet het ideale instrumentarium eruit–32
- 3.4 Voorlopige aanbevelingen–32

4 Verbeteropties in kaart–35

- 4.1 De generieke structuur –35
- 4.2 Toestand van de huidige gegevensvoorziening –36
 - 4.2.1 De huidige gegevensvoorziening–36
 - 4.2.2 Best practices–37
- 4.3 Generieke verbeteropties–38
 - 4.3.1 Het toetsingskader–38
 - 4.3.2 De toetsingsinstrumenten–38
 - 4.3.3 De gegevens–38
 - 4.3.4 De laan van de leefomgeving–39
- 4.4 Verbeteropties per domein–40
 - 4.4.1 Lucht–40
 - 4.4.2 Geluid–40
 - 4.4.3 Natuur–41

- 4.4.4 Externe veiligheid–41
- 4.4.5 Water–41
- 4.4.6 Bodem–42
- 4.4.7 Cultuurhistorie–42

5 Conclusies en aanbevelingen–43

- 5.1 Conclusies–43
- 5.2 Aanbevelingen–44
 - 5.2.1 Het toetsingskader–44
 - 5.2.2 De huizen–44
 - 5.2.3 De laan –45
- 5.3 Op weg naar een Laan van de Leefomgeving–46

Referenties–49

Afkortingen–51

Bijlage 1. De verbeteropties–53

- Generieke verbeteropties–53
- Het toetsingskader–53
- De informatiehuizen–53
- De laan–54
- Domein specifieke verbeteropties–55
- Lucht–55
- Geluid–55
- Natuur–55
- Externe veiligheid–55
- Water–55
- Bodem–56
- Cultuurhistorie–56

Bijlage 2. Korte beschrijving van de casussen–57

- NSDM-werf Oost, Amsterdam–57
- Bloemendalerpolder, Weesp/Muiden–58
- Station Hanzelijn, Kampen–58
- Twee woningen, Demmerik–59
- Tracé Schiphol- Amsterdam – Almere–60
- Buitengebied, Alphen-Chaam–60
- Glastuinbouwintensiveringsgebied Tinte, Westvoorne–61
- Kippenschuur, Stadskanaal–62
- Buitengebied, Gulpen-Wittem–62
- Bedrijventerrein, Bergambacht –64
- Groene Kruisweg-metrobaan, Albrandswaard–64
- Bedrijfsterrein Molada, Oss–65
- Hornbach, Geleen–66

Bijlage 3 Workshop verslagen–67

- Vraag in Beeld–67
- Verslag 15 mei–67
- Verslag 16 mei–72
- Verslag 22 mei–78
- Aanbod op Maat–84
- Verslag 27 augustus–84
- Verslag 28 augustus–90
- Verslag 4 september–94

Samenvatting

Huidige gegevensvoorziening

In 2012 heeft het RIVM een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de gegevensvoorziening voor het uitvoeren van de nieuwe Omgevingswet (RIVM, 2012). In dit onderzoek werd geconstateerd dat de gegevensvoorziening versnipperd was en dat er grote variaties waren in de wijze waarop de kwaliteit en autorisatie van die gegevens geregeld zijn. Dat onderzoek gaf vooral de wijze weer waarop de gegevens gegenereerd en bewerkt waren, maar niet hoe deze in de praktijk door burgers, bedrijven en overheden worden gebruikt. Daarom is een vervolgonderzoek gestart.

De gegevensvoorziening nader bekeken

Om de knelpunten, problemen en wensen in de praktijk in beeld te brengen, is een vervolgonderzoek gestart. Dit rapport beschrijft de bevindingen van dit onderzoek. In de eerste fase van het vervolgonderzoek zijn drie workshops georganiseerd waarin voor vijftien verschillende cases de gegevensbehoefte bij de planvorming en vergunningverlening is geanalyseerd met de initiatiefnemers, adviesbureaus en betrokken ambtenaren. Deze analyse en de daarbij gesuggereerde oplossingen zijn gebruikt als input voor de tweede fase.

In de tweede fase van het onderzoek zijn drie workshops georganiseerd met adviesbureaus en dataleveranciers. Aan hen zijn de resultaten, knelpunten en wensen van de eerste fase voorgelegd en deze werden over het algemeen herkend. In de workshops zijn vijftig verschillende verbeteropties geïdentificeerd. Circa de helft is generiek van aard, de rest betreft specifieke verbeteropties voor de verschillende domeinen. Het gaat bijvoorbeeld om ontwerpeisen en aanbevelingen voor het toetsingskader, zoals dat in de nieuwe Omgevingswet geformuleerd zal gaan worden, de toetsingsinstrumenten die worden gebruikt om te bepalen of een bepaald aspect wordt overschreden en de beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid van de gegevens die deze toetsingsinstrumenten nodig hebben.

Aanbevelingen voor de gegevensvoorziening

Het RIVM beveelt aan dat het toetsingskader in de nieuwe Omgevingswet de te gebruiken gegevens en rekenmethoden vaststelt, het gebruik van vuistregels en screeningtools faciliteert, zorgdraagt voor harmonisatie en standaardisatie van de gegevensvoorziening en het gebruik van integrale afwegingsinstrumenten mogelijk maakt.

Voor de gegevens is het belangrijk dat deze beschikbaar, bruikbaar en betrouwbaar zijn. Ze moeten via één centrale ingang, via een zogenaamde 'laan van de leefomgeving', worden ontsloten voor burgers, bedrijven en overheid. Daarnaast moeten de gegevens bruikbaar zijn om de effecten op de omgeving te kunnen beoordelen en betrouwbaar, zodat er juridisch gezien geen discussie over mogelijk is. Voor de verschillende domeinen, zoals lucht, geluid, natuur, externe veiligheid, water, bodem en cultuurhistorie, zouden zogenaamde 'informatiehuizen' ingericht moeten worden. Het is belangrijk dat de samenstelling, de financiering en het mandaat van de informatiehuizen goed wordt geregeld, waarbij duidelijk is welk informatiehuis aan de lat staat voor welk beleid. Wij bevelen aan de inrichting van de informatiehuizen te baseren op de resultaten van een onderzoek naar de behoeftes die vanuit de Omgevingswet noodzakelijk zijn. In aanvulling op deze informatiehuizen zouden voorzieningen ontwikkeld moeten worden met generieke informatie over de leefomgeving, de vergunde milieuruimte en scenariogegevens, zoals die voor de toetsingsinstrumenten nodig zijn.

Om snel en eenvoudig de potentiële effecten op de omgeving te kunnen beoordelen, zou van vuistregels, signaalkaarten en screeningtools een soort 'voorwasstraat' voor de verschillende aspecten van de omgeving ontwikkeld moeten worden. Als die voorwasstraat geen eenduidig antwoord kan geven, zouden meer specifieke instrumenten ingezet kunnen worden in de ruimtelijke planning. In aanvulling hierop zou een start gemaakt moeten worden met de ontwikkeling van meer integrale afwegingskaders voor duurzaamheid, gezondheid en natuurlijk kapitaal.

Ontwikkeling van de gegevensvoorziening

Om deze informatiehuizen en de laan van de leefomgeving te ontwikkelen, dienen nog aanzienlijke stappen gezet te worden. Dit onderzoek heeft de uitgangspunten voor de ontwikkeling van die laan in beeld gebracht. Naast bestuurlijke aspecten zou de ontwikkeling langs drie sporen moeten lopen:

1. Het beschikbaar, bruikbaar en betrouwbaar maken van de gegevensvoorziening voor de Omgevingswet door de ontwikkeling van informatiehuizen en de laan van de leefomgeving.
2. Het op orde brengen van de generieke gegevens, de vergunde milieuruimte, scenariogegevens, alsook het faciliteren van het hergebruik van incidentele onderzoeksgegevens.
3. De ontwikkeling van een voorwasstraat, die eenvoudige screening van plannen en initiatieven over de gehele breedte van de leefomgeving mogelijk maakt.

In spoor 1 en 2 dient de ontwikkeling van de gegevensvoorziening voort te bouwen op bestaande informatievoorzieningen, initiatieven en best practices waarbij (meer) moet worden aangesloten bij de vraag vanuit de gebruikers van de Omgevingswet. Duidelijk moet zijn welk informatiehuis verantwoordelijk wordt voor welke toetsen. Vervolgens moet worden bezien in hoeverre het bestaande toetsingsinstrumentarium voldoet aan de eisen die vanuit de Omgevingswet worden gesteld, waarbij de beschikbare en bruikbare gegevens worden vastgesteld en betrouwbaar gemaakt. Parallel aan dit proces zou een datamodel van de gegevensvoorziening ontwikkeld moeten worden, inclusief de harmonisatie en standaardisatie van bestaande gegevensvoorzieningen. Als bekend is waar welke gegevens voor de Omgevingswet nodig zijn, kan (per onderdeel) een business case ontwikkeld worden waarin de verbeteropties uit deze studie worden meegenomen (Bijlage 1). Spoor 1 richt zich daarbij op de ontwikkeling van de informatiehuizen en spoor 2 op het ontsluiten van de generieke gegevens, scenariogegevens, de vergunde milieuruimte en het hergebruik van bodem-, natuur- en verkeersonderzoek.

In spoor 3 wordt de voorwasstraat ontwikkeld, waarbij op snelle en eenvoudige wijze de mogelijke effecten van plannen en initiatieven op de omgeving met signaalkaarten en screeningtools in beeld worden gebracht. Door versnelling en vereenvoudiging van de omgevingstoetsen zal dit spoor een grote meerwaarde hebben in het concept van de laan van de leefomgeving. De voorwasstraat zal aan moeten sluiten bij de (herziening van) toetsingsinstrumenten in spoor 1. Aanvullend onderzoek zal uit moeten wijzen hoe en waar de meeste synergie-winst behaald kan worden.

Naar verwachting kan een aantal informatiehuizen met betrekkelijk weinig aanpassingen op de laan van de leefomgeving worden aangesloten en het concept in de praktijk beproeven. De verdere ontwikkeling van de laan en het doorvoeren van verbeteringen in de gegevensvoorziening en de bijbehorende toetsingsinstrumenten zou het beste plaats kunnen vinden in een nationaal verbeterpro-

gramma. Waarbij de laan en huizen zich gefaseerd ontwikkelen en aansluiten bij het nieuw te vormen toetsingskader van de Omgevingswet.

1 Inleiding

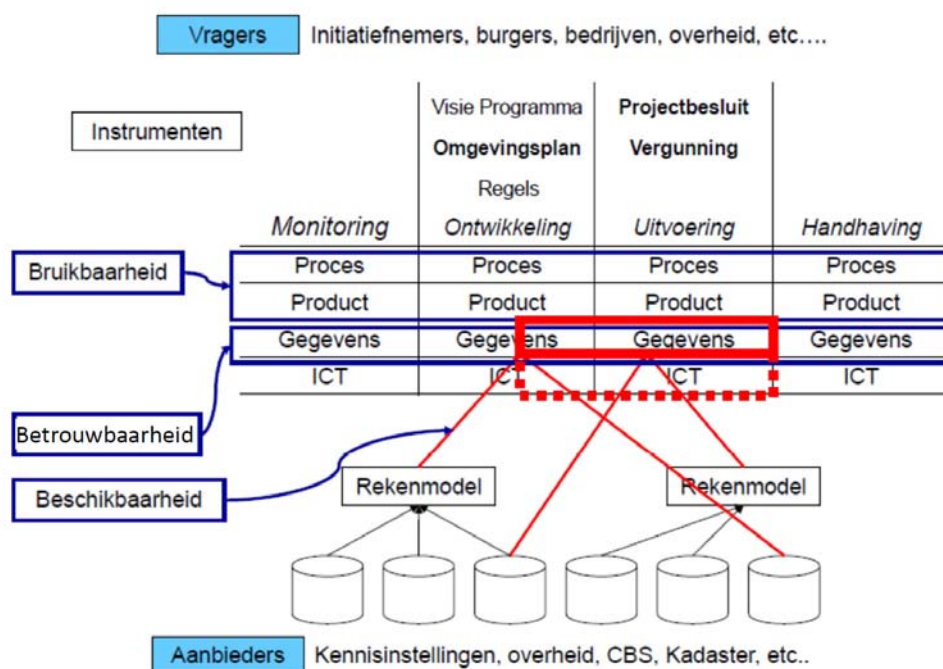
In het najaar van 2012 heeft het RIVM onderzocht in welke mate gegevens over de fysieke leefomgeving beschikbaar zijn en in welke mate ze bruikbaar zijn of kunnen worden gemaakt voor het nemen van besluiten over de leefomgeving (RIVM, 2012).

Deze studie liet zien dat er weliswaar veel gegevens zijn, maar dat deze niet altijd even eenvoudig beschikbaar, bruikbaar en betrouwbaar zijn. In de ogen van de gebruikers, burgers, bedrijven en het bevoegd gezag is sprake van een versnipperde en moeilijk toegankelijke gegevensinfrastructuur. Het RIVM adviseerde in deze studie toe te werken naar één ingang, waar alle gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de Omgevingswet gevonden kunnen worden. Als gegevens beter beschikbaar, bruikbaar en betrouwbaar ontsloten zouden worden, zijn minder onderzoeken nodig, zullen procedures sneller gaan en zal het aantal rechtszaken afnemen. De beschikbaarheid van de juiste gegevens zal ertoe bijdragen dat burgers, bedrijven en bestuurders sneller en beter keuzes en afwegingen kunnen maken, omdat ze beter geïnformeerd zijn.

Het regeerakkoord haakt in op de bovengenoemde problematiek en zegt: 'Er komt een databank voor ruimtelijke gegevens waardoor informatie makkelijker kan worden ontsloten.'

1.1 Doel van het onderzoek

Naar aanleiding van dit advies heeft het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) het RIVM verzocht om voorstellen te doen hoe de gegevensvoorziening bij de uitvoering van de Omgevingswet verbeterd zou kunnen worden. Het idee is dat door een betere gegevensvoorziening de onderzoekslasten zullen dalen en procedures versnellen. Het is voor IenM van belang dat deze voorstellen aansluiten bij de doelstellingen van de Omgevingswet; het versnellen van de besluitvorming over ruimtelijke plannen, vergunningen en projectbesluiten. Ook werd gevraagd om het onderzoek vooral te richten op de beslissingen die vaak voorkomen in het uitvoeringsproces.

Figuur 1.1. Schematische weergave van de informatiestroom tussen vragers en aanbieders. Het rode kader geeft de afbakening van het project weer.

De voorstellen voor verbetering van de gegevensvoorziening moeten zich richten op de toepassing van instrumenten in de Omgevingswet die betrekking hebben op de beleidsuitvoering, zoals aangegeven in Figuur 1.1. Deze figuur schetst de verschillende beleidsfasen; monitoring, ontwikkeling, uitvoering en handhaving, de informatiestroom tussen de vragers en de aanbieders en hoe deze zich verhouden tot beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid van gegevens. De beschikbaarheid van informatie wordt bepaald door de data, modellen en gegevens die bij de aanbieders aanwezig zijn. De bruikbaarheid van informatie wordt bepaald tijdens de beleidsontwikkeling en vastgelegd in de algemene regels, visies, programma's en beheernormen. De betrouwbaarheid van de gegevens hangt samen met de methoden en procedures en de wijze waarop de gegevens zo nodig formeel worden vastgesteld.

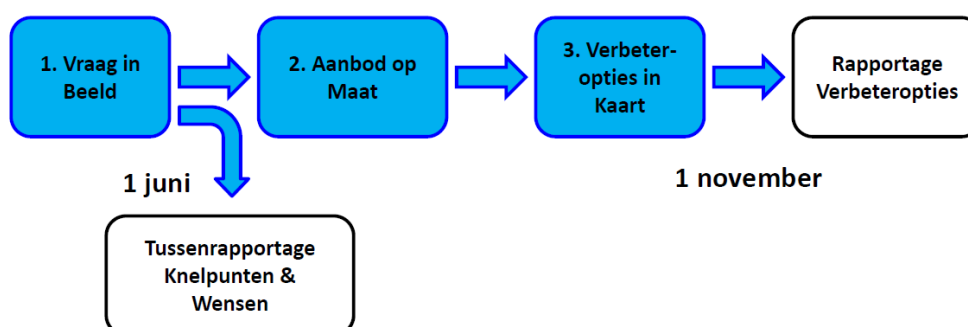
Het rode kader in Figuur 1.1 geeft de afbakening van deze studie aan. We onderzoeken welke gegevens bij lokale beleidsuitvoering, het projectbesluit, het omgevingsplan en de vergunning nodig zijn. Deze beleidsinstrumenten bepalen welke gegevens op termijn beschikbaar moeten zijn voor de initiatiefnemers, planontwikkelaars en overheden. Deze beleidsinstrumenten zijn op dit moment echter nog niet geheel uitgekristalliseerd. Daarom wordt in deze studie aangenomen dat de gegevensbehoefte van de nieuwe Omgevingswet op hoofdlijnen vergelijkbaar is met de gegevensbehoefte van de huidige regelgeving bij bestemmingsplannen, vergunningen en project- en tracébesluiten. Dit project dient voor deze instrumenten duidelijk in beeld te brengen waar de problemen, knelpunten, wensen en verbeteropties in de gegevensbehoefte zitten. Daarbij wordt specifiek gekeken naar de domeinen die voor de uitvoering van de Omgevingswet belangrijk zijn: natuur, lucht, geluid, veiligheid, water, bodem en archeologie (RIVM, 2012).

1.2 Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in drie fasen zoals weergegeven in Figuur 1.2.

1. **Vraag in beeld**

In deze fase zijn de problemen, knelpunten, wensen en verbeteropties vanuit de gebruikers in beeld gebracht aan de hand van recente casussen, bestemmingsplannen, project- en tracébesluiten. In een drietal workshops zijn ervaringen van de mensen die betrokken waren bij de ontwikkeling van deze plannen geïnventariseerd aan de hand van de domeinen lucht, geluid, natuur, externe veiligheid, bodem, water en cultuurhistorie. Op basis van de resultaten van de workshops zijn de generieke knelpunten en verbeteropties geïnventariseerd

Figuur 1.2. Opzet van het onderzoek.

2. **Aanbod op maat**

In deze fase zijn op basis van de problemen, knelpunten en wensen van de gebruikers oplossingsrichtingen en verbeteropties besproken met de aanbieders van kennis en informatie.

Daarvoor werden twee workshops georganiseerd met experts van de kennisinstellingen en overheidsorganisaties die betrokken zijn bij de gegevensvoorziening. In deze workshops werden per domein oplossingsrichtingen en verbeteropties geformuleerd. Voor de ontwikkeling van plannen en initiatieven worden veelal adviesbureaus ingeschakeld. Het is daarom interessant om ook deze partijen te betrekken bij het in kaart brengen van de informatiebehoefte en de verbeteropties. Daarom is in deze fase ook een workshop georganiseerd met experts uit de advieswereld, waarin de generieke knelpunten en verbeteropties uit fase 1 verder zijn uitgewerkt.

3. **Verbeteropties in kaart**

Uiteindelijk zijn de resultaten uit de workshops uitgewerkt en geanalyseerd. Het overzicht van de toestand van de gegevensvoorziening is uitgewerkt, uitgaande van de kennis en informatie die tijdens de workshops is aangebracht. Dit heeft geresulteerd in een overzicht van generieke en domeinspecifieke aanbevelingen.

1.3 De 'Laan van de Leefomgeving'

Parallel aan dit onderzoek richt IenM zich op de wijze waarop het beoogde stelsel aan voorzieningen georganiseerd zou moeten worden. Daarbij gebruiken zij de metafoor van de 'Laan van de Leefomgeving'. De gedachte daarbij is dat de gegevensvoorziening per domein (water, bodem, lucht, geluid, natuur etc.) georganiseerd kan worden in 'informatiehuizen' (Figuur 1.3). De informatie in deze huizen wordt ontsloten via de 'Laan van de Leefomgeving'.

Figuur 1.3. Opzet van de 'Laan van de Leefomgeving'.

2 Vraag in beeld

2.1 Methode

In de eerste serie workshops stond de behoefte aan gegevens, die noodzakelijk zijn voor planvorming, bestemmingsplannen, project- en tracébesluiten, centraal. Om dit te onderzoeken zijn op de website van de Raad van State casussen geselecteerd in stedelijke, landelijke en industriegebieden die na invoering van de Crisis- en herstelwet op 31 oktober 2010 zijn gepubliceerd in de Staatscourant. Bij de selectie van de plannen is gezocht hoe vaak specifieke trefwoorden gerelateerd aan de domeinen voorkomen, te weten: Natura 2000, ecologische hoofdstructuur, geluidhinder, externe veiligheid, luchtkwaliteit, waterkwaliteit, bodemkwaliteit en archeologie. Bij de selectie is getracht om rekening te houden met de aard van de plannen en de ruimtelijke spreiding over Nederland.

De problemen, knelpunten en wensen in de gegevensvoorziening voor deze casussen is in drie workshops voor stedelijk, landelijk en industriegebied geïnventariseerd. Voor iedere casus werden betrokkenen uitgenodigd die de verschillende rollen in het proces konden representeren. Bij de meeste plannen werden adviesbureaus ingeschakeld bij de planvoorbereiding. Ter controle van het algemene beeld was op iedere workshop iemand van de Commissie MER (Milieu Effect Rapportage) en van Geonovum uitgenodigd. Op de workshops is de deelnemers gevraagd naar hun ervaringen, problemen, knelpunten en wensen ten aanzien van de gegevensvoorziening op de domeinen lucht, geluid, natuur, externe veiligheid, water, bodem en cultuurhistorie. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de geselecteerde plannen per workshop. Bijlage 2 geeft een korte beschrijving van de verschillende plannen.

Tabel 2.1. Overzicht van de geselecteerde casussen per workshop.

Stedelijk	Landelijk	Industrie
NSDM-werf Oost, Amsterdam	Tracé Schiphol - Amsterdam - Almere	Bedrijventerrein, Bergambacht
Bloemendalerpolder, Weesp/Muiden	Buitengebied, Alphen-Chaam	Groene Kruisweg-metrobaan, Albrandswaard
Station Hanzelijn, Kampen	Glastuinbouw Intensiveringsgebied Tinte, Westvoorne	Bedrijventerrein Molada, Oss
Twee woningen, Demmerik	Kippenshuur, Stadskanaal	Hornbach, Geleen
	Buitengebied, Gulpen-Wittern	

Tijdens de workshops 'Vraag in Beeld' is de gegevensvoorziening voor de verschillende domeinen achtereenvolgens in groepjes per plan en per actor (initiatiefnemer, planvoorbereider en vergunningverlener) besproken aan de hand van onderstaande vragen:

- welke gegevens zijn gebruikt
- waar komen deze gegevens vandaan; en
- wat zijn de problemen, knelpunten, wensen en best practices?

De resultaten van deze discussies zijn plenair teruggekoppeld en besproken. Alle verslagen van de workshops zijn toegevoegd in Bijlage 3.

Vanuit de workshops is een groot aantal knelpunten wensen en mogelijke verbeteringen geïdentificeerd en geprioriteerd. In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk zijn generieke wensen beschreven die voor meerdere domeinen toepasbaar zijn.

2.2 Resultaten

Onderstaande paragrafen beschrijven per domein welke informatiebronnen er gebruikt werden, welke informatie er ontbrak en ten slotte welke wensen en best practices naar voren werden gebracht. Zo nodig wordt een summierende toelichting gegeven over het wettelijke kader, de genoemde instrumenten of gegevensvoorzieningen.

2.2.1 Lucht

Nederland heeft problemen met voldoen aan de Europese normen voor fijn stof en stikstofdioxide. Om op termijn aan de Europese eisen te kunnen voldoen, is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL; InfoMil, 2013a) ontwikkeld. Binnen dit programma is een set van maatregelen opgesteld, die de luchtkwaliteit zodanig verbeteren dat voorgenomen projecten kunnen worden gerealiseerd. De NSL-monitoringtool geeft zeer gedetailleerde informatie over de lokale luchtkwaliteit. Voor de toetsing van lokale initiatieven is de regeling 'niet in betekenende mate' (NIBM) van toepassing; standaardprojecten beneden een bepaalde omvang hoeven dan niet te worden getoetst. Voor andere projecten is een rekentool beschikbaar waarmee kan worden vastgesteld of het effect op de luchtkwaliteit minder is dan 3%. In dat geval wordt het project ook geacht niet in betekenende mate bij te dragen aan de luchtvervuiling.

Door het gebruik van dit instrumentarium worden in het domein lucht betrekkelijk weinig problemen ervaren met betrekking tot de gegevensvoorziening. Grotere plannen en initiatieven kunnen worden getoetst met het instrumentarium van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit, terwijl voor kleinere plannen de NIBM-toets beschikbaar is, om te toetsen of voor een project of plan nader onderzoek noodzakelijk is.

De berekening van de luchtkwaliteit is gebaseerd op de daadwerkelijk gerapporteerde emissies. De vergunde emissies zijn niet centraal ontsloten. De emissies van kleinere bronnen en diffuse emissies worden bijgeschat omdat hiervan geen registratie bestaat. Op lokaal niveau kan dit problemen geven met de ruimtelijke inschatting van de emissies, dit doet zich bijvoorbeeld voor bij de NO_x-emissies uit de glastuinbouw.

2.2.2 Geluid

Voor geluid bestaat een veelheid aan wettelijke kaders (InfoMil, 2013b):

- Wet geluidhinder (Wgh): deze richt zich vooral op de ruimtelijke inpassing van geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen, in relatie met belangrijke geluidsbronnen, zoals (rail)verkeer, en gezoneerde terreinen.
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo): richt zich op het voorkomen van geluidhinder door bepaalde inrichtingen. In het Activiteitenbesluit is voor een groot aantal type inrichtingen algemene regels opgenomen. Voor een aantal typen inrichtingen geldt een vergunningsplicht.

Geluidsniveaus worden vastgesteld door middel van berekeningen, hiervoor zijn veel onderliggende gegevens noodzakelijk om de geluidsbronnen en de receptoren in kaart te brengen. Vanuit de workshops kwam naar voren dat bij het vast-

stellen van geluidsniveaus problemen worden ervaren met beschikbaarheid en bruikbaarheid:

- gegevens over verkeersintensiteiten worden vaak als onzeker aangemerkt (verschillende bronnen);
- gegevens over vergunningen zijn moeilijk vindbaar;
- gegevens met actuele informatie over zonebeheer en beheerde terreinen zijn vaak niet beschikbaar;
- gegevens over verleende hogere waardes zijn niet actueel beschikbaar;
- onduidelijkheid over de ligging van gevoelige bestemmingen, en
- onduidelijkheid over de hoogte van gebouwen.

Deze aspecten maken het moeilijk om de uitkomsten van de berekeningen valide en actueel te houden. Daar komt bij dat het toetsingskader volgens de aanwezigen niet altijd even helder is en er geen standaard tools voor de berekeningen beschikbaar zijn.

Het ministerie werkt aan vereenvoudiging van de regelgeving (SWUNG), deze was echter nog niet van kracht bij de cases die werden onderzocht. Voor een eerste screening van de haalbaarheid kunnen milieusignaalkaarten, zoals de DCMR die heeft ontwikkeld, de besluitvorming ondersteunen.

2.2.3

Natuur

Veelal werd gebruikgemaakt van de gegevens van het Rijk (EZ, 2013), provincies en het Natuurloket. In het overgrote deel van de gevallen werd echter ook een veldonderzoek uitgevoerd om te voldoen aan de gegevensbehoefte. Over de mate waarin deze onderzoeken bijdragen aan de al bestaande kennis, is enige twijfel. Ook worden de resultaten van deze onderzoeken vaak éénmalig gebruikt en niet ontsloten voor mogelijk later gebruik. Van het Natuurloket wordt beperkt gebruikgemaakt, omdat onduidelijk is of deze gegevens actueel en volledig zijn. Daarnaast spelen de kosten een rol bij de keuze voor het al dan niet gebruikmaken van het Natuurloket. Versnippering van gegevens en een toetsingskader dat niet voor iedereen helder is, zijn duidelijk geworden.

Op de workshops kwam naar voren dat de aanwezigen het toetsingskader voor natuur (te) ingewikkeld vonden: *'het kent een veelheid aan toetsingselementen die het bijzonder lastig maken voor de vergunningverlener'*.

In principe worden gegevens over (beschermde) plant- en diersoorten beschikbaar gesteld via het Natuurloket.

Naast de beoordeling van de effecten op flora en fauna, dienen de effecten van stikstofdepositie beoordeeld te worden. Door het in werking treden van de Programmatische Aanpak Stikstof en gebruik van het AERIUS-model met de onderliggende data, zal de wijze waarop stikstofdepositie moet worden berekend naar verwachting aanzienlijk vereenvoudigen.

Aanwezigen op de workshops gaven aan dat bij grotere projecten en tracébesluiten, de uitvoering en informatievoorziening voor de ADC-toets¹ te ingewikkeld is. Bij de ADC-toets moeten ook alternatieven in beeld worden gebracht, dwingende redenen van groot openbaar belang worden aangevoerd en compensatie van verloren gegane waarden worden aangetoond. Voor dat laatste is vaak extra onderzoek nodig, omdat er onvoldoende gegevens beschikbaar zijn.

2.2.4

Externe veiligheid

Eén van de belangrijkste informatiebronnen waarvan gebruikgemaakt wordt, is de risicokaart zoals die online wordt weergegeven op www.risicokaart.nl. Daar-

¹ ADC staat voor de verschillende stappen in deze toets: Alternatieven onderzoek, Dwingende reden van groot openbaar belang en Compensatie.

naast worden gegevens ingewonnen over de ligging van leidingen en zones, deze worden verkregen uit diverse bronnen, zoals netbeheerders en gemeenten. Voor de berekening van de risico's zijn populatiebestanden tegen betaling beschikbaar voor bevoegde gezagen. Deelnemers gaven aan dat informatie wel aanwezig was, maar dat de beschikbaarheid voor bepaalde partijen beperkt was. Grote zorgen werden geuit over de actualiteit van de gegevens, in de praktijk blijken de risicokaarten vaak niet actueel te zijn. Belangrijke verbeteringen, die voorgesteld werden voor het domein externe veiligheid, zijn het volledig maken en up-to-date houden van de risicokaarten en populatiebestanden en te zorgen voor een betere toegankelijkheid.

2.2.5 *Water*

Het grootste deel van de gegevens is afkomstig van de waterbeheerders. Knelpunten door het ontbreken van gegevens, werden niet of nauwelijks genoemd. De informatievoorziening rond dit thema lijkt relatief goed op orde. De deelnemers gaven aan dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met de watertoets (www.watertoets.nl) snel beoordeeld kunnen worden op hun effect op het watersysteem. Deze toets wordt zwaarder naarmate het aantal relevante wateraspecten in een plan toeneemt.

Wel werd een aantal verbeteringsuggesties gedaan, zoals het aanpakken van de digitale beschikbaarheid van locatiespecifieke gegevens, die nodig zijn voor de beoordeling van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Het gaat daarbij om landsdekkende kaarten met de ligging van waterlopen, (actuele) rioleringseenheden, bufferzones en bergingsgebieden en van de plangegevens (in AUTOCAD). Daarnaast blijken grenzen van de hydrologische afwateringseenheden (de zogenaamde GAF90-kaart) op de kaart niet goed op elkaar aan te sluiten nabij de administratieve grenzen.

Gezien de focus van de cases in dit onderzoek op bestemmingsplannen, projectbesluiten, tracébesluiten en vergunningen, is gegevensvoorziening voor onder meer lozingsvergunningen, peilbesluiten en grondwateronttrekkingen niet expliciet in dit onderzoek meegenomen. Zo is de Immissietoets ontwikkeld voor de beoordeling van stoffen in oppervlaktewater door lozingen (IenM, 2011), waarvoor specifieke informatie over het oppervlaktewater noodzakelijk is.

Als meer generiek knelpunt werd de dubbeling tussen KEUR² en omgevingsplan genoemd, maar door de integratie van de Waterwet en de Omgevingswet kan dit mogelijk worden opgeheven.

2.2.6 *Bodem*

Voor het domein Bodem wordt momenteel gewerkt aan de Basisregistratie Ondergrond (BRO, www.broinfo.nl). Deze basisregistratie bevat gegevens van het Bodem Informatie Systeem (BIS) van Alterra en Data en Informatie van de Nederlandse Ondergrond (DINO) van TNO. Daarnaast zal de BRO ook informatie bevatten over de ondergrondse infrastructuur en gebruiksrechten.

Het Bodemloket (www.Bodemloket.nl) geeft actuele informatie weer over verontreinigde locaties. Daar kan men zien of een bepaalde locatie potentieel vervuild is, gesaneerd moet worden of al gesaneerd is. Het loket geeft geen feitelijke informatie over de toestand van de bodem. Voor nadere informatie over de locatie wordt men verwezen naar het bevoegd gezag, de gemeente of de provincie.

² De KEUR is de verordening met de regels die een waterschap hanteert bij de bescherming van waterkeringen, watergangen en bijbehorende kunstwerken.

Voor de beoordeling van de risico's van vervuilde bodems is voor het bevoegd gezag de Risicotoolbox Bodem ontwikkeld: www.risicotoolboxbodem.nl. Deze toolbox bevat een aantal generieke en gebiedspecifieke instrumenten om het bodembeleid vorm te geven, waaronder 'Sanscrit' ter beoordeling of een lokale bodemvervuiling gesaneerd moet worden of niet.

Voor bodem is veel informatie aanwezig, maar deze wordt op dit moment nog onvoldoende ontsloten. De komst van de Basisregistratie Ondergrond kan dit deels verbeteren. Deze bevat echter veel informatie over de diepe ondergrond, terwijl die meestal niet direct van belang is voor de lokale ruimtelijke ontwikkelingen.

Informatie over bodemsaneringslocaties is belangrijk voor initiatiefnemers, met name inzicht in de te verwachten saneringskosten speelt een rol in de locatiekeuze. Het lijkt moeilijk om deze informatie algemeen beschikbaar te maken. Volgens de aanwezigen op de workshops zouden de gegevens over de saneringslocaties geautoriseerd moeten worden.

Voor bodem worden veel onderzoeken gedaan, maar deze informatie wordt niet verzameld en centraal beschikbaar gesteld. Het is wel deels via het lokale Bodem Informatie Systeem voor het bevoegd gezag beschikbaar. De wens bestaat om deze kennis en informatie op basis van GLOBIS (Geografisch Landelijk Overheids Bodem Informatiesysteem) via een loket uitwisselbaar te maken.

Om beter inzicht te krijgen in de potentiële toestand van de bodem is informatie over het historisch gebruik van de percelen nodig.

2.2.7 *Cultuurhistorie*

Sinds 1 januari 2013 wordt cultuurhistorische informatie via de Atlas Leefomgeving algemeen beschikbaar gemaakt. Het gaat daarbij om de Archeologische Monumentenkaart, de kaart met beschermde stads- en dorpsgezichten, de Rijksmonumenten en de werelderfgoederen.

Daarnaast beschikt de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over Archis; het geautomatiseerde Archeologisch Informatiesysteem voor Nederland. Archis is een databank waarin allerlei gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen in Nederland vanaf de prehistorie zijn opgeslagen.

De Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) geeft een beeld van de trefkans op archeologische waarden. Deze trefkans is gebaseerd op een kwantitatieve analyse en op archeologisch inhoudelijke kennis van het bodemarchief. De IKAW is vrij globaal en veel gemeenten laten daarom zelf meer gedetailleerde lokale verwachtingskaarten opstellen. Deze verwachtingskaarten worden gebruikt om aan te geven of en welke beperkingen er voor een bepaalde locatie gelden.

De aanwezigen op de workshops waren over het algemeen positief over de IKAW. Wel hadden zij vragen over de volledigheid en actualiteit van de kaart. Zo bestaan er verschillen in de archeologische waarde bij de administratieve grenzen, omdat de gemeenten de trefkans voor een bepaald gebied anders inschatten. Zij zouden graag een consistente nationale archeologische waardekaart willen hebben. De achterliggende archeologische onderzoeken, zoals die in Archis zijn opgenomen, worden niet algemeen beschikbaar gemaakt.

2.3 **Inventarisatie generieke wensen**

In de workshops werden de geselecteerde casussen als leidraad gebruikt om de gegevensbehoefte te peilen binnen bovengenoemde domeinen van de fysieke leefomgeving. Hieruit zijn naast een aantal zeer specifieke wensen per domein, ook algemene wensen voor de gegevensvoorziening van het omgevingsbeleid af te leiden. In een nadere analyse van de verslagen van de workshops en de door

deelnemers ingevulde sheets, is getracht de wensen te clusteren en van daaruit te komen tot een aantal generieke wensen. De belangrijkste daarvan worden hieronder besproken:

- Het zou veel tijd besparen als alle relevante gegevens over de omgeving voor een plan of initiatief op één plaats gevonden kunnen worden. Ook wordt dan onmiddellijk duidelijk dat deze gegevens voor dat doel geschikt zijn. Hiervoor is een verklaarde status van de gegevens noodzakelijk. De wegen om daartoe te komen, zoals certificatie, autorisatie of een wettelijke status (INSPIRE), zijn in dit stadium niet nader onderzocht. Een ander belangrijk element dat in dit kader moet worden gewaarborgd, is de actualiteit van de gegevens.
- Gegevens over vergunningen worden niet of slechts beperkt ontsloten. Afwegingen over wat er mogelijk is, worden hierdoor bemoeilijkt en roepen bij nieuwe plannen en initiatieven weer nieuwe onderzoeksvragen op. Gewenst wordt centrale ontsluiting van de vergunde milieuruimte in een vergunningen- en meldingenbestand.
- In het verlengde van de één-loketgedachte, bestaat er een sterke behoefte aan één geaccepteerde nationale kaart of set van basisgegevens per domein. Voor lokale afwegingen zouden deze gegevens zo nodig volgens dezelfde methodiek regionaal verfijnd kunnen worden.
- In aanvulling hierop is een algemene behoefte aan een set met generieke omgevingskenmerken: verkeersintensiteiten, bevolkingsbestanden, (historisch) landgebruik, economische activiteiten en economische, demografische en ruimtelijke scenario's.
- Zorg dat de gegevens valide en houdbaar zijn over de hele keten van beleidsmonitoring, planning, vergunningverlening en toezicht/handhaving.
- Een meldingsplicht voor geleverd onderzoek is gewenst, waarbij de voorkeur uitgaat om integraal hergebruik van de informatie mogelijk te maken. Dit voorkomt overbodig onderzoek en daarmee veel tijd en kosten.
- In bijna alle domeinen werden screeninginstrumenten als zeer bruikbaar ervaren. Voorbeelden daarvan zijn:
 - o kanskaarten, die aangeven in welke mate een activiteit op een bepaalde plaats haalbaar is;
 - o vuistregels, die snel inzicht geven in de effecten van een plan of activiteit;
 - o gestandaardiseerde toetsen;
 - o een stelsel van screeningstools, waarmee snel kan worden nagegaan in welke domeinen eventueel onderzoek of meer verfijnde afwegingen noodzakelijk zijn.

Het is niet altijd duidelijk waarom bepaalde aspecten in de besluitvorming een rol spelen, in sommige besluiten speelt lokaal beleid een belangrijke rol en daarmee ook in de gegevensbehoefte. Zo wordt in een aantal gevallen een Distributie Planologisch Onderzoek uitgevoerd om het effect van initiatieven of plannen op het lokale voorzieningenniveau in kaart te brengen.

Ook bestaat de wens om voor aspecten, zoals duurzaamheid, gezondheid en landschappelijke en cultuurhistorische waarde een richtinggevend en meer integraal afwegingskader te hebben. Bij planvorming en ruimtelijke inrichting wordt een afweging gemaakt tussen uiteenlopende belangen, zoals leefomgevingskwaliteit, gezondheid, duurzaamheid, natuur, cultuur, economie en de kosten van een plan. Voor gezondheid moet daarbij getoetst worden aan normen voor fijn stof, stikstofdioxide en verkeersgeluid. Om deze afweging te vergemakkelijken, zouden integrale indicatoren ontwikkeld kunnen worden, die de som van uiteenlopende gezondheidseffecten in één getal of score uitdrukken.

In het geval van een MER-procedure is, voor de afweging van alternatieve opties, kennis van de toekomstige ontwikkelingen in een gebied noodzakelijk: re-

gionale demografische en economische ontwikkelingen, ruimtelijke ontwikkelingen en verkeersprognoses.

3 Aanbod op maat

3.1 Methode

De tweede serie workshops 'Aanbod op Maat' is gericht op de leveranciers van informatie, met als ingang de verschillende domeinen van de leefomgeving. In de vorige fase werd echter ook een aantal generieke wensen geformuleerd. Ook deze zijn uitgediept in een workshop waarin voornamelijk vertegenwoordigers uit de advieswereld zijn uitgenodigd.

Twee workshops zijn benut om samen met de informatieleveranciers uit de domeinen te reflecteren op de knelpunten en wensen uit de eerste serie workshops 'Vraag in Beeld'.

De derde workshop is gebruikt om samen met vertegenwoordigers van de adviesbureaus de mogelijkheden voor het verwezenlijken van de drie generieke wensen te bespreken: hergebruik van onderzoek, de ideale gegevensvoorziening en het ideale instrumentarium.

3.2 Resultaten per domein

Onderstaande paragrafen beschrijven de resultaten van de twee workshops met de leveranciers van informatie. Binnen deze workshops is in groepjes per domein gediscussieerd aan de hand van drie vragen:

- welke gegevens heeft het informatiehuis nodig;
- wat is er al beschikbaar;
- wat kan er op de korte termijn en
- wat kan er op de langere termijn.

De resultaten van de groepsdiscussies zijn plenair teruggekoppeld waarna per domein de twee belangrijkste verbeteropties zijn geselecteerd op basis van de expertise van de aanwezigen. In onderstaande paragrafen worden deze twee verbeteropties steeds als eerste weergegeven. De verslagen van de workshops zijn te vinden in Bijlage 3.

3.2.1 Lucht

In de discussie wordt bevestigd dat de informatievoorziening vanuit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht (NSL) op dit moment goed werkt. Met de NIBM-tool (Niet In Betekende Mate) kan snel en eenvoudig beoordeeld worden of een bepaald initiatief '*niet in betekende mate*' bijdraagt aan de luchtkwaliteit of dat nader onderzoek of inpassing in het NSL noodzakelijk is. De gegevens uit de monitoringstool van het NSL en de beschikbaarheid van de NIBM-tool leveren geen problemen op.

Op basis van de knelpunten en wensen uit de fase 1 en de ervaring van de deelnemers werden onderstaande verbeteropties aangedragen:

- Borg de gegevensvoorziening zoals die nu uit het NSL komt voor de periode na 2017 wanneer het NSL stopt.
- Ontwikkel een NWB plus (Nationaal Wegen Bestand) dat voldoet aan de eisen die voor de milieubeoordelingen nodig zijn en waar omgevingskenmerken, wegkenmerken en verkeersgegevens eenvoudig aan gekoppeld kunnen worden.

Daarnaast:

- Zorg voor een centrale registratie en ontsluiting van vergunningen en meldingen.
- Stel informatie beschikbaar over de effectiviteit van maatregelen.

- Uit de vergunningsgegevens kan de bijdrage van lage bronnen zoals uit kassen beter in beeld gebracht worden.
- Neem ook de gezondheidseffecten mee in de afwegingen.

3.2.2

Geluid

De geluidsbelasting en het actieplan dienen eens in de vijf jaar door het bevoegd gezag gerapporteerd te worden aan Brussel.

Bij geluid speelt de ontwikkeling van een Europees geluidsmodel CNOSSOS (JRC, 2012) dat de betrouwbaarheid, consistentie en vergelijkbaarheid van modelresultaten binnen de EU-lidstaten moet verbeteren. Dit model stelt eisen aan de data die nodig zijn om de geluidsbelasting te berekenen.

Voor het berekenen en beoordelen van de geluidsbelasting is al veel informatie beschikbaar. Zo zijn er bestanden met de ligging van de wegen (NWB) en spoorwegen, het aantal rijstroken voor de rijkswegen (WEGHEG), de ligging van gebouwen 2D (BAG), verschillende bestanden met inwoners (ACN, CBS, PBL, GBA), geluidsschermen bij RWS dat is gekoppeld aan NWB, de hoogtekaart (AHN), de topografie (BGT), de ligging van gezondheidsgebouwen, ziekenhuizen en scholen (NHR) en vergunningen in het Milieu Inrichtingen Bestand (< 3 jaar); De wetgever onderkent voor het reguleren van de geluidsniveaus diverse bronnen, waarvan verkeerslawaai (weg-, rail- en luchtverkeer) en industrielawaai de belangrijkste zijn. Voor al deze bronnen zijn gegevensstromen opgezet, om de uiteindelijke geluidsbelasting uit te rekenen is een groot aantal gegevens nodig.

- Ontwikkel op basis van de huidig beschikbare databestanden een consistente set met basisdata die actueel is en direct bruikbaar is in de uitvoering en toetsing van geluid. Sluit daarbij aan bij de ontwikkeling van het Europese CNOSSOS en stel kwaliteitseisen aan de data.
- Vul deze set met basisdata aan met de volgende gegevens:
 - o Goede geometrie (1 m nauwkeurig) van het complete wegennetwerk (gemeente, provincie en Rijk) inclusief wegkenmerken zoals snelheden, verdeling voertuigen, intensiteiten, ligging en kenmerken geluidsschermen. Hetzelfde geldt voor de andere netwerken, spoorwegen, vaarwegen, luchtvaart alsook de locaties van industrieterreinen.
 - o Goede geometrie omgevingskenmerken, 3D (2.5) landgebruik.
 - o Verloop AHN-bestand, aantal inwoners per woning, geluidsgevoelige objecten: gezondheidsgebouwen en scholen.
 - o Vigerende regelgeving (dag en nacht): zonepunten, vergunningspunten industrie en geluidsproductieplafonds hoofdwegen, spoorwegen en vliegvelden.

Daarnaast:

- Ontwikkel tools voor uniformering van telgegevens over alle overheden heen naar verkeersintensiteiten.
- Ontwikkel tools om alle relevante modelgegevens uit bovengenoemde dataset voor een bepaald gebied te extraheren.
- Zorg voor certificering van geluidsmodellen.
- Zorg dat de datasets temporeel op elkaar afgestemd zijn: wegennet 2013, intensiteiten 2013, inwoners 2013; BGT 2013; BAG 2013 etc.
- Abstracties, de manier waarop uit de basisdata de gegevens geaggregeerd worden voor gebruik in het toetsingskader en de modellen die daarbij gebruikt worden, moeten gedefinieerd en afgestemd worden voor planvorming, vergunningverlening en toetsing.
- Zorg voor centrale registratie van uitgegeven (milieu)ruimte.
- Zorg voor een eenduidige definitie voor gebieden waarin restricties gelden.

3.2.3 *Natuur*

Tijdens de workshop ontstond discussie over de resultaten uit de fase 1 over de complexiteit van het toetsingskader voor de vergunningverlener. Het werd breed onderschreven dat het belangrijk is in de uitwerking van de gegevensvoorziening verschillende doelgroepen te onderscheiden: burgers & bedrijven, gemeente, provincie en Rijk. Voor de uitvoering van de beleidsprocessen op lokaal, regionaal en nationaal niveau zijn verschillende aggregatieniveaus en verwerkingen noodzakelijk, deze zijn thans nog onvoldoende op elkaar afgestemd.

Vanuit natuur werden onderstaande verbeteropties aangedragen:

- Verzamel alle gegevens die uit het veld komen en stel ze beschikbaar via Open Data. Het gaat daarbij om de gegevens die voor de Omgevingswet noodzakelijk zijn, maar ook voor natuurbeheer, natuurcompensatie en het bewaren van bijzondere habitats met specifieke ruimtelijke milieuecondities.
- Maak de gegevensvoorziening op maat en sluit aan op de behoefte van de Omgevingswet: specifiek voor initiatiefnemers, vergunningen en ruimtelijke plannen.

Daarnaast:

- Sluit aan bij de Digitale Keten Natuur (DKN) dat onder regie van de provincies wordt ontwikkeld. Het gebiedenspoor zit hier al in en het soortenspoor moet toegevoegd worden.
- Zorg voor data van goede kwaliteit, herleidbaarheid, toekomstbestendig, en beleidsonafhankelijk.
- Ontwikkel methoden om de basisdata voor verschillende doeleinden te aggregeren.
- Ontwikkel informatieproducten zoals standaardkaarten voor het toetsen en harmoniseer ook de methode waarmee je die kaarten maakt.
- Zorg dat de meetnetten voldoende geborgd, toekomstbestendig en uitwisselbaar worden.
- Ontwikkel een uitgifteloket met een inspirerende regie.
- Zorg voor een goede aansluiting met het Informatiehuis Water ten aanzien van aquatische ecologie.
- Maak gebruik van de kennis, ervaring en principes uit INSPIRE om de gegevensvoorziening op orde te krijgen.

3.2.4 *Externe veiligheid*

De externe veiligheid wordt weergegeven op de risicokaart (www.risicokaart.nl) die door de provincies wordt beheerd. De informatie op deze kaart dient actueel en volledig te zijn. Uit de fase 1 van het onderzoek kwam naar voren dat recentere informatie over kwetsbare objecten of installaties en bepaalde vertrouwelijke informatie ontbreken.

Tijdens de workshop zijn onderstaande verbeteropties naar voren gebracht om de gegevensvoorziening rond externe veiligheid te verbeteren:

- Zorg dat de actualisering van de risicokaart en de daarbij horende monitoring goed wordt belegd. De gegevens op de risicokaart dienen actueel te zijn, zorg voor een formele autorisatie van de gegevens op de risicokaart.
- Zorg voor een koppeling met andere relevante informatiebronnen zoals de Basisregistraties en het KLIC-bestand. Mutaties kunnen dan direct doorwerken in de risicokaart.

Daarnaast:

- Zorg dat de gegevensvoorziening compleet is; veel bestanden zijn nu slechts gedeeltelijk gevuld.

- Voor de inschatting van de groepsrisico's zijn gedetailleerde populatiebestanden ontwikkeld. Voor de verschillende domeinen zouden bij voorkeur dezelfde populatiebestanden moeten worden gebruikt.

3.2.5 Water

Het huidige Informatiehuis Water (IHW) was primair bedoeld voor rapportageverplichtingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) aan Brussel. Een van de belangrijkste argumenten voor de ontwikkeling van het IHW was de samenvoeging van de gegevensstromen voor de monitoring van de KRW op nationaal niveau. Inmiddels wordt ook andere informatie die voor de uitvoering van het waterbeleid van belang is toegevoegd, zoals de ligging van retentiegebieden en de primaire waterkeringen. Ten aanzien van de aquatisch ecologische gegevens wordt samengewerkt met de provincies en de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF). Binnen het huidige IHW wordt de kwaliteit van de informatie verbeterd waarbij wordt gelet op beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid.

Voor grondwater betreft het Informatiehuis Water zijn gegevens uit de Basisregistratie Ondergrond (BRO). De standaarden en uitwisselformaten worden in de BRO vastgelegd en beheerd. Bij de invoering van de BRO wordt er nadrukkelijk gekozen voor een integrale benadering van de gegevensvoorziening in dit domein.

Het is uiteindelijk de bedoeling dat in 2022 alle waterinformatie in het IHW zit, nu zit ca. 20% in het IHW. Het lijkt geen probleem te zijn om additionele informatie vanuit andere overheidsorganen toe te voegen aan het IHW. Er bestaat een samenwerkingsstructuur vanuit de KRW die voor de Omgevingswet eventueel uitgebreid zou kunnen worden.

Tijdens de workshop werden door de aanwezigen onderstaande verbeteropties voorgesteld:

- Zorg dat het IHW gemandateerd wordt om de informatie voor de Omgevingswet te kunnen leveren ten aanzien van het domein water.
- Zorg voor extra tijd en aanvullende kennis en kunde van het betrokken personeel om deze uitbreiding van de gegevensvoorziening voor water voor de uitvoering van de Omgevingswet goed uit te kunnen laten voeren.

Daarnaast:

- Zorg dat de scope van de Omgevingswet en de gegevensvoorziening voor het domein water duidelijk wordt afgebakend. Gaat de Omgevingswet over het omgevingsbeleid met betrekking tot de Noordzee of niet.
- Zorg voor het uniform ontsluiten van vergunningen en KEUR.
- Zorg dat de Watertoets nationaal op uniforme wijze wordt uitgevoerd zodat deze door burgers, bedrijven en overheden vanuit het IHW gebruikt kan worden.
- Ontwikkel praktische tools om de gebruiker (initiatiefnemer, bevoegd gezag) goed van dienst te kunnen zijn. Het gaat dan om bijvoorbeeld digitalisering van de Watertoets of andere instrumenten. Reserveer voldoende tijd om deze tools te ontwikkelen. Als alle vereisten bekend zijn kost de ontwikkeling van de tools minimaal twee jaar.
- Zorg voor een goede beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid van de geo-informatie. Het gaat dan om de ligging van waterlopen, afwateringseenheden (GAF90-kaart), bufferzones, bergingsgebieden, primaire waterkeringen, actuele landsdekkende rioleringseenhedenkaarten en plangegevens.
- Zorg dat de specifieke kennis en informatie die binnen de langetermijnstudies wordt ontwikkeld in het IHW wordt verzameld en ontsloten. Het gaat

daarbij om scenario's, prognoses en modelresultaten zoals die bijvoorbeeld binnen het Deltaprogramma zijn ontwikkeld.

- Zorg dat de dataset die in het Informatiehuis Water wordt verzameld, teruggekoppeld wordt naar het primaire proces. Anders gezegd, de waterschappen, gemeenten, provincies en anderen die verantwoordelijk zijn voor het aanleveren van de data zouden voor hun eigen primaire proces de data uit het Informatiehuis Water moeten gebruiken.

3.2.6

Bodem

Binnen het domein bodem komen verschillende werelden bij elkaar: bodem, geologie, mijnbouw en bodemsanering. Daarnaast zijn er verschillende wettelijke kaders zoals de Wet bodembeheer, Wet milieubeheer en Mijnbouwwet. De ontwikkeling van nieuw beleid staat ook niet stil, zoals vernieuwing van de Wet bodembeheer, de ontwikkeling van de Structuurvisie Ondergrond en de Basisregistratie Ondergrond. Bij deze ontwikkelingen hebben Rijk, provincie en gemeenten ieder hun eigen rollen en verantwoordelijkheden. Vanuit de workshop wordt erop gewezen dat tussen die verschillende rollen en verantwoordelijkheden een belangrijk governanceprobleem bestaat: de gemeenten krijgen hoe langer hoe meer verantwoordelijkheden voor het centraal verzamelen van informatie die het Rijk nodig heeft.

Voor het domein bodem zijn de volgende verbeteropties naar voren gebracht:

- Stel in de ontwikkeling van de gegevensvoorziening voor bodem de vraag en het gebruik van de gegevens centraal. In het licht van dit onderzoek gaat het dan om lokale gegevens die bruikbaar zijn voor plannen en initiatieven. Dat zal er voor zorgen dat de informatiestromen op elkaar afgestemd worden en de vragen beantwoord kunnen worden. Ga vanuit de Omgevingswet kijken welke gegevens je nodig hebt en zorg dat de twee werelden (bodem en ondergrond) bij elkaar komen.
- Gebruik de invoering van de Omgevingswet om de verantwoordelijkheden beter te organiseren door goede bestuurlijke afspraken.

Daarnaast:

- Definieer de scope en afbakening van de gegevensvoorziening: de informatie moet verzameld en beschikbaar gesteld worden om aan de vraag te voldoen. In hoeverre houdt de Omgevingswet op bij de Noordzee of de diepe ondergrond?
- Elk huis aan de laan moet één hoofdbewoner krijgen die de taak, middelen en bevoegdheden heeft om het huis in te richten.
- Ga uit van de integrale systeembenadering.
- Ontwikkel praktische tools om de informatie op de juiste manier te ontsluiten.
- Maak gebruik van de kennis uit fase 1 van dit project, hier kwam bijvoorbeeld naar voren dat het belangrijk is om inzicht te hebben in de saneringskosten.

3.2.7

Cultuurhistorie

Binnen het domein cultuurhistorie wordt gewerkt met de archeologische waarde, (rijks)monumenten, landschappen, beschermde stads- en dorpsgezichten en de werelderfgoederen.

De geopperde knelpunten ten aanzien van de archeologische verwachtingskaarten worden herkend. De verwachtingskaarten worden initieel door de gemeenten ontwikkeld. Momenteel loopt er een programma dat er voor moet zorgen dat de verwachtingskaarten op gemeentelijk niveau beter op elkaar gaan aansluiten. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) gaat de gemeenten

in dit programma de gemeenten met kenniskaarten helpen om de verwachtingskaarten te verbeteren.

Vanuit de workshop werden door de aanwezigen onderstaande verbeteropties aangedragen:

1. Zorg dat er op termijn een Nationaal Archeologisch Verwachtingsinstrument beschikbaar komt.
2. Zorg dat de actualiteit van Archis en de verwachtingskaarten wordt verbeterd door deze bestanden te koppelen aan andere bestanden zoals KLIC, ruimtelijkeplannen.nl en andere bodemgegevens, zodat mutaties in deze kaarten kunnen doorwerken in het Nationale Archeologische Verwachtingsinstrument.

Daarnaast:

1. Zorg voor hergebruik van onderzoeksgegevens. Iedereen zou verplicht moeten worden om zijn onderzoeksgegevens in Archis onder te brengen waarbij het conform een bepaald format aangeleverd moet worden.
2. Zorg dat de archeologische onderzoeksrapportages beter beschikbaar worden gemaakt zoals dat in de fase 1 van dit project is opgemerkt.

3.3 Generieke verbeteropties

In deze workshop met vertegenwoordigers van de adviesbureaus zijn drie thema's uitgediept:

- hergebruik van onderzoek,
- hoe ziet de ideale gegevensvoorziening eruit en
- hoe ziet het ideale instrumentarium eruit.

Deze drie thema's zijn in groepjes besproken en de bevindingen zijn plenair besproken. Op basis van de bevindingen is per onderwerp een groslijst met verbeteropties voorgesteld die op basis van expert kennis zijn onderverdeeld in: op korte termijn realiseerbaar, op middellange of op lange termijn te realiseren. Het verslag van deze workshop is te vinden in Bijlage 3.

3.3.1 *Hergebruik van onderzoek*

Er wordt momenteel al veel onderzoek gedaan. Deze onderzoeken zijn nu veelal niet terug te vinden, ze komen soms in een bijlage van een plan terecht dat misschien als een pdf-file op internet wordt gepubliceerd. In de huidige praktijk is het niet gemakkelijk om uit te vinden wie, wat waar heeft onderzocht. Binnen de advieswereld delen sommige bedrijven elkaars gegevens al: GOOD (Gezamenlijke Ontsluiting Omgevings Data, www.omgevingsdata.nl). Door toepassing van een dergelijk instrument op grotere schaal zou het onderzoek door en voor de overheid kunnen worden ontsloten en zou de gegevensvoorziening gefaseerd kunnen groeien. In de loop der tijd zou dan een min of meer volledige gegevensset kunnen ontstaan, waarmee overbodig onderzoek kan worden vermeden. Bij hergebruik van onderzoek kan onderscheid gemaakt worden tussen onderzoeksrapportages enerzijds, die via een website beschikbaar gemaakt zouden kunnen worden en de meet- en rekengegevens anderzijds, die via Open Data beschikbaar gemaakt zouden kunnen worden. De meet- en rekengegevens beschrijven de feitelijke toestand, de rapportage kan verrijkt worden met een interpretatie voor het specifieke gebruiksdoel van de studie.

Duidelijk is dat er bij hergebruik van onderzoek een aantal hordes zullen moeten worden genomen op gebied van intellectueel eigendom en mededinging. Hergebruik van onderzoek levert een aanzienlijke reductie van kosten op waarbij de baten niet noodzakelijkerwijs terecht zullen komen bij de financier van het oorspronkelijke onderzoek.

De aanwezigen bij de workshop bevelen een aanleverplicht of meldingsplicht voor onderzoek aan. Hierbij moeten duidelijke spelregels worden opgesteld over wie, wat, waar, wanneer moet melden. Moet de initiatiefnemer, de onderzoeker of de vergunningverlener de gewenste informatie doorgeven?

Voor hergebruik is, naast de rapportage en meet- of rekengegevens, informatie nodig over tijd, plaats, methode en kwaliteit van het onderzoek. Het is van belang deze gegevens goed te standaardiseren. Een andere randvoorwaarde is dat de kwaliteit van de gegevens gewaarborgd moet worden. De specificaties voor onderzoeksgegevens die worden ontsloten moeten per domein worden vastgesteld, de informatiehuizen zullen een belangrijke rol gaan spelen bij het maken van de specificaties en de ontsluiting van de gegevens.

In de workshop werden de volgende opties voor de korte, middellange en lange termijn aangedragen om het hergebruik van onderzoek mogelijk te maken.

Korte termijn:

- Zorg voor een aanleverings- of meldingsplicht voor onderzoek.
- Ontwikkel een landelijke voorziening voor het melden en beschikbaar maken van onderzoeksrapportages.
- Definieer wie wat moet melden.

Middellange termijn:

- Ontwikkel een landelijke voorziening voor het melden en beschikbaar maken van meet- en rekengegevens.
- Zorg dat deze voorziening geautoriseerde gegevens bevat en regel de betrouwbaarheid zodat deze gegevens juridisch stand houden.

Lange termijn:

- Bepaal op basis van de kosten en baten welke gegevens gestandaardiseerd aangeleverd moeten worden.
- Ontwikkel standaarden voor uitwisseling van gegevens.
- Voeg de gegevens toe aan de datacollectie.

3.3.2 *Hoe ziet de ideale gegevensvoorziening eruit*

In de ideale gegevensvoorziening zouden de gegevens digitaal ontsloten moeten worden, bij voorkeur via één ingang. Daarbij gaat het om zowel de ruwe data als de geïnterpreteerde gegevens op basis waarvan een plan of initiatief beoordeeld wordt.

In het bestemmingsplan komen veel gegevens samen. Het is belangrijk om voor de aanvang van een planstudie of initiatief te weten welke gegevens er beschikbaar zijn en welke regels gelden in een bepaald gebied. Het IPC-project GOOD (Gezamenlijke Ontsluiting Omgevings Data, www.omgevingsdata.nl) heeft laten zien dat het mogelijk is om dit te visualiseren met kaarten. Door op de kaart te klikken worden de regels weergegeven die in een bepaald gebied gelden op basis van lokale, provinciale en nationale beleid.

Op de vraag hoe de gegevensvoorziening verbeterd zou kunnen worden, werden door de aanwezigen de volgende verbeteropties voorgesteld:

Om de beschikbaarheid te verbeteren zouden de bronbestanden van de ruwe data gedownload moeten kunnen worden en, op de lange termijn, zouden herkenbare (gestandaardiseerde) web-services ontwikkeld moeten worden voor de ruwe data en de geïnterpreteerde gegevens.

Om de bruikbaarheid te verbeteren zouden, op korte termijn, de aard van de gegevens en het toetsingskader op elkaar afgestemd moeten worden.

Om de betrouwbaarheid te verbeteren dient de (juridische) status van de gegevens bepaald te worden, gegevens kunnen worden voorzien van de volgende labels:

- Groen: betrouwbaar, onomstreden, houdt juridisch stand.
- Oranje: is bruikbaar maar eventueel aanvullende validatie nodig.
- Rood: gegevens zijn indicatief maar niet geschikt voor besluitvorming.

3.3.3 *Hoe ziet het ideale instrumentarium eruit*

Het ideale instrumentarium bestaat uit een beslisboom die de beoordeling ondersteunt en de gebruiker door het afwegingskader loodst, vergelijkbaar met een workflowmanagementsysteem. In eerste instantie worden hierbij per domein simpele vuistregels of rekentools gebruikt. Indien noodzakelijk wordt aangegeven of een uitgebreidere toets noodzakelijk is.

Op deze wijze kan een plangenerator of vergunningcalculator ontwikkeld worden die alle te toetsen domeinen doorloopt en het omgevingsplan of vergunningaanvraag voor 70 tot misschien wel 100% vult. Dit instrumentarium wordt gevoed met de basisgegevens en de normering zodat de toetsing voor een groot deel kan worden geautomatiseerd.

De werking van een dergelijk instrument staat of valt met een goede gegevensvoorziening waarin naast de actuele toestand van het milieu de (lokale) beleidsregels, de scenario's en de vergunde omgevingsruimte beschikbaar zijn.

In de toekomst zouden real-time monitoringssystemen ingezet kunnen worden voor dynamisch beheer van de omgevingskwaliteit. Als voorbeeld werd hier genoemd de monitoring van geluid bij evenementen waarbij direct werd teruggekoppeld naar de veroorzaker van het geluid.

Als de gegevensvoorziening op orde is, dan zou het instrumentarium langs de volgende weg kunnen worden ontwikkeld.

Op de korte termijn:

- door gebruik van geautoriseerde modellen;
- door de ontwikkeling van koppelbare kanskaarten, risicokaarten, beleidskaarten, etc..

Op de middellange termijn:

- door de ontwikkeling van geautoriseerde vuistregels, rekenmethodes en complexere modellen binnen een trapsgewijs beoordelingssysteem;
- door de ontwikkeling van specifieke viewers per doelgroep.

Op de lange termijn:

- door de ontwikkeling van een beslisboom die de beoordeling per domein ondersteunt;
- door de ontwikkeling van een generator die de noodzakelijke informatie voor de verschillende planinstrumenten (omgevingsplan, projectplan, vergunning) in een basisplan ophaalt en klaar zet.

Op de korte termijn zou men het liefst een landelijke voorziening voor het melden en beschikbaar maken van onderzoeksrapportages willen naast het vaststellen van vuistregels en de ontwikkeling van een ingang voor de data.

3.4 **Voorlopige aanbevelingen**

Nadere bestudering van het sheetmateriaal en de verslagen van de workshops geven het volgende beeld: de dataleveranciers vanuit de domeinen zijn vooral

op zoek naar kaders voor de vraagarticulatie, zodat gegevens bruikbaar worden voor besluitvorming over plannen en vergunningen, en de harmonisatie van onderliggende data. Voor degenen die betrokken zijn bij de ondersteuning van planvorming en initiatieven zijn de aanbevelingen gericht op een stapsgewijs ingericht toetsingskader en de ontsluiting van beleidsregels, scenario's en een meer integrale toetsing. Vanuit onze interpretatie leidt dit voor deze fase tot de volgende aanbevelingen:

1. Regel de samenstelling, de financiering en het mandaat van de verschillende informatiehuizen. Welk informatiehuis staat aan de lat voor welk beleid. Sluit hierbij aan bij bestaande initiatieven.
2. Start bij de inrichting van ieder informatiehuis met een nader onderzoek naar de behoeftes die vanuit het perspectief van de Omgevingswet noodzakelijk zijn voor planvorming en vergunningverlening en stem de informatievoorziening hierop af.
3. Zorg voor een aantal geautoriseerde onderliggende bestanden die voor ieder domein bruikbaar zijn, bijvoorbeeld verkeers-, populatie- of bestemmingsgegevens die voor meerdere domeinen relevant zijn. Zorg dat deze gegevens passend zijn voor het doel waarvoor ze moeten worden gebruikt.
4. Ontsluit onderzoeksgegevens op een zodanige wijze dat de resultaten vindbaar en herbruikbaar zijn.
5. Zorg voor geautoriseerde bestanden met informatie uit beleid (lokaal, provinciaal, Rijk) inclusief vergunningen, meldingen, verleende hogere waardes, verklaringen van geen bezwaar etc., zodat duidelijk is welke ruimte al vergund is. Deze bestanden zijn noodzakelijk voor een beslisboom die de gebruiker langs alle beslispunten leidt. Deze beslisboom moet trapsgewijs worden opgezet, vuistregels geven of iets zonder meer mogelijk is of dat nader onderzoek noodzakelijk is.
6. Ontwikkel naast vuistregels en tools voor de afzonderlijke domeinen van de leefomgeving gereedschappen voor de integrale toetsing van de effecten van plannen en initiatieven op elementen, zoals duurzaamheid, gezondheid en sociale cohesie. Door verschillende gezondheidsaspecten, zoals luchtkwaliteit en geluid onder één noemer te brengen kan de bestuurlijke afweging vereenvoudigd worden. Een adequate en eenduidige gegevensvoorziening is hiervoor een randvoorwaarde.

4 Verbeteropties in kaart

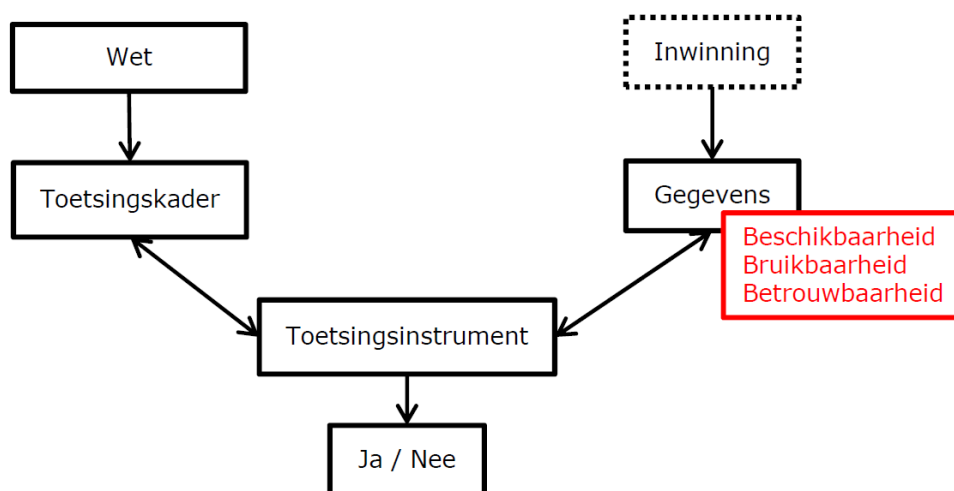
Hoofdstuk 2 en 3 gaven een overzicht van de toestand van de gegevensvoorziening en een groot aantal verbeteropties. Met de metafoor 'Laan van de Leefomgeving' is ook een algemeen kader voor de uitvoering geformuleerd. Om de verbeteropties in kaart te brengen wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de eisen die vanuit het toetsingskader en het toetsingsinstrumentarium aan de gegevens gesteld kunnen worden. De resultaten uit de zes workshops worden nader geanalyseerd: welke resultaten vallen op, welke wensen en verbeteropties zijn er per domein geformuleerd en welke opties zijn generiek en gelden voor alle domeinen.

Als eerste stap wordt de generieke structuur van de toestandsbeoordeling beschreven zoals die in de verschillende domeinen terug te vinden is. Deze structuur wordt gebruikt om de huidige situatie van de gegevensvoorziening te beschrijven. Hier worden ook de best practices beschreven, zoals die tijdens het onderzoek zijn geïdentificeerd. Deze best practices kunnen als voorbeeld dienen om de gegevensvoorziening in de andere domeinen te verbeteren.

Ten slotte volgt een overzicht van de verbeteropties zoals die in deze studie naar voren zijn gekomen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de generieke verbeteropties die voor alle domeinen gelden en domeinspecifieke verbeteropties.

4.1 De generieke structuur

Figuur 4.1 schetst het verband tussen de wetgeving, het toetsingskader, de toetsingsinstrumenten en de gegevens, zoals dat praktisch in alle domeinen is terug te vinden. De wet beschrijft het toetsingskader dat het uitgangspunt vormt voor de toetsingsinstrumenten. Daarnaast wordt het toetsingsinstrumentarium bepaald door de beschikbare en bruikbare gegevens.

Figuur 4.1. Schematische weergave van de generieke structuur van de gegevensvoorziening en de relatie met beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid.

Beschikbaarheid betekent hier de wijze waarop de gegevens zijn ontsloten: zijn ze gemakkelijk vindbaar? De bruikbaarheid wordt bepaald door het toetsingsinstrumentarium: zijn ze geschikt om de besluitvorming te ondersteunen? Ten slotte speelt de betrouwbaarheid van de gegevens een belangrijke rol: zijn ze

betrouwbaar, juridisch houdbaar en actueel? De betrouwbaarheid wordt in belangrijke mate bepaald door de wijze waarop het gebruik van de gegevens in het toetsingskader is vastgelegd. De wijze waarop deze gegevens worden ingewonnen vormt geen onderdeel van deze studie, maar speelt wel een rol bij de uitvoering van verbeteropties die te maken hebben met hergebruik van gegevens en de mate waarin de gegevens actueel zijn.

4.2 Toestand van de huidige gegevensvoorziening

4.2.1 De huidige gegevensvoorziening

Door de kennis en informatie die op de workshops naar voren is gebracht, ontstaat een beeld van de toestand van de huidige gegevensvoorziening, zoals die voor ruimtelijke plannen, projectbesluiten, tracébesluiten en vergunningen nodig is. Naast de gegevens, screeningtools en andere beoordelingsinstrumenten is de rol van het toetsingskader hierbij cruciaal. Het blijkt dat veel informatie in de verschillende domeinen bestaat, maar dat deze niet altijd goed beschikbaar, bruikbaar of betrouwbaar is. Tabel 4.1 schetst een indicatief beeld van de toestand van de huidige gegevensvoorziening. Het gaat dan specifiek om de informatie die voor bestemmingsplannen en project- en tracébesluiten nodig is. De beoordeling van de beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid is gebaseerd op de kennis en informatie die tijdens de workshops naar voren is gekomen.

Tabel 4.1. Indicatief beeld van de toestand van de huidige gegevensvoorziening voor bestemmingsplannen en project- en tracébesluiten. Beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid zijn op basis van expert judgement beoordeeld met de kennis en informatie die tijdens de zes workshops naar voren is gekomen. '+' staat voor redelijk op orde, maar verbetering op details is nodig, 'o' staat voor een goede uitgangssituatie, maar nog niet op orde en '-' zegt dat de gegevensvoorziening niet op orde is. Zie het hoofdstuk Afkortingen voor de betekenis van de afkortingen.

Kenmerk	Lucht	Geluid	Natuur	E.V.	Water	Bodem	Cult.Hist.
Europese verplichting	Lucht-kwaliteit	Omgevings-lawaai	N2000	Seveso II	KRW, GWR		
Wetten	Wm, Wabo	Wgh, Wabo, Wlv	Nbw, Ffw, Bw	Wm, Wvr	Ww	Wbb, Wm	Chw, Wam, Wabo
Toetsings-instrumenten	NIBM		DKN, AERIUS	Risico-kaart	Water-toets	RTB	IKAW
Gegevens:	NSL Monit.		NDFF	Risico-kaart	IHW	GLOBIS	IKAW
- Beschikbaar	+	-	o	o	o	-	o
- Bruikbaar	+	-	o	o / -	o	o	+
- Betrouwbaar	+	-	o	-	o	-	+ / o

Het valt bij de huidige gegevensvoorziening op dat:

- in een aantal domeinen een Europese richtlijn bestaat met de daarbij behorende rapportageverplichtingen;
- in een aantal domeinen al getoetst wordt op verschillende wettelijke regelingen;

- in een groot aantal domeinen standaard toetsingsinstrumenten voor de ruimtelijke ordening bestaan of ontwikkeld worden.³ De bruikbaarheid van deze instrumenten varieert sterk, omdat de complexiteit van het toetsingskader sterk verschillend is en ze niet specifiek voor de toetsing van vergunningen, bestemmingsplannen en project- en tracébesluiten zijn ontwikkeld;
- de beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid van de gegevens voor de uitvoering van plannen en initiatieven per domein varieert. Voor lucht is de gegevensvoorziening relatief het best op orde, voor geluid en bodem⁴ relatief het minst, dit heeft verschillende oorzaken:
 - o de noodzakelijke informatie wordt niet via internet ontsloten,
 - o de actualiteit van de gegevens is soms niet voldoende,
 - o de kwaliteit van de gegevens loopt sterk uiteen door verschillen in standaardisatie en harmonisatie, zowel technisch, inhoudelijk als semantisch,
 - o het wordt niet goed aangegeven welke gegevens in de toetsing gebruikt moeten worden,
- de vergunningen en meldingen veelal niet centraal worden ontsloten;
- de betrouwbaarheid van scenariogegevens die de informatie over toekomstige ontwikkelingen moeten leveren veelal beperkt is;
- in de verschillende domeinen vaak gegevens over dezelfde aspecten nodig zijn, terwijl hier niet altijd dezelfde gegevens voor gebruikt worden.

4.2.2 *Best practices*

In de verschillende domeinen is het beleid op een bepaalde manier uitgewerkt. In de workshops zijn best practices in de huidige uitvoering van het beleid geïdentificeerd die als voorbeeld kunnen dienen in de uitwerking van het omgevingsbeleid.

Voor de gegevensvoorziening werden verschillende best practices genoemd volgens de beschikbaarheid van gegevens: Basisregistraties, INSPIRE, Nationaal Geo-register, PDOK en Atlas Leefomgeving.

Als voorbeeld van de bruikbaarheid van informatie kwamen de milieusignaalkaarten, die DCMR voor geluid, luchtkwaliteit en veiligheid heeft ontwikkeld voor de regio Rijnmond, naar voren.

De betrouwbaarheid, gezien als de mate waarin de informatie niet ter discussie staat bij de rechter, is goed geregeld in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht (NSL). Binnen het NSL stelt de minister jaarlijks de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland vast die in het milieu- en natuurbeleid worden gebruikt. Voor de Basisregistraties geldt dat bepaalde organisaties in bepaalde gevallen de authentieke gegevens uit de basisregistratie wettelijk verplicht moeten gebruiken.

De milieusignaalkaarten van DCMR, de NIBM-tool ('Niet In Betekende Mate') en SRM I en II van het NSL kwamen in de workshops ook naar voren als best practices. Met dit soort screeningtools kan op eenvoudige wijze worden vastgesteld of bepaalde ontwikkelingen mogelijk zijn, of dat er aanvullende analyses met meer complexe berekeningen noodzakelijk zijn. Deze screeningtools mogen complexe berekeningen maken, zoals de AERIUS-tool voor de beoordeling van de N-depositie op N2000-gebieden, zolang de gebruiker ze maar op eenvoudige wijze kan bedienen.

³ In sommige domeinen bestaan ook andere toetsingsinstrumenten, zoals de Immissietoets voor lozingen op oppervlaktewater, Vergunningen voor emissies naar lucht, de toestandsbeoordeling voor de KRW en GWR, toetsen voor grondwateronttrekkingen, Sanscrit voor bodesaneringslocaties, stoffenbeoordeling in het kader van REACH, het toekennen van natuursubsidies, etc.

⁴ De Basisregistratie Ondergrond omvat veel kennis en informatie, maar niet de informatie die voor bestemmingsplannen en project- en tracébesluiten nodig is.

4.3 Generieke verbeteropties

Onderstaande paragrafen beschrijven de generieke verbeteropties die in meer of mindere mate van toepassing zijn in alle domeinen, en welke zijn onderverdeeld naar opties voor het toetsingskader, de toetsingsinstrumenten, de gegevens en de laan van de leefomgeving.

4.3.1 *Het toetsingskader*

De mate waarin het toetsingsinstrument bijdraagt aan eenvoudiger en betere besluitvorming is afhankelijk van de aard van het toetsingskader en de beschikbaarheid van bruikbare gegevens. Een ideaal toetsingskader is eenduidig en geeft aan welke gegevensbronnen gebruikt moeten worden (betrouwbaarheid). Een van de doelen van de Omgevingswet is de integratie van een groot aantal wetten waardoor deze logischer bij elkaar kunnen passen. Geredeneerd vanuit de gegevens zou dan ook vanuit dezelfde basisgegevens kunnen worden geput. Een andere belangrijke wens uit de voorgaande hoofdstukken is de beslisboom en het gebruik van een getrapte benadering waarin screeningtools en vuistregels kunnen worden gebruikt. Dit is alleen mogelijk als het toetsingskader daar ook de ruimte voor kan bieden. Dit alles leidt tot de volgende eisen aan het toetsingskader:

- De toetsingskaders over de breedte van de leefomgeving worden in wet- en onderliggende regelgeving geharmoniseerd.
- De scope en afbakening van de beslisboom voor de afweging(en) zijn goed gedefinieerd.
- De te gebruiken gegevens worden vastgelegd in wet- of regelgeving.
- Het faciliteert instrumenten die een integrale afweging mogelijk maken op aspecten zoals gezondheid, duurzaamheid of natuurlijk kapitaal.

4.3.2 *De toetsingsinstrumenten.*

In het toetsingsinstrument wordt een afweging gemaakt of een bepaalde ontwikkeling mogelijk is of niet. Inhoudelijk of technisch gezien kunnen deze toetsingsinstrumenten complex zijn; het gaat er uiteindelijk om dat de gebruiker snel en eenvoudig een antwoord krijgt op zijn vraag. Wat dat betreft variëren de verschillende toetsingsinstrumenten sterk, dat komt door verschillen in de wijze waarop het toetsingskader in de wet is geïmplementeerd en hoe de beschikbaarheid en bruikbaarheid van de noodzakelijke gegevens geregeld is. Redenerend vanuit de wensen en aanbevelingen uit hoofdstuk 2 en 3 zou een toetsingsinstrument aan de volgende eisen moeten voldoen:

- het toetsingskader is leidend;
- het heeft een stapsgewijze opbouw, beginnend met een eenvoudige screening op basis van vuistregels, kans- en risicokaarten, en indien nodig uit te breiden met meer complexe modellen en berekeningen;
- het sluit aan bij de behoeftes van burgers bedrijven en overheden;
- de elementen zijn koppelbaar om integrale afwegingen, zoals voor gezondheid, duurzaamheid, ecosysteemdiensten en groene groei, mogelijk te maken.

Tot slot moet nog worden opgemerkt dat het belangrijk is dat de ontwikkeling van een beslisboom, vuistregels en screeningmethode gelijk oplopen met het ontwikkelen van het nieuwe samenhangende toetsingskader.

4.3.3 *De gegevens*

De toetsingsinstrumenten maken gebruik van de beschikbare informatie over de locatie, bronnen van emissies, waarnemingen etc. Als startpunt wordt uitgegaan van de huidige situatie, oftewel van de leefomgeving zoals die nu is. Het gaat om informatie over het gebruik en de toestand van de leefomgeving. Om te be-

zien of een plan ook past binnen toekomstige ontwikkelingen, is ook informatie noodzakelijk over de vergunde ruimte en het vastgestelde beleid.⁵

Op dit moment zijn er nog grote verschillen in de mate waarin de gegevens per informatiehuis zijn gestandaardiseerd en geharmoniseerd. Vanuit de voorgaande paragrafen kunnen we de volgende eisen formuleren voor de gegevensvoorziening:

1. Alle gegevens komen via één ingang beschikbaar.
2. Zorg dat de gegevens beschikbaar, bruikbaar en betrouwbaar zijn waarbij:
 - o de aard en de kwaliteit van de gegevens op het toetsingskader en het toetsingsinstrumentarium zijn afgestemd;
 - o de (juridische) status van de gegevens eenduidig in wet- en regelgeving is vastgelegd;
 - o de gegevens tijdig worden geactualiseerd.
3. Een geautoriseerde set met gegevens met generieke kenmerken van de leefomgeving is beschikbaar.
4. De vergunde milieuruimte wordt centraal geregistreerd met onder meer vergunningen, meldingen en beleidsregels.
5. Ontwikkel een datamodel van alle gegevens die met de leefomgeving te maken hebben, met definities, attributen, onderlinge relaties en wie de eigenaar is van welk gegeven.
6. Zorg dat hergebruik van onderzoeksgegevens mogelijk wordt. Definieer wie wat moet aanleveren en ontwikkel daarbij een landelijke voorziening voor het melden en beschikbaar stellen van onderzoeksgegevens.
7. De gegevens, die nodig zijn voor de uitvoering van de Omgevingswet, moeten in het primaire proces gebruikt worden. De instanties die de gegevens aanleveren, zoals gemeenten, waterschappen, provincies en Rijk, zouden voor hun eigen primaire proces gebruik moeten maken van de gegevens uit de centrale gegevensvoorziening.
8. De gegevens zijn geografisch en temporeel koppelbaar. Zorg voor de ontwikkeling van technische, inhoudelijke en semantische definities en stem deze af op het toetsingsinstrument. Dit kan door gebruik te maken van de systematiek uit bijvoorbeeld INSPIRE.
9. De bronbestanden met de ruwe (meet)gegevens kunnen worden gedownload via view- en web-services.
10. Bepaal aan de hand van de kosten en baten welke gegevens aangeleverd zouden moeten worden.
11. Sluit aan bij bestaande initiatieven en best practices, zoals de Basisregistraties, INSPIRE, Open Data, NORA en de Atlas Leefomgeving.

Per informatiehuis zou met een business case en de verdeling van kosten en baten bekeken moeten worden welke voorzieningen (verder) uitgewerkt gaan worden. Voor de ontwikkeling van de informatiehuizen zou geanalyseerd moeten worden in hoeverre de verschillende verbeteropties uit deze rapportage en de resultaten van de workshops bijdragen aan de realisatie van de 3B's per domein: beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid.

4.3.4 De laan van de leefomgeving

Door per domein een informatiehuis in te richten kan er een 'Laan van de Leefomgeving' ontwikkeld worden. Verschillende typen gebruikers kunnen alle gegevens via de laan vinden. Via deze laan kunnen generieke voorzieningen en gegevens beschikbaar gesteld worden, die voor meerdere domeinen van belang zijn. Daarnaast ontstaat met de Omgevingswet een toetsingskader, waarin de

⁵ Rijksbeleid, provinciale omgevingsplannen, structuurvisies, waterplannen, bestemmingsplannen, project- en tracébesluit, milieuvergunningen etc.

huidige toetsingskaders voor de verschillende domeinen geïntegreerd zullen worden. Dit betekent niet dat de verschillende toetsingsinstrumenten ook geïntegreerd kunnen worden. Voor de meeste domeinen is de manier waarop getoetst moet worden vastgelegd in Europese richtlijnen.

Voor de inrichting van de laan wordt aanbevolen om:

1. een 'Laan van de Leefomgeving' te ontwikkelen waar alle gegevens uit de verschillende domeinen via één ingang gevonden zouden kunnen worden;
2. de datastructuur in dit stelsel voor de gegevensvoorzieningen zo veel mogelijk te harmoniseren. Zorg daarbij dat de semantiek (onduidelijke betekenissen, begrippen en overlappende definities) binnen de informatiehuizen en over de huizen heen op elkaar worden afgestemd. Hierdoor worden de gegevens beter uitwisselbaar, kunnen ze optimaler en efficiënter gebruikt worden en zal de consistentie en actualiteit van de gegevensvoorziening verbeteren;
3. een generieke dataset met kenmerken van de leefomgeving te ontwikkelen. In de verschillende domeinen worden regelmatig vrijwel dezelfde gegevens gebruikt, zoals bevolkings- en verkeersgegevens;
4. voort te bouwen op bestaande kennis- en informatievoorzieningen, zoals INSPIRE, Open Data, Nationaal Geo-register, Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK), Atlas Leefomgeving;
5. in de laan een aantal type gebruikers te onderscheiden, bijvoorbeeld burgers, bedrijven en bevoegd gezag etc.

4.4 Verbeteropties per domein

Hieronder worden de verbeteropties, zoals die in de zes workshops met de gebruikers en aanbieders van gegevens naar voren zijn gebracht, per domein gecombineerd tot één set aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn een aanvulling op de algemene verbeteropties. Ze kunnen bij de ontwikkeling van de informatiehuizen helpen om specifieke verbeteringen aan te brengen.

4.4.1 Lucht

De informatievoorziening voor lucht vanuit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht (NSL) werkt op dit moment goed. De gegevens uit de monitoring-tool van het NSL en de beschikbaarheid van de NIBM-tool leveren geen problemen op.

Voor lucht is het evenwel belangrijk:

- borg de gegevensvoorziening zoals die nu uit het NSL komt, voor de periode na 2017 wanneer het NSL stopt;
- ontwikkel een NWB-plus (Nationaal Wegen Bestand), dat voldoet aan de eisen die je voor de milieubeoordelingen nodig hebt en waar de verkeersgegevens eenvoudig aan gekoppeld kunnen worden;
- ontwikkel kennis en inzicht over de effectiviteit van maatregelen en ontsluit die op eenduidige wijze;
- onderzoek de bijdrage van lage NO_x-bronnen, zoals uit kassen.

4.4.2 Geluid

Bij geluid bestaan verschillende toetsingskaders, maar wordt geen eenduidig toetsingsinstrumentarium voorgeschreven. Wel wordt vanuit Europa gewerkt aan een Europees geluidsmodel, genaamd CNOSSOS (JRC, 2012). De ontwikkeling van de Omgevingswet biedt de kans om deze toetsingskaders, het instrumentarium en de gegevensvoorziening af te stemmen op het nieuwe Europese geluidsinstrumentarium.

Voor geluid is het belangrijk dat:

- een standaard toetsingsinstrumentarium wordt ontwikkeld dat aansluit bij de ontwikkeling van CNOSSOS;
- een consistente, gecertificeerde set met basisdata wordt ontwikkeld die actueel is en direct bruikbaar in de uitvoering en toetsing van geluid. Sluit daarbij aan bij de ontwikkeling van CNOSSOS en stel kwaliteitseisen aan de data;
- deze set verbeterd en aangevuld wordt met basisdata met nauwkeurige (3D-geometrische) informatie over infrastructuur, landgebruik, populatiegegevens, geluidsgevoelige objecten en vigerende regelgeving;
- tools ontwikkeld worden voor uniformering van telgegevens en over alle overheden heen naar verkeersintensiteiten.

4.4.3 *Natuur*

Voor natuur wordt veldonderzoek veelal gedaan door vrijwilligers en adviesbureaus. Het is belangrijk dat deze gegevens centraal verzameld en beschikbaar worden gemaakt. Deze gegevens zijn niet alleen belangrijk voor de toetsing van bestemmingsplannen en project- en tracébesluiten, maar ook voor natuurbeheer, natuurcompensatie en het bewaren van bijzondere habitats met specifieke ruimtelijke milieucondities, zoals dat vanuit de natuurwetgeving verplicht is.

In de uitwerking van de gegevensvoorziening voor natuur is het belangrijk uit te gaan van de vraagstelling van gebruikers en het doel waar zij de gegevens voor nodig hebben: Vraagstelling op Maat.

Daarnaast is het voor natuur belangrijk dat:

- wordt aangesloten bij de Digitale Keten Natuur (DKN), waar het soorten-spoor aan wordt toegevoegd;
- standaard tools worden ontwikkeld om de beschikbare gegevens bruikbaar te maken (aggregatie, toetsingskaarten);
- wordt aangesloten op het Informatiehuis Water (aquatische ecologie).

4.4.4 *Externe veiligheid*

Het is belangrijk dat de risicokaart een volledig, actueel beeld geeft van de risicovolle objecten. Zo ontbreekt bijvoorbeeld bijna 20% van de bedrijfslocaties waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt. Daarnaast moet een oplossing worden gevonden voor de manier waarop met vertrouwelijke informatie, zoals de ligging van aardgasleidingen, wordt omgegaan. De actualiteit van de kaart kan verbeterd worden door deze te koppelen met de Basisregistraties en het KLIC-bestand. Mutaties kunnen dan direct doorwerken in de risicokaart. Anderzijds zouden de gedetailleerde populatiebestanden die voor de risicokaart zijn ontwikkeld ook binnen andere domeinen als lucht of geluid gebruikt kunnen worden.

Kortom:

- zorg dat de risicokaart een volledig, actueel beeld geeft van de risicovolle objecten;
- zoek een oplossing voor de manier waarop met vertrouwelijke informatie, zoals de ligging van aardgasleidingen, wordt omgegaan;
- koppel de kaart aan de Basisregistraties en het KLIC-bestand om de actualiteit te verbeteren.

4.4.5 *Water*

Het huidige Informatiehuis Water (IHW) is ontwikkeld voor de rapportage van de Kaderrichtlijn Water aan de Europese Commissie in Brussel. Het IHW bevat op dit moment nog niet de informatie die voor de uitvoering van plannen en initiatieven noodzakelijk is. Inmiddels wordt andere informatie toegevoegd, die voor de uitvoering van het waterbeleid belangrijk is, waarbij het de bedoeling is dat in 2022 alle waterinformatie in het IHW zit (nu ca. 20%).

In aanvulling op de generieke verbeteropties is het voor de uitvoering van de Omgevingswet, bestemmingsplannen en project- en tracébesluiten belangrijk dat:

- vraaggeoriënteerde tools worden ontwikkeld om de vragen van de verschillende gebruikers vanuit verschillende kaders (Watertoets) op de juiste manier te beantwoorden. Reserveer daar voldoende tijd voor (> 2 jaar);
- de specifieke kennis en informatie die binnen langetermijnstudies, zoals het Deltaprogramma, worden ontwikkeld, in het IHW wordt verzameld en ontsloten.

4.4.6 Bodem

Binnen het domein bodem komen verschillende werelden en wettelijke kaders bij elkaar. Daarnaast wordt gewerkt aan vernieuwing van de Wet bodembeheer, de ontwikkeling van de Structuurvisie Ondergrond en de Basisregistratie Ondergrond. Deze Basisregistratie is niet specifiek gericht op het ontsluiten van informatie die voor de uitvoering van bestemmingsplannen noodzakelijk is. Vanuit bodem wordt aanbevolen de invoering van de wet te gebruiken om de verantwoordelijkheden beter te organiseren.

De ontwikkeling van de gegevensvoorziening dient uit te gaan van een integrale systeembenadering, waarbij de vraag en het gebruik van de gegevens centraal moeten staan. Kortom:

- zorg dat de (nieuwe) kennis en informatie die binnen het domein bodem vanuit verschillende wettelijke kaders noodzakelijk is, bijeen wordt gebracht;
- zorg dat de verantwoordelijkheden beter worden georganiseerd;
- gebruik een integrale systeembenadering in de ontwikkeling van het informatiehuis bodem, waarbij de vraag en het gebruik van de gegevens centraal moeten staan.

4.4.7 Cultuurhistorie

Het domein cultuurhistorie omvat archeologie, (rijks)monumenten, landschappen, beschermde stads- en dorpsgezichten en de werelderfgoederen.

Veel informatie wordt op dit moment al beschikbaar gemaakt via de Atlas Leefomgeving.

Voor de beoordeling van bestemmingsplannen en project- en tracébesluiten wordt met name gebruikgemaakt van de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden, die initieel door de gemeenten zijn ingevuld. Op termijn zou er een nationale kaart beschikbaar moeten komen, waarbij verschillen voor zover mogelijk geminimaliseerd worden in de archeologische verwachting op gemeentelijk niveau.

Voor archeologie is het belangrijk dat:

- een Nationale Indicatieve Kaart Archeologische Waarden beschikbaar komt;
- de actualiteit van de cultuurhistorische gegevensvoorziening wordt verbeterd door koppeling aan andere bestanden, zoals KLIC, ruimtelijkeplannen.nl en de Basisregistratie Ondergrond;
- de archeologische onderzoeksrapportages beter beschikbaar worden gemaakt.

5 Conclusies en aanbevelingen

In de eerste fase van het onderzoek (mei-juni 2013) is aan de hand van een aantal cases met de betrokken plannenmaker, initiatiefnemer of adviesbureau nagegaan welke rol de gegevensvoorziening speelt in de uitvoeringspraktijk. In deze fase zijn knelpunten, wensen en best practices geïnventariseerd.

In de tweede fase van het onderzoek (juli-augustus 2013) zijn drie workshops georganiseerd met adviesbureaus en dataleveranciers. De wensen uit de eerste fase werden over het algemeen herkend door de deelnemers van de workshops in de tweede fase en er is een groot aantal aanbevelingen gedaan voor verbeteringen. De 'laan van de leefomgeving' is gebruikt als gedeeld beeld voor de samenwerking tussen partijen.

De Omgevingswet is nog in de maak, maar de doelstellingen voor minder onderzoekslasten en eenvoudigere besluitvorming zijn goed te vertalen naar eisen aan de gegevensvoorziening en het daarbij behorende toetsingskader (hoofdstuk 4). Deze studie was specifiek gericht op planvorming en vergunningverlening, die een belangrijke rol spelen in het kader van de Omgevingswet. Zoals eerder aangegeven (paragraaf 4.1) bestaat een bredere gegevensbehoefte binnen de Omgevingswet, maar ook voor beleidsanalyses en -evaluaties. Daarnaast zullen er naar verwachting ook een groot aantal gebruikers zijn van dit soort informatie buiten de overheid.

5.1 Conclusies

Resultaten van het onderzoek

Dit onderzoek heeft geresulteerd in vijftig verbeteropties (zie Bijlage 1), waarvan de helft generiek en de helft domeinspecifiek is. Deze verbeteropties worden uitvoerig beschreven in hoofdstuk 4, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen verbeteropties voor het toetsingskader, de toetsingsinstrumenten en de gegevensvoorziening. Centraal staat daarbij de verbetering van de beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid van de gegevensvoorziening. In de aanbevelingen is een selectie gemaakt van de belangrijkste generieke verbeteropties voor de ontwikkeling van de Laan van de Leefomgeving.

Het model Laan van de Leefomgeving

De Laan van de Leefomgeving is de metafoor om de toekomstige gegevensvoorziening te omschrijven. De laan ontsluit gegevens en informatie uit de informatiehuizen. Per domein zou een informatiehuis ontwikkeld moeten worden. Sommige informatiehuizen, zoals voor lucht, zijn beter op orde en kunnen met betrekkelijk weinig aanpassingen op de laan van de leefomgeving worden aangesloten. Andere daarentegen, zoals voor bodem en geluid, vergen een grotere inspanning om te kunnen aansluiten. Deze informatiehuizen omvatten gegevens en domeinspecifieke toetsingsinstrumenten. Het bestaande Informatiehuis Water verzamelt de gegevens die voor de KRW noodzakelijk zijn en voert de toetsingsbeoordeling uit, zoals dat in het protocol is vastgelegd. Het Informatiehuis Lucht verzamelt de monitoringsgegevens en draagt zorg voor de grootschalige concentratie- en depositiekaarten, beheert de NIBM-tool en standaardrekenmethodes (SRMI en SRMII). Uiteindelijk ontsluit de laan de gegevens en resultaten van de toetsen voor burgers, bedrijven en overheid.

In de huidige situatie is de gegevensvoorziening sterk gericht op de verschillende domeinen van de leefomgeving. Voor ieder element moeten specifieke toetsen worden uitgevoerd die ieder hun eigen informatie en onderzoeksbehoeften hebben. De Omgevingswet biedt een uitgelezen kans om meer samenhang te

brengen tussen het toetsingskader en de toetsingsinstrumenten en kan daarmee de gegevensbehoefte optimaliseren. De laan van de leefomgeving is een geschikt model voor die optimalisatie.

Het samenwerkingsverband van de laan kan ervoor zorgen dat op termijn een set onderliggende data beschikbaar komt die algemeen bruikbaar is. Ook kan de informatievoorziening tussen de huizen langs deze weg worden gekoppeld, zodat de gevolgen van een mutatie in één domein ook wordt opgepikt in andere relevante domeinen.

5.2 Aanbevelingen

Met de informatie die tijdens en na analyse van de workshops is verzameld, kan een groot aantal verbeteropties voor de ontwikkeling van de laan van de leefomgeving worden voorgesteld. Bijlage 1 geeft een overzicht van alle verbeteropties. Daarbij kan een onderscheid gemaakt worden tussen ontwerpeisen en aanbevelingen voor de ontwikkeling van het toetsingskader in de Omgevingswet, laan van de leefomgeving en informatiehuizen.

5.2.1 *Het toetsingskader*

De definitie van het toetsingskader is bepalend voor de betrouwbaarheid van het toetsresultaat. Houdt de beoordeling van het effect op bij bijvoorbeeld lucht, geluid of natuur, dan houdt het geen stand bij de Raad van State. Hiertoe zal het toetsingskader moeten beschrijven hoe er getoetst moet worden en welke gegevens gebruikt moeten worden. Een goed voorbeeld is de regelgeving voor lucht, waarin zowel de gegevens als standaard rekenmethodes zijn uitgewerkt. Deze regelgeving ondersteunt ook het gebruik van vuistregels en screeningtools. Het toetsingskader:

1. Stelt de te gebruiken gegevens en rekenmethodes vast.
2. Zorgt voor harmonisatie en standaardisatie.
3. Ondersteunt het gebruik van vuistregels en screeningtools.
4. Maakt integrale afwegingsinstrumenten mogelijk.

5.2.2 *De huizen*

Er bestaan al veel gegevensbestanden over de fysieke leefomgeving. De wijze waarop deze gegevens beschikbaar worden gemaakt en bruikbaar en betrouwbaar zijn, verschilt echter nog aanzienlijk per domein. Voor de Omgevingswet is het noodzakelijk dat de huizen aansluiten bij de gegevensbehoefte die hoort bij de processen in de Omgevingswet, zoals planvorming en vergunningverlening. De ontwikkeling van de huizen kan voor een deel voortbouwen op de bestaande gegevensbestanden en het Stelsel van Basisregistraties, waaronder de Basisregistratie Grootchalige Topografie, Basisregistratie Ondergrond en de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens. De ontwikkeling van de huizen en basisregistraties dienen op elkaar afgestemd te worden, zodat synergiën worden benut en overlap wordt voorkomen.

Voor optimaal gebruik van de gegevens, is het noodzakelijk dat de toetsingsinstrumenten worden herzien, waarbij de bruikbaarheid in de uitvoering voorop dient te staan. In aanvulling hierop zou gestart moeten worden met de ontwikkeling van instrumenten die integrale afwegingen mogelijk maken. Voor verschillende domeinen zijn de toekomstige ontwikkelingen minstens even belangrijk als het hier en nu. Dit brengt ons tot de volgende aanbevelingen met betrekking tot de huizen:

1. Regel de samenstelling en het mandaat van de informatiehuizen voor de onderzochte domeinen: lucht, geluid, externe veiligheid, natuur, water, bodem en cultuurhistorie. Maak duidelijk welk informatiehuis aan de lat staat voor

welk toetsingsinstrument. Sluit hierbij aan bij de bestaande gegevensvoorzieningen en toetsingsinstrumenten.

2. Start ieder informatiehuis met een onderzoek naar de gegevensbehoefte van burgers, bedrijven en overheid, die op grond van de Omgevingswet noodzakelijk is voor planvorming en vergunningverlening en stem de informatievoorziening hierop af.
3. Zorg dat de gegevens beschikbaar, bruikbaar en betrouwbaar zijn. De beschikbaarheid wordt bepaald door de wijze waarop de gegevens worden ontsloten voor burgers, bedrijven en overheid. De bruikbaarheid wordt bepaald vanuit de toetsingsinstrumenten. De betrouwbaarheid wordt bepaald door de wijze waarin het gebruik van de gegevens in de wet en onderliggende regelgeving is verankerd. Afhankelijk van het domein blijft de actualiteit van de gegevens daarbij belangrijk.
4. Zorg voor een stapsgewijze opbouw van de toetsingsinstrumenten. Begin met een 'voorwasstraat' met vuistregels, signaalkaarten en screeningtools, waarin de verschillende aspecten van de leefomgeving snel en eenvoudig getoetst worden. Als deze geen uitsluitsel geven kunnen vervolgens meer complexe methoden worden gebruikt.
5. Maak hergebruik van onderzoek mogelijk. Het gaat hierbij om incidentele onderzoeken (verkeer, bodem, natuur) die veelal niet centraal worden opgeslagen en ontsloten.
6. Ontwikkel in aanvulling op de informatiehuizen geautoriseerde voorzieningen met:
 - generieke gegevens, die voor meerdere domeinen relevant zijn, zoals ligging van wegen, verkeersintensiteiten, populatiebestanden en hoogte. Vaak worden deze gegevens vanuit verschillende kaders gebruikt, breder dan de Omgevingswet, met daaruit voortvloeiende specifieke eisen. Let op dat deze gegevens passend zijn voor de doelen waarvoor ze gebruikt moeten worden;
 - de vergunde milieuruimte met vastgesteld beleid (lokaal, provinciaal, rijk), vergunningen, meldingen, verleende hogere waardes en verklaringen van geen bezwaar;
 - scenariogegevens voor de korte en middellange termijn met (vuist)regels om deze regionaal te verfijnen;
7. Ontwikkel per domein een business case om de beschikbaarheid, bruikbaarheid en de betrouwbaarheid van de gegevensvoorziening te verbeteren. Betrek daarbij de generieke en domein specifieke verbeteropties zoals aangegeven in hoofdstuk 4, alsook de verslagen van de workshops.
8. Ontwikkel een geharmoniseerd datamodel van de bestaande gegevensvoorzieningen van de leefomgeving met definities, attributen, onderlinge relaties, alsook wie de eigenaar is van welk gegeven.
9. Sluit aan bij voorzieningen, initiatieven en best practices, waaronder de Basisregistraties, INSPIRE, Open Data, NORA en de Atlas Leefomgeving.

5.2.3

De laan

De laan van de leefomgeving zorgt voor de centrale ontsluiting van informatie voor burgers, bedrijven en overheden, die zij voor de Omgevingswet nodig hebben. De laan dient ook zorg te dragen voor de gegevensuitwisseling tussen de informatiehuizen en andere gegevensvoorzieningen.

Daarnaast zou de laan moeten voorzien in de ontwikkeling van integrale toetsingsinstrumenten voor duurzaamheid, gezondheid en natuurlijk kapitaal.

Een belangrijke meerwaarde van de laan ligt in de synergiewinst, een gezamenlijke set aan basisdata en een uniforme methode voor hergebruik van onderzoek. Vergunningsgegevens kunnen leiden tot aanzienlijke vereenvoudiging van de toetsing en verlaging van de kosten.

Deze overwegingen brengen ons tot de volgende aanbevelingen met betrekking tot de laan:

1. De laan zorgt voor de centrale ontsluiting van informatie voor burgers, bedrijven en overheid, alsook voor de gegevensuitwisseling tussen de informatiehuizen en andere gegevensvoorzieningen, zoals de basisregistraties, de algemeen onderliggende gegevens, de vergunde milieuruimte en de scenario's.
2. Ontwikkel naast een 'voorwasstraat' ook instrumenten voor de integrale toetsing van de effecten van plannen en initiatieven op elementen als duurzaamheid, gezondheid en het natuurlijk kapitaal.

5.3 Op weg naar een Laan van de Leefomgeving

De ontwikkeling van de laan en informatiehuizen kan op termijn zorgen voor een passende gegevensvoorziening. Om dit te bewerkstelligen zijn nog wel aanzienlijke stappen te zetten. In deze studie is een eerste analyse gemaakt van knelpunten, problemen, wensen en een reeks verbeteropties binnen de huidige gegevensvoorziening. Deze verbeteropties zullen verder uitgewerkt en geconcretiseerd moeten worden.

De weg om te komen tot een laan van de leefomgeving zal naast de bestuurlijke aspecten langs drie sporen moeten lopen:

1. Het beschikbaar, bruikbaar en betrouwbaar maken van de gegevensvoorziening voor de Omgevingswet, door de ontwikkeling van informatiehuizen en de laan van de leefomgeving. 2. Het op orde brengen van de generieke gegevens, de vergunde milieuruimte, scenariogegevens, alsook het faciliteren van hergebruik van incidentele onderzoeksgegevens. 3. De ontwikkeling van een 'voorwasstraat', die eenvoudige screening van plannen en initiatieven over de gehele breedte van de leefomgeving mogelijk maakt.

In spoor 1 en 2 dient de ontwikkeling van de gegevensvoorziening voort te bouwen op bestaande informatievoorzieningen, initiatieven en best practices waarbij, meer dan nu gedaan wordt, aangesloten moet worden bij de vraag van gebruikers van de Omgevingswet. In dit spoor dient eerst te worden bepaald welk informatiehuis verantwoordelijk wordt voor welke toetsen. Vervolgens moet worden gezien in hoeverre het bestaande toetsingsinstrumentarium voldoet aan de eisen die vanuit de Omgevingswet worden gesteld, waarbij de beschikbare en bruikbare gegevens worden vastgesteld en betrouwbaar gemaakt. Parallel aan dit proces zou een datamodel van de gegevensvoorziening ontwikkeld moeten worden, inclusief de harmonisatie en standaardisatie van bestaande gegevensvoorzieningen. Als bekend is waar welke gegevens voor de Omgevingswet nodig zijn, kan (per domein) een business case ontwikkeld worden met de verbeteropties uit deze studie (Bijlage 1). Spoor 1 richt zich op de ontwikkeling van de informatiehuizen, spoor 2 op het ontsluiten van de generieke gegevens, scenariogegevens, de vergunde milieuruimte en het hergebruik van bodem-, natuur- en verkeersonderzoek.

In spoor 3 wordt de 'voorwasstraat' ontwikkeld, waarbij op snelle en eenvoudige wijze de mogelijke effecten van plannen en initiatieven op de omgeving in beeld worden gebracht met signaalkaarten en screeningtools. Naar verwachting zal dit spoor een grote meerwaarde hebben in het concept van de 'laan van de leefomgeving'. Deze 'voorwasstraat' zal aan moeten sluiten bij de (herziening van) de

toetsingsinstrumenten in spoor 1. Aanvullend onderzoek zal uit moeten wijzen hoe en waar de meeste synergiewinst behaald kan worden.

Naar verwachting kan een aantal informatiehuizen met betrekkelijk weinig aanpassingen op de laan van de leefomgeving worden aangesloten en het concept in de praktijk beproeven. De verdere ontwikkeling van de laan van de leefomgeving en het doorvoeren van verbeteringen in de gegevensvoorziening en bijbehorende toetsingsinstrumenten, kan het beste plaatsvinden in een nationaal verbeterprogramma, waarin de laan en de huizen zich gefaseerd ontwikkelen en aansluiting vinden bij het nieuw te vormen toetsingskader van de Omgevingswet.

Referenties

EZ (2013) Ministerie van Economische Zaken. Beschermde natuur in Nederland.
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

IenM (2012) Handboek Immissietoets: toetsing van lozingen op effecten voor het oppervlaktewater. Den Haag, Nederland.

InfoMil (2013a) Kenniscentrum Infomil: Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht <http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/luchtkwaliteit/nsi>

InfoMil (2013b) Kenniscentrum Infomil: Geluid.
<http://www.infomil.nl/onderwerpen/hinder-gezondheid/geluid/>

JRC (2012) Common Noise Assessment Methods in Europe (CNOSSOS-EU). Report EUR 25379 EN. ISBN 978-92-79-25281-5. JRC, Ispra, Italy.

RIVM (2012) Gegevensverkenning Omgevingswet. RIVM Rapport 680160001. Bilthoven, Nederland.

Afkortingen

AHN	Algemeen Hoogtebestand Nederland
Archis	Archeologisch Informatiesysteem
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BRO	Basisregistratie Ondergrond
Bw	Boswet
Chw	Crisis - en herstelwet
DCMR	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond / Milieudienst Rijnmond
DINO	Data en Informatie van de Nederlandse Ondergrond
DKN	Digitale Keten Natuur
Ffw	Flora en Fauna wet
GLOBIS	Geografisch Landelijk Overheids Bodem Informatiesysteem
GWR	Grondwaterrichtlijn
IHW	Informatiehuis Water
IKAW	Indicatieve Kaart Archeologische Waarden
KEUR	Verordening van het waterschap
KRW	Kaderrichtlijn Water
N2000	Natura 2000 Richtlijn
Nbw	Natuurbeschermingswet
NDFF	Nationale Database Flora en Fauna
NIBM	Niet in betekende mate
NORA	Nederlandse Overheid Referentie Architectuur
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht
PDOK	Publieke Dienstverlening op de Kaart
RTB	RisicoToolbox Bodem
SRM	Standaard Reken Methode I en II
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wam	Wet archeologische monumenten
Wbb	Wet bodembescherming
Wgh	Wet geluidhinder
Wlv	Wet op de Luchtvaart
Wm	Wet milieubeheer
Wvr	Wet Veiligheidsregio's
Ww	Waterwet

Bijlage 1. De verbeteropties

Onderstaand de complete lijst met verbeteropties zoals die tijdens het project zijn geïdentificeerd onderverdeeld naar generieke en domein-specifieke verbeteropties. De opties in **vet** zijn in de workshops en het project geprioriteerd op basis van urgentie.

Generieke verbeteropties:

Het toetsingskader:

1. Harmoniseer de verschillende toetsingskaders voor de leefomgeving in de nieuwe omgevingswet en onderliggende regelgeving.
2. Zorg dat de scope en afbakening van de afwegingen in de wet voor de ontwikkeling van een beslisboom goed zijn gedefinieerd.
3. Stel de te gebruiken gegevens en rekenmethoden vast.
4. Ondersteun het gebruik van vuistregels en screeningtools.
5. Maakt integrale afwegingsinstrumenten mogelijk.

De informatiehuizen:

6. **Regel de samenstelling en het mandaat van de informatiehuizen voor de onderzochte domeinen: lucht, geluid, externe veiligheid, natuur, water, bodem en cultuurhistorie. Welk informatiehuis staat aan de lat voor welk toetsingsinstrument. Sluit hierbij aan bij de bestaande gegevensvoorzieningen en toetsingsinstrumenten.**
7. Start ieder informatiehuis met een onderzoek naar de gegevensbehoefte van burgers, bedrijven en overheid die op grond van de Omgevingswet noodzakelijk is voor planvorming en vergunningverlening en stem de informatievoorziening hierop af.
8. **Zorg dat de gegevens beschikbaar, bruikbaar en betrouwbaar zijn. Beschikbaarheid wordt bepaald door de wijze waarop de gegevens worden ontsloten voor burgers, bedrijven en overheid. De bruikbaarheid van de gegevens wordt bepaald vanuit de toetsingsinstrumenten. De betrouwbaarheid van de gegevens wordt bepaald door de wijze waarin het gebruik van de gegevens in de wet en onderliggende regelgeving is verankerd. Afhankelijk van het domein blijft de actualiteit van de gegevens daarbij belangrijk.**
9. Het toetsingskader is leidend voor de ontwikkeling van de toetsingsinstrumenten. In andere woorden, in de wet staat beschreven hoe de verschillende aspecten van de omgeving getoetst moeten worden.
10. **Zorg voor een stapsgewijze opbouw van de toetsingsinstrumenten. Begin met een 'voorwasstraat' met vuistregels, signaalkaarten en screeningtools waarin de verschillende aspecten van de leefomgeving snel en eenvoudig getoetst worden. Als deze geen uitsluitel geven kunnen vervolgens meer complexe methoden worden gebruikt.**
11. Zorg dat de verschillende onderdelen van het afwegingskader koppelbaar zijn.
12. **Maak hergebruik van onderzoeksgegevens mogelijk. Het gaat hierbij om incidentele onderzoeken (verkeer, bodem, natuur) die veelal niet centraal worden opgeslagen en ontsloten maar ook om gegevens die voor andere wettelijke kaders noodzakelijk zijn zoals voor natuurbeheer en -compensatie.**
13. **Ontwikkel een geautoriseerde voorziening met generieke gegevens, die voor meerdere domeinen relevant zijn, zoals ligging van wegen, verkeersintensiteiten, populatiebestanden, hoogte etc. Vaak worden**

deze gegevens vanuit verschillende kaders gebruikt, breder dan de Omgevingswet, met daaruit voortvloeiende specifieke eisen. Let op dat deze gegevens passend zijn voor de doelen waarvoor ze gebruikt moeten worden.

- 14. Ontwikkel een geautoriseerde voorziening met de vergunde milieuruimte met vastgesteld beleid (lokaal, provinciaal, Rijk), vergunningen, meldingen, verleende hogere waardes, verklaringen van geen bezwaar.**
- 15. Ontwikkel een geautoriseerde voorziening scenariogegevens voor de korte en middellange termijn met (vuist)regels om deze regionaal te verfijnen;**
- 16. Ontwikkel een geharmoniseerd datamodel van de bestaande gegevensvoorzieningen van de leefomgeving met definities, attributen, onderlinge relaties alsook wie de eigenaar is van welk gegeven.**
17. Ontwikkel per domein een business case om de beschikbaarheid, bruikbaarheid en de betrouwbaarheid van de gegevensvoorziening te verbeteren. Betrek daarbij de generieke en domeinspecifieke verbeteropties zoals aangegeven in hoofdstuk 4 alsook de verslagen van de workshops.
18. Sluit aan bij voorzieningen, initiatieven en best practices, waaronder de Basisregistraties, INSPIRE, Open Data, NORA en de Atlas Leefomgeving; Zorg dat hergebruik van onderzoeksgegevens mogelijk wordt. Definieer wie wat moet aanleveren en ontwikkel daarbij een landelijke voorziening voor het melden en beschikbaar stellen van onderzoeksgegevens.
19. De gegevens nodig voor de uitvoering van de Omgevingswet moeten in het primaire proces gebruikt worden. De instanties die de gegevens aanleveren zoals gemeenten, waterschappen, provincies, Rijk zouden voor hun eigen primaire proces gebruik moeten maken van de gegevens uit de centrale gegevensvoorziening.
20. De gegevens zijn geografisch en temporeel koppelbaar. Zorg voor de ontwikkeling van technische, inhoudelijke en semantische definities en stem deze af op het toetsingsinstrument. Dit kan door gebruik te maken van de systematiek zoals die in het kader van INSPIRE reeds ontwikkeld is.
21. De bronbestanden met de ruwe (meet)gegevens kunnen worden gedownload via view- en web-services.

De laan:

22. Zorg voor de centrale ontsluiting van informatie voor burgers, bedrijven en overheid alsook de gegevensuitwisseling tussen de informatiehuizen en andere gegevensvoorzieningen zoals de Basisregistraties en de algemeen onderliggende gegevens.
23. Harmoniseer de datastructuur in dit stelsel voor de gegevensvoorzieningen. Zorg daarbij dat de semantiek (onduidelijke betekenissen, begrippen en overlappende definities) binnen de huizen en over de huizen heen op elkaar worden afgestemd. Hierdoor worden de gegevens beter uitwisselbaar, kunnen ze optimaler en efficiënter gebruikt worden en zal de consistentie en actualiteit van de gegevensvoorziening verbeteren.
24. Bouw voort op bestaande kennis en instrumenten zoals INSPIRE, Open Data, Nationaal Georegister, Provinciaal Georegister, Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK), Atlas Leefomgeving.
25. Onderscheid een beperkt aantal type gebruikers op de laan: burgers, bedrijven en bevoegd gezag etc.
26. Ontwikkel naast een 'voorwasstraat' ook instrumenten voor de integrale toetsing van de effecten van plannen en initiatieven op elementen zoals duurzaamheid, gezondheid en het natuurlijk kapitaal.

Domein specifieke verbeteropties

Lucht:

- 27. Zorg dat de gegevensvoorziening zoals die nu uit het NSL komt wordt geborgd voor de periode na 2017 wanneer het NSL stopt.**
- 28. Ontwikkel een NWB plus (Nationaal Wegen Bestand) dat voldoet aan de eisen die voor de milieubeoordelingen nodig zijn en waar de verkeersgegevens eenvoudig aan gekoppeld kunnen worden.
- 29. Ontwikkel kennis en inzicht over de effectiviteit van maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren en ontsluit die op eenduidige wijze.
- 30. Onderzoek de bijdrage van lage NO_x-bronnen zoals uit kassen.

Geluid:

- 31. Zorg voor een standaard toetsingsinstrumentarium dat aansluit bij de ontwikkeling van CNOSSOS.
- 32. Zorg dat een consistente, gecertificeerde set met basisdata wordt ontwikkeld die actueel is en direct bruikbaar is in de uitvoering en toetsing van geluid. Sluit daarbij aan bij de ontwikkeling van het Europese CNOSSOS en stel kwaliteitseisen aan de data.**
- 33. Breidt de set met basisdata uit met nauwkeurige (3D-geometrische) informatie van infrastructuur, landgebruik, populatiegegevens en geluidsgevoelige objecten en vigerende regelgeving.**
- 34. Ontwikkel tools voor uniformering van telgegevens over alle overheden heen naar verkeersintensiteiten.

Natuur:

- 35. Sluit aan bij de vraagstelling van de gebruikers en het doel waar zij de gegevens voor nodig hebben: Vraagstelling op Maat.**
- 36. Sluit aan bij de bij de Digitale Keten Natuur (DKN) en zorg dat daar het soortenspoor aan wordt toegevoegd.
- 37. Ontwikkel standaard tools om de beschikbare gegevens bruikbaar te maken voor verschillende doeleinden (aggregatie, toetskaarten).
- 38. Sluit aan op het Informatiehuis Water ten aanzien van aquatische ecologie.

Externe veiligheid:

- 39. Zorg dat de risicokaart een volledig, actueel beeld geeft van de risicovolle objecten. Zo ontbreekt momenteel bijvoorbeeld bijna 20% van de bedrijfslocaties waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt.**
- 40. Zoek een oplossing voor de manier waarop met vertrouwelijke informatie zoals de ligging van aardgasleidingen wordt omgegaan.
- 41. Koppel de kaart aan de Basisregistraties en het KLIC-bestand. De actualiteit van de kaart kan hierdoor verbeterd worden. Mutaties in de gekoppelde bestanden kunnen dan direct doorwerken in de risicokaart.

Water:

- 42. Zorg dat er voldoende gekwalificeerd personeel is om de werkzaamheden goed uit te kunnen laten voeren.**
- 43. Ontwikkel tools om de vragen van de verschillende gebruikers vanuit verschillende kaders zoals de Watertoets op de juiste manier te beantwoorden. Reserveer daar voldoende tijd voor (> 2jaar).
- 44. Zorg dat de specifieke kennis en informatie die binnen de langetermijnstudies zoals het Deltaprogramma wordt ontwikkeld in het Informatiehuis Water wordt verzameld en ontsloten.

Bodem:

- 45. Zorg dat de (nieuwe) kennis en informatie die binnen het domein bodem vanuit verschillende wettelijke kaders noodzakelijk is bijeen wordt gebracht. Het gaat daarbij om de vernieuwing van de Wet bodembeheer, de ontwikkeling van de Structuurvisie Ondergrond en de Basisregistratie Ondergrond.
- 46. Gebruik de invoering van de Omgevingswet om de verantwoordelijkheden beter te organiseren.**
- 47. Gebruik een integrale systeembenadering in de ontwikkeling van het informatiehuis bodem waarbij de vraag en het gebruik van de gegevens centraal moeten staan.

Cultuurhistorie:

- 48. Ontwikkel een Nationale Indicatieve Kaart Archeologische Waarden waarin verschillen in de archeologische verwachting op gemeentelijk niveau voor zover mogelijk geminimaliseerd worden.**
- 49. Verbeter de actualiteit van de cultuurhistorische gegevensvoorziening door koppeling aan andere bestanden zoals KLIC, ruimtelijkeplannen.nl en bodemgegevens.**
- 50. Zorg dat de archeologische onderzoeksrapportages beter beschikbaar worden gemaakt.

Bijlage 2. Korte beschrijving van de casussen

NSDM-werf Oost, Amsterdam

Na het faillissement van de Nederlandsche Dok en Scheepsbouw Maatschappij (NSDM) in 1984 heeft het gebied zich ontwikkeld tot één van de grootste creatieve broedplaatsen en tot een populair festivalterrein van Amsterdam. De monumentale werf met zijn industriële karakter en de inmiddels gevestigde creatieve bedrijven zoals MTV geven het gebied een eigen identiteit.

Vanwege de unieke ligging aan het IJ en de korte afstand tot het centrum heeft de gemeente al geruime tijd plannen om de werf te transformeren naar een hoog stedelijk gemengd gebied voor wonen, werken en voorzieningen. Vanwege de financiële en economische crisis gaat dit transformatieproces langzamer, waarbij het oostelijk gedeelte van de NSDM-werf grotendeels pas na de looptijd van dit bestemmingsplan wordt herontwikkeld.

Dit bestemmingsplan voorziet in de verdere herontwikkeling van de monumentale loodsen, inclusief de nieuwbouw op de Docklandsplot. Voor de overige gronden wordt het huidige bestaande gebruik vastgelegd. Hierbij wordt tevens ruimte geboden voor enkele nieuwe functies in het plangebied. Met de vaststelling van dit bestemmingsplan wordt tevens voldaan aan de actualisatieverplichting

op grond van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. Alle bestemmingsplannen die voor 1 juli 2003 zijn vastgesteld dienen voor 1 juli 2013 herzien te worden. Het vigerend bestemmingsplan dateert uit 1963 en was alleszins aan herziening toe. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat ook voor het westelijke deel van de NDSM-werf een bestemmingsplan wordt opgesteld. Gezien de omvang van de hele werf, de complexiteit, het grootschalige nieuwbouwprogramma en de daaraan gekoppelde ontwerpopgave van dat gedeelte wordt de herontwikkeling van het westelijke deel in een ander bestemmingsplan geregeld dat kort na dit bestemmingsplan wordt vastgesteld.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0363.N1010BPSTD-OW01/tb_NL.IMRO.0363.N1010BPSTD-OW01_index.html

Bloemendalerpolder, Weesp/Muiden

Voor de Bloemendalerpolder is alleen een voorbereidingsbesluit genomen waarin staat aangegeven dat er een nieuw bestemmingsplan voor het gebied ontwikkelt gaat worden.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0457.BP04VB01BL-vg01/t_NL.IMRO.0457.BP04VB01BL-vg01.pdf

Station Hanzelijn, Kampen

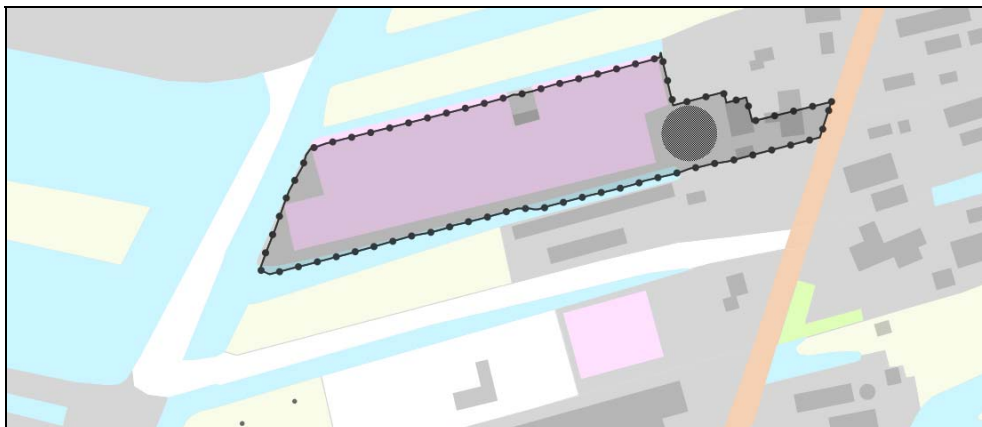

Het bestemmingsplan Stationsomgeving Hanzelijn is op 2 februari 2012 door de gemeenteraad van Kampen vastgesteld.

Met de aanleg van de Hanzelijn krijgt Kampen een nieuw treinstation aan de zuidkant van de stad. Bij het station wordt een gebied ontwikkeld met een menging van wonen, winkels en voorzieningen. Met de komst van het nieuwe spoor van de Hanzelijn dient de oprit naar de N50 verplaatst te worden naar het zuidoosten. De nieuw te bouwen wijk "Stationsgebied" zal een groenstedelijk karakter krijgen met een menging van functies in een groen raamwerk. De wijk zal niet alleen bestaan uit woningen en buurtgerichte functies, maar ook plaats bieden aan bovenwijkse voorzieningen.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0166.00991005-VS01/t_NL.IMRO.0166.00991005-VS01_3.html

Twee woningen, Demmerik

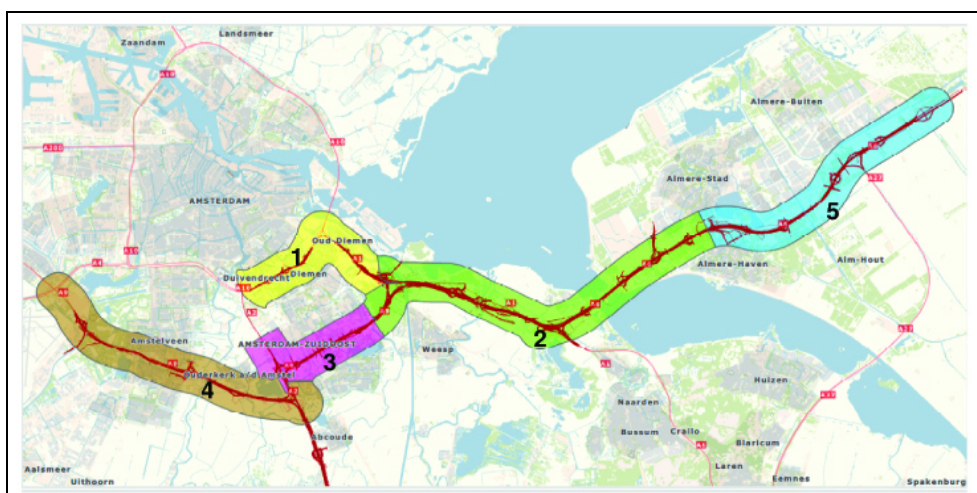

Aan Demmerik 118a te Vinkeveen is Rozenkwekerij Martien de Kuijer gevestigd. De activiteiten van het bedrijf bestaan uit het opkweken van rozen. De locatie is

bebouwd met 8000 m² kassen waarvan momenteel 4000 m² beplant. Het bedrijf wordt de slechte resultaten en de verouderde opstallen is het besluit genomen om het bedrijf te gaan staken. De gemeente De Ronde Venen bereid is om mee te werken aan een 'Ruimte voor Ruimte' regeling. Hierbij zullen de bestaande opstallen gesloopt worden en hiervoor in de plaats twee burgerwoningen worden opgericht.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0736.PB007Demmerik118a-va01/t_NL.IMRO.0736.PB007Demmerik118a-va01_index.pdf

5.4 Tracé Schiphol- Amsterdam – Almere

Het Tracébesluit voorziet - samengevat weergegeven - in uitbreiding van de weginfrastructuur in de corridor Schiphol-Amsterdam-Almere. Het betreft het aanpassen van ongeveer 63 kilometer autosnelweg op de A9, de A2, de A10-oost, de A1 en de A6, onder meer door uitbreiding van het aantal rijstroken en de realisatie van verbindingswegen, uitvoegstroken, wisselstroken en busbanen. Verder voorziet het tracébesluit onder meer in de aanleg van twee tunnels in de A9, de aanleg van een brug over het Amsterdam-Rijnkanaal, in een bypass van de A1 naar de A9, de aanleg van een aquaduct in de A1 ter hoogte van Muiden, de wijziging van een aantal knooppunten en het aanpassen van ongeveer 100 bruggen, viaducten en andere kunstwerken. Het wijzigingsbesluit heeft betrekking op een gewijzigde vaststelling van hogere waarden voor de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van de gevel van twee woningen aan de Amsterdamsestraatweg 77 en 79 te Naarden. Daarnaast is onder meer de hoogte van een geluidscherm langs de A1 te Muiden aangepast en zijn enkele tracékaarten gewijzigd vastgesteld.

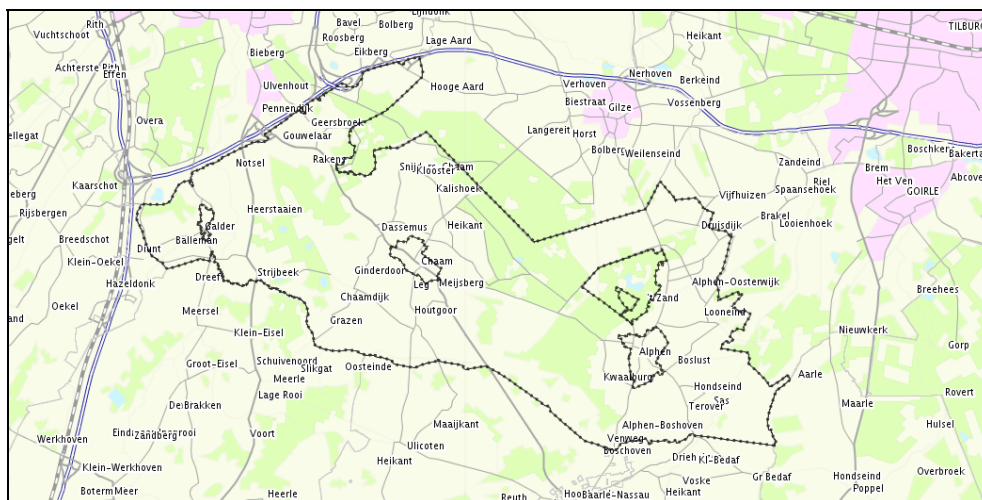
Zie:

http://www.rijkswaterstaat.nl/wegen/plannen_en_projecten/a_wegen/a9/planstudie_schiphol_amsterdam_almere/index.aspx

Buitengebied, Alphen-Chaam

Dit bestemmingsplan Buitengebied Alphen-Chaam richt zich op het behoud en waar mogelijk de versterking van de ruimtelijke en functionele kwaliteit van het plangebied. Het gaat hierbij met name om kwaliteit voor aan het buitengebied gebonden functies (landbouw, bos, natuur, landschap, recreatie en wat er), mede in relatie tot de dynamiek ervan en aanwezige waarden. De ruimtelijke kwaliteits

teit wordt bepaald door de gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. De aanwezige landschappelijke waarde en (inclusief cultuurhistorie) en natuurwaarden spelen hierbij een belangrijke rol. Verder wordt er rekening gehouden met ruimtelijk relevante water- en milieuaspecten. Daarnaast wordt er in het plan ingegaan op de overige functies in het plangebied. Veelal is het planologisch beleid voor deze overige functies ondergeschikt aan de hoofdfuncties van het buitengebied.

De hoofddoelstelling is uitgewerkt in de volgende subdoelen:

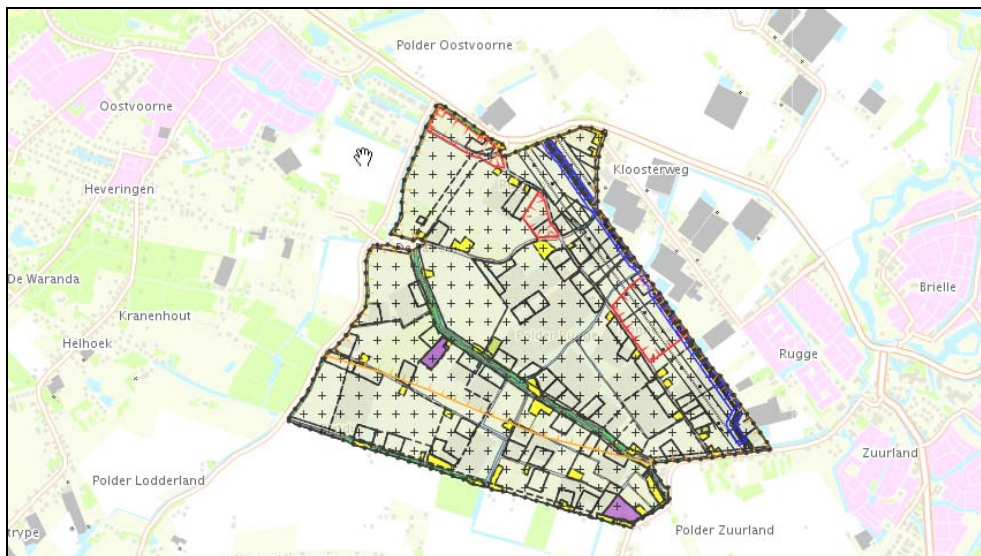
- Landbouw: behoud en waar mogelijk versterking van de agrarische bedrijvigheid. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanwezige landbouw (agrarische bedrijfsvoering en agrarische bedrijfsontwikkeling), landbouw met een neven-tak, verbrede landbouw en de plannen voor de reconstructie.
- Bos/Natuur: behoud en waar mogelijk versterking van de ecologische verscheidenheid. Hierbij wordt rekening gehouden met aanwezige soorten en de te realiseren en aanwezige ecologische (hoofd)structuur (water, bosgebieden, natuurgebieden, landschapselementen).
- Landschap: behoud en waar mogelijk versterking van de landschappelijke identiteit en verscheidenheid, zowel visueel-ruimtelijk als cultuurhistorisch gezien. Hierbij wordt rekening gehouden met de landschappelijke onderlegger van de verschillende (deel)gebieden.
- Archeologie/Cultuurhistorie: behoud en waar mogelijk verheldering van archeologische gebieden en cultuurhistorische structuren, clusters en linten, waarbij ook herstel door ontwikkeling plaats moet kunnen vinden.
- Recreatie: behoud en waar mogelijk versterking van de mogelijkheden voor recreatie en recreatief (mede)gebruik, mede in relatie tot de aanwezige toeristisch-recreatieve infrastructuur (paden, routes, bossen).
- Water: behoud, herstel en ontwikkeling van het bestaande watersysteem, mede in relatie tot het vasthouden en bergen van gebiedseigen water.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1723.BPBG2010-VS01/t_NL.IMRO.1723.BPBG2010-VS01.pdf

Glastuinbouwintensiveringsgebied Tinte, Westvoorne

In het plan wordt voorzien in uitbreidingsmogelijkheden van kassen voor bestaande bedrijven en nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven. Uitbreiding van het glasareaal boven een oppervlakte van 3 hectare is toegestaan nadat toepassing is gegeven aan de wijzigingsbevoegdheid en dient gepaard te gaan met sanering van kassen buiten het plangebied. In totaal voorziet het plan in een uit-

breidingsruimte van 55 hectare netto aan glasareaal. Voorts liggen verspreid in het plangebied verschillende burgerwoningen.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0614.0000bpglasgebied-0100/t_NL.IMRO.0614.0000bpglasgebied-0100.pdf

Kippenshuur, Stadskanaal

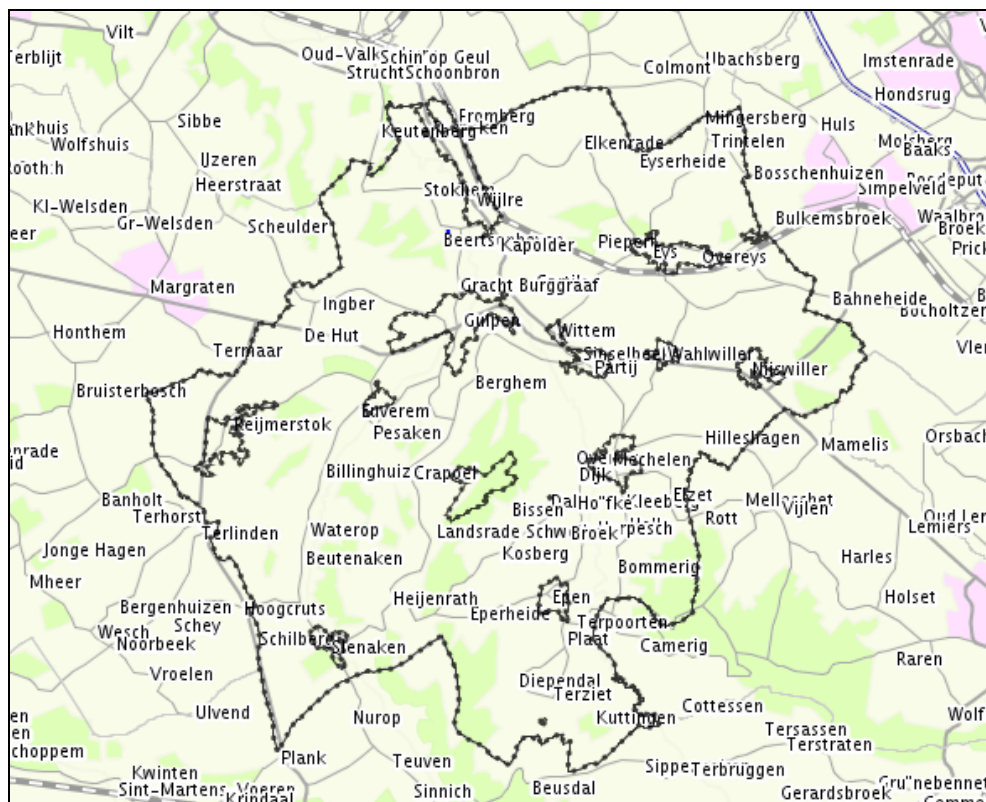
Op het perceel Alteveersterweg 6 te Alteveer is een agrarisch bedrijf gevestigd. Het betreft een akkerbouwbedrijf met een pluimveehouderij als neventak. Het bedrijf is voornemens de pluimveehouderij uit te breiden en ten behoeve daarvan een nieuwe stal te bouwen. In bovenstaand figuur is de ligging van het bedrijfsperceel weergegeven.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0037.PB1006-vs01/t_NL.IMRO.0037.PB1006-vs01.pdf

Buitengebied, Gulpen-Wittem

Momenteel heeft de gemeente Gulpen-Wittem twee bestemmingsplannen buitengebied. Een voor de voormalige gemeente Wittem en een voor de voormalige gemeente Gulpen. Nu deze gemeenten in 1999 zijn samengevoegd

bestaat er behoefte aan één bestemmingsplan buitengebied voor de gehele gemeente. Opgemerkt wordt wel dat daarbij zaken die “goed” zijn natuurlijk opnieuw worden bevestigd.

Met dit nieuwe plan wordt de bestaande situatie zeker niet op z'n kop gezet. Het is een conserverend plan. Buitengebied aan veranderingen onderhevig. Momenteel vinden veel veranderingen plaats in het buitengebied. Dit komt zowel door veranderingen in de agrarische sector zelf, als ook door de veranderende opvattingen over de betekenis van het buiten- gebied voor de samenleving. Vanuit de agrarische sector bezien valt te denken aan de minder vanzelfsprekend wordende bedrijfsopvolging, de moeilijkheid om een rendabel bedrijf te voeren en de claims die van diverse zijden op het buiten- gebied worden gelegd. Voorbeelden van claims tot medegebruik zijn de natuur/ecologie, het milieu, de recreatie, de cultuurhistorie en de waterhuishouding. Op dit moment is landelijk al zo'n 40% van het buitengebied onttrokken aan het oorspronkelijk agrarisch gebruik. Dit baart ook het gemeentebestuur van Gulpen-Wittem zorgen. De landelijke rust en de karakteristieke inrichting verdwijnen zienderogen. Vandaar het warme pleidooi voor het behoud van de unieke variatie bij de herinrichting van het buitengebied met de structuurvisie als leidraad en een grote inzet voor vol- doende perspectief voor de agrarische en toeristische-recreatieve sector.

Het gemeentebestuur staat niet alleen in haar pleidooi. Het Rijk heeft in haar beleid de regio aangeduid als Nationaal Landschap. De provincie Limburg geeft al belangrijke voorzetten voor dit beleid in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL). De structuur van het buitengebied is vastgelegd in o.a. de "Groene waarden", het beeld dat dient als belangrijke basis verdere inrichting en gebruik van het buitengebied.

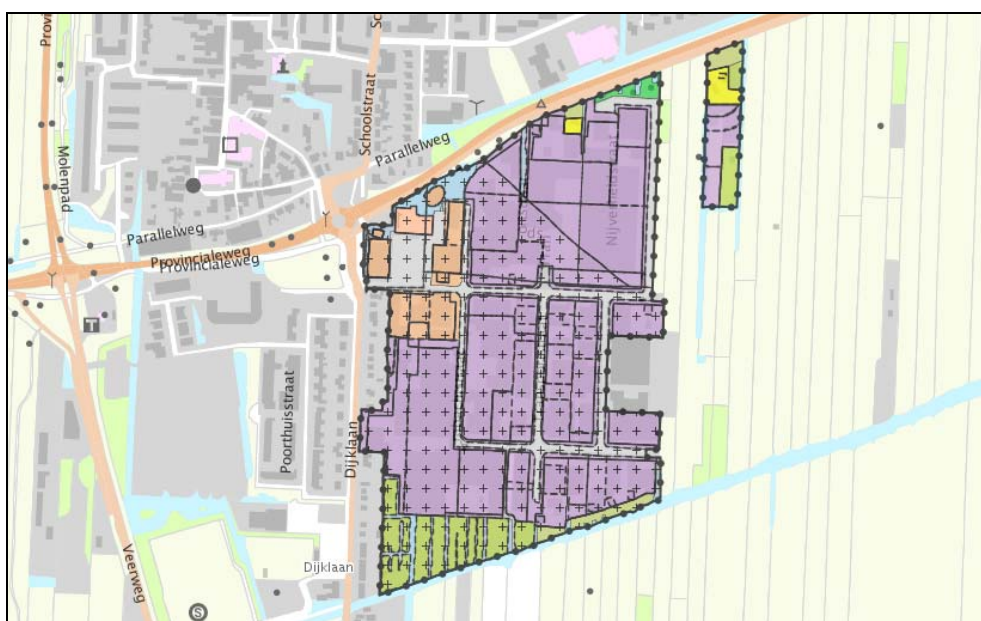
Dit door de provincie opnieuw geformuleerde gebruik en beleid is met name bedoeld, enerzijds om het buitengebied te beschermen tegen ongewenste stedelijke invloeden, anderzijds om het medegebruik te versterken en verder te

ontwikkelen. Over de gemeentelijke vertalingen in een nieuw plan en beleidsruimte wordt straks nog gesproken.

Daarnaast voeren de Heuveland-gemeenten gezamenlijk beleid, enerzijds om het buitengebied te beschermen tegen ongewenste stedelijke invloeden, anderzijds om het medegebruik te versterken en verder te ontwikkelen. Daarnaast dient ook over de landsgrenzen gekeken te worden naar de Belgische gemeente Plombières en Voeren.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.17290000BPLBUI01000-/t_NL.IMRO.17290000BPLBUI01000-.pdf

Bedrijventerrein, Bergambacht

De gemeenteraad van Bergambacht heeft de ambitie uitgesproken om het bestaande bedrijventerrein De Wetering te herstructureren. De kwaliteit dient te worden opgewaardeerd en het doel is om te komen tot een bedrijventerrein met een moderne uitstraling. Met het oog op kwaliteitsverbetering en uitbreiding van bestaande bedrijven, is ook gedacht aan parkeerruimte op daken, in garages met meerdere verdiepingen of ondergronds. Daarnaast zijn in de Structuurvisie Detailhandel voor het bedrijventerrein uitgangspunten geformuleerd, waarbij de noord-westhoek van het bedrijventerrein expliciet is aangewezen als winkelgebied met perifere detailhandel. Op de bovenstaand figuur is dit met geel aangegeven. Voor het overige deel van het bedrijventerrein zijn eveneens uitgangspunten geformuleerd, welke in onderhavig bestemmingsplan worden vertaald.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0491.BP1231BT001-ON01/t_NL.IMRO.0491.BP1231BT001-ON01_index.html

Groene Kruisweg-metrobaan, Albrandswaard

De Groene Kruisweg is een belangrijke ontsluitingsweg tussen Rotterdam en Brielle. Het plangebied van het bestemmingsplan Groene Kruisweg / Metrobaan in de gemeente Albrandswaard loopt van de gemeentegrens met deelgemeente Hoogvliet in het westen tot aan de gemeentegrens met Rotterdam (Rijksweg A15) in het oosten. Omdat de vigerende bestemmingsplannen sterk verouderd zijn is een actualisatie verplicht.

In het plangebied zijn verschillende functies zoals wonen, bedrijvigheid en kantoren aanwezig. De woningen liggen veelal aan historische dijklinten. Het gebied heeft een groene uitstraling welke in het bestemmingsplan zoveel mogelijk behouden blijft, en daar waar mogelijk versterkt. Het toevoegen van kantoren en/of bedrijven wordt in dit bestemmingsplan mogelijk gemaakt door wijzigingsbevoegdheden. Deze ontwikkeling kan alleen plaatsvinden indien de woningen verdwijnen en aan bepaalde regels wordt voldaan. Externe veiligheid en milieuzonering spelen hierbij een belangrijke rol.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0613.BPGrKrwegMetro-VST1/t_NL.IMRO.0613.BPGrKrwegMetro-VST1_index.pdf

Bedrijfsterrein Molada, Oss

Het plangebied bestaat uit drie stedelijke bedrijventerreinen Moleneind, Landweer en Danenhoef, gelegen aan de zuidoostzijde van de stad Oss. Het plangebied wordt globaal begrensd door de Gasstraat, de spoorlijn 's-Hertogenbosch-Nijmegen en het tracé van de nieuwe Angelenweg (noordzijde), de Zevenbergseweg (oostzijde), de Dennenweg, Aengelbertlaan, Julianasingel, Kantsingel en Kloosterstraat (zuidzijde) en de Molenstraat (westzijde). Het plangebied bevat niet alleen het directe bedrijventerrein, maar op een aantal plaatsen ook de randzones daarvan.

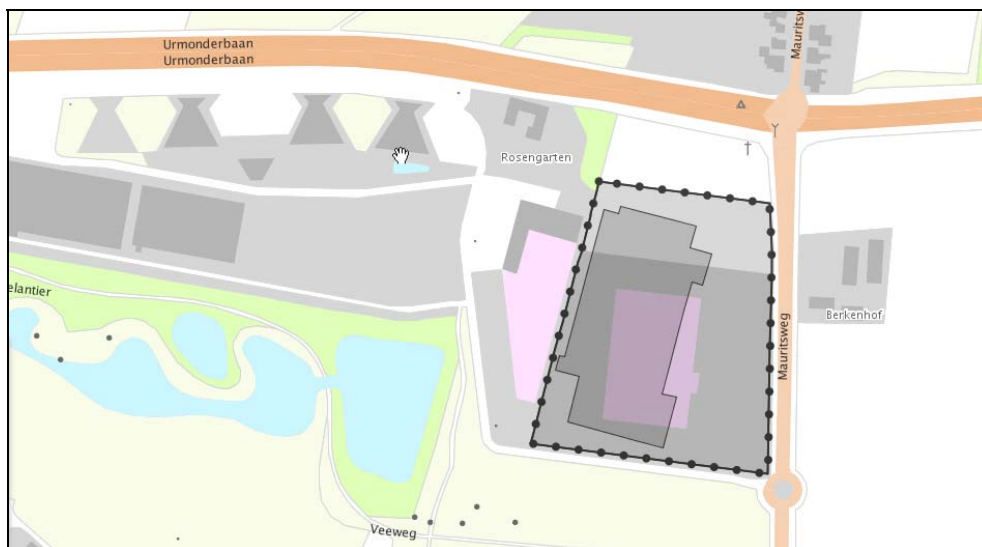

Het bestemmingsplan is een integrale herziening en komt in de plaats van de verouderde bestemmingsplannen voor dit gebied.

Vanwege de ruimtelijke en functionele samenhang met de bestaande bedrijven-terreinen is er voor gekozen om het nieuwe werkgebied Kantsingel-Van Speijkstraat op te nemen in deze algehele herziening. De N329 valt buiten het plangebied, omdat hiervoor een apart bestemmingsplan is opgesteld in verband met de reconstructie van de weg. Voor het gebied Spoorzone, waar de gemeente de stationsomgeving wil verbeteren en kantoren wil bouwen, wordt een apart bestemmingsplan gemaakt.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0828.BPmoladaoss2011-OH01/t_NL.IMRO.0828.BPmoladaoss2011-OH01.pdf

Hornbach, Geleen

Ontwikkeling van een Hornbach bouwmarkt van 9.663 m² een tuincentrum van 4.600 m² en een drive-in zonder winkelfunctie Hornbach wil op Gardenz haar tuincentrum uitbreiden tot een vestiging volgens de Hornbach formule. De vestiging bestaat uit een hoofdgebouw van 12.400 m² bvo, een drive-in van 1.900 m² bvo en een buitenverkoopterrein van 2.800 m² bvo.

Zie: http://ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.1883.pbhornbach-PB02/t_NL.IMRO.1883.pbhornbach-PB02.pdf

Bijlage 3 Workshop verslagen

Vraag in Beeld

Verslag 15 mei

Bespreking	Workshop Informatiebehoeften Omgevingswet
Vergaderdatum en -tijd	15 mei 2013, 10.00 – 16.30u
Vergaderplaats	Jaarbeurs, Utrecht
Deelnemers	Suzanne Siebers (gemeente Nieuwegein), Karin Markerink (VNG), Yolanda Waas (DCMR), Geert Draaijers (cie MER), Lex Runia (Oranjewoud), Roy Bijhouwer (Atelier Quadrat), Kristel Hoogenboezem (InfoMil), Nico Röling (gemeente de Ronde Venen), Theo Overduin (Geonovum), Reinier Guijt (IenM), Albert Beetsma (HEC), Dick Verkaar (RIVM), Piet van Zoonen (RIVM), Ruben Beijk (RIVM)
Afwezig	
Kopie aan	

Opzet Workshop

De workshopdag is in twee delen opgesplitst: 's ochtends groepsdiscussies per casus, 's middags groepsdiscussie per actorcategorie. Vanwege het aantal last minute afmeldingen voor de workshop op 15 mei is in overleg met de aanwezigen ter plaatste voor gekozen om 's middags dezelfde groepsindeling te hantelen als in de ochtend. Na elke discussiesessie werden voorts de groepsresultaten gepresenteerd gevolgd door een plenaire reflectie.

1. Rondje: Wat zou je vooraf kwijt willen?

- de lastigheid zit vaak in twee punten. De eerste is het voortraject (planvoorbereiding). Het gaat vaak om keuzes maken (invulling van het plan, waar veel bouwen, waar minder); Het tweede betreft de onzekerheden met samenhangende ontwikkelingen van een plan. Komt die weg er nu wel of niet.
- elke fase van planvorming vergt vervolgens weer andere gegevens.
- enorme onderzoeksplicht ook bij kleine projecten. Bijvoorbeeld toepassing wijziging van bestemmingsplan.

2. Groepsdiscussie per case

Case: Nieuwegein

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water			Geen grote knelpunten	
E.V.	Gasleiding, hoogspanning		Flexibiliteit, consistentie met geluid / lucht	
Natuur				
Lucht				
Geluid			Betrouwbaarheid modeluitkomsten. Validatie.	
Bodem				

Archeo			Actualiteit + bruikbaarheid	
.....				

Case: Demmerik

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water	Contact waternet (Beleids)regels	Digitaal -> goedkeuring waternet	compleet	5
E.V.				V
Natuur	Beschermde Soorten natura2000	Deskundig bureau Deskundig bureau beoordeling door gemeentelijke eco-loog	Geen overzicht van onderzochte gegevens	3
Lucht	NIBM			V
Geluid	Geluidsbelasting Verkeergegevens (actualiteit wisselend)	Verkeerstellingen gemeente Milieudienst	compleet	7
Bodem	Gemeentelijke bodemkaart (algemene gegevens) Historisch onderzoek	Gemeente bedrijfstype – oude bouwarchieven onderzoeksbureau	Bodemdeskundigheid bij gemeente, dus naar omgevingsdienst	2
Archeo	Waardenkaart Veldonderzoek	Gemeente – digitaal Deskundig bureau	Compleet	6
Milieu-zonering	Gegevens bedrijven Geluid/geur etc.	Omgevingsdienst (via melding / vergunning)	Compleet	1
Plan-schade	Risico analyse deskundig	Deskundig bureau, gegevens omliggende bedrijven	compleet	4

Groep Kampen

- Gedetailleerd geluid en lucht onderzoek staat haaks op de beweging / dynamiek van het project/plan. Bestemmingsplan enerzijds juist ruim houden voor meer flexibiliteit (bv worst-case m.e.r. studie), maar vervolgens veel bezwaar hiertegen vanwege het not-in-my-backyard (nimby) principe.
- Gegevens voor het domein veiligheid maar niet specifiek voor het programma (andere bestemmingsdoelen).
- Luchtkwaliteit: alles uitbesteed, veel rekenwerk
- Knelpunten vooral bij lucht en geluid
- Paradox tussen flexibiliteit en gedetailleerdheid

Groep Nieuwegein

- Problemen: oude onderzoeken en veranderingen in het programma
- Spanning: gemeente probeert flexibiliteit te creëren met ruimte in de plannen, maar bewoners willen vooral zekerheid
- Probleem: vicieuze cirkel met herhaald onderzoek door lange doorlooptijden
- Zoeken naar de balans in de mate waarin je moet onderzoeken
- Bandbreedtes zouden wellicht kunnen helpen

Groep NDSM

- Bestaand stedelijk gebied
- Veel milieu thema's niet 'interessant' qua nieuwe inzichten (we weten al dat de bodem vervuild is, et cetera)
- Evenementen leveren veel lawaai -> hoe zit dat straks in een besluit? Hoe in beeld te brengen?
- Veel onzekerheden door parallel aan dit besluit lopende maar samenhangende ontwikkelingen
- Voor thema geluid een belangrijk probleem, effect van de omgeving op het gebied
- Altijd discussies over verkeer[cijfers, red.]
- Na alles uitgerekend te hebben toch ook nog discussies over geur en gezondheid -> duikt maatschappelijk op in de discussies
- Overall: vertrouwen nodig in de gegevens, maar discrepantie tussen papier (vergunning) en praktijk.

Groep Tuinbouw

- Behoeftte aan overzicht bestaande onderzoeken
- Betrof een betrekkelijk klein/simpel initiatief, maar de onderzoekslast relatief erg groot, met grote financiële belasting
- Archeologie hoge waarde, rijke bodem historie plus een naburig bedrijf van de burens maakte hoge onderzoekslasten
- Gemeente liet onderzoeken controleren door externe bureaus
- Er was door dit alles verminderd draagvlak initiatiefnemer
- Bodemonderzoek was steeds weer nodig omdat informatie niet centraal beschikbaar was
- Vraag Lex: volgde de grote onderzoekslasten uit nationale wet- en regelgeving of ook door beleidscultuur? Antwoord Theo: groot deel provincie regels, maar planschade (onderzoek) is gemeentelijk en komt er extra bij.

3. Groepsdiscussie per actor (in casu alsnog per case)Groep 1 Planmaker

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water				
E.V.				
Natuur				
Lucht				
Geluid				
Bodem				
Archeo				
.....				

- Conclusie: onderscheid is wenselijk tussen basisgegevens en situationele berekeningen (zoals met GCN)
- Minder onnodig dubbel onderzoek in verschillende fases is wenselijk
- Wens: digitaal vergunningsoverzicht + emissies en ruimtelijke gegevens.
- Wens: per gemeente een overzicht van brongegevens plus eenduidig overzicht waar hogere grenswaarden zijn verleend
- Maatwerk blijft altijd nodig maar mooi als je kunt terugvallen op basisgegevens

- Vragen: informatie waarmee rekenen/tooling? En vooral moet je sowieso wel rekenen?
- Opmerking: gebruikte invoergegevens standaard beschikbaar maken

Groep 2 Planmaker

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water				
E.V.				
Natuur				
Lucht	- beschikbaar gegevens - actueel - betrouwbaarheid - evaluatie effecten			
Geluid				
Bodem				
Archeo				
.....	- van grof naar fijn (1)			

(1) Vuistregels; geen keurslijf; bij norm toetsen; omgaan met onzekerheden; [Scenario's]

- Vooral lucht en geluid zijn knelpunten.
- Evaluatie van de berekeningen (betrouwbaarheid) mede aan de hand van de feitelijke realisatie wat het in praktijk is geworden is gewenst, vooral voor lucht en geluid
- Meer van grof naar fijn kunnen werken bij onderzoek (sluit meer aan bij planvormingsproces)
- Bijvoorbeeld meer vuistregels en bandbreedtes
- Bestuurders angstig hiervoor i.v.m. de onzekerheid in uitkomst hierbij in een eventuele beroepszaak bij de Raad van State
- Meer inzicht in milieugebruiksruimte i.c.m. vuistregels om makkelijker de impact hierop van (kleine) projecten te kunnen bepalen

Groep 3 Toetser

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water				
E.V.				
Natuur				
Lucht				
Geluid				
Bodem				
Archeo				
.....				

- Te weinig kennis om rapporten beoordelen plus te versnipperd
- Grote onderzoekslasten ten opzichte van het ontwikkeling/initiatiefgrootte
- Onderzoeksresultaten soms inconsistent of incorrect

- Natuur en archeologie: gebeurt met de onderzoeksresultaten uiteindelijk vaak weinig of niets mee
- Gebrekkige communicatie tussen verschillende (interne) diensten. Ene collega geeft een ander oordeel dan de ander. Vervelend voor initiatiefnemer.
- Tekort schieten voorlichting aan initiatiefnemer
- Soms bedenkingen bij wat we vragen en adviseren; wet voorziet daar niet in, maakt ambtenaar onzeker en daardoor rigide.

Groep 4 Initiatiefnemer

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water				
E.V.				
Natuur				
Lucht				
Geluid				
Bodem				
Archeo				
.....				

- Geen inzicht beschikbaar in benodigde informatie (geen hergebruik)
- Geen inzicht in al verleende vergunningen
- Ook voor kleine projecten zijn de procedures c.q. onderzoekslasten derhalve ingewikkeld dat er altijd een externe expert nodig is
- Heel veel papierwerk maar er gebeurt uiteindelijk niets mee
- Ter illustratie: vroeger paste in 1 archiefdoos 20 vergunningen, nu nog maar 3.

Wensen

- Alles digitaal publiekelijk beschikbaar inclusief overzicht wat waarvoor nodig is
- Meer kennis bij hen die (onderzoeks)rapporteren moeten beoordelen
- Overzicht betrouwbare (onderzoeks)bureaus
- Eén case manager t.b.v. een initiatiefnemer
- Klant: voor minder geld en minder tijd meer duidelijkheid
- Algemene beschikbaarheid van QuickScans zou handig zijn
- Gegevens zelf zijn in beginsel goed

4. Vragen, dagevaluatie en opmerkingen ronde

- Beheer databanken en invoer: consequenties/impact meenemen
- Vragen vooraf aan workshop kenbaar maken
- Kaarten ter plekke aanwezig zijn handig voor de discussie
- M.e.r. heeft veel informatie, o.a. gebruik vuistregels
- Gezondheid: wordt weinig mee gedaan maar wel veel naar gevraagd
- Discrepancie tussen normen en de praktijk

5. Sluiting 16.30u

Verslag 16 mei

Bespreking	Workshop Informatiebehoeften Omgevingswet
Vergaderdatum en -tijd	16 mei 2013, 10.00 – 16.30u
Vergaderplaats	Jaarbeurs, Utrecht
Deelnemers	Pieter van der Galiën (Rijkswaterstaat), Erik Mateman (Tauw), B. van Strien (Gemeente Alphen-Chaam), Frank van der Aalst (Van Dun Advies), Henk-Jan Solle (Gemeente Westvoorne), Saskia van der Vlist (Gemeente Westvoorne), Wouter Verweij (RBOI), Ivo Scheringa (Gemeente Stads kanaal), J. Takkebos (Pietersma & Spoelstra), Frits Peeters (Tonnaer), Theo Overduin (Geonovum), Pieter Jongejans (Cie MER), Frank Strijk (DCMR), Reinier Guijt (IenM), Dick Verkaar, Piet van Zoonen, Ton de Nijs (RIVM)

Afwezig
Kopie aan

1. Rondje: Wat zou je vooraf kwijt willen?

Luchtkwaliteit, betrouwbaarheid van data bij Raad van State

Er wordt al veel data gegenereerd maar die worden nu niet goed beheerd, goed geregeld externe veiligheid

2. Groepsdiscussie per case**Case: Glastuinbouwgebied Tinte**

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water	Bestaande situatie & beleid	Waterschap, bodemkaart & LTO	Duidelijkheid Mogelijkheden bij wijziging	2
E.V.	Zakelijke stroken Vervoer gevaarlijke stoffen	Beheerders, DCMR, VRR, Gem. Route-ring	Hoeveelheid gevaarlijke stoffen Duidelijkheid & mogelijkheden	3
Natuur	Veldonderzoek uitgevoerd	Ecol. Advies bureau	Status bloemdijk, prov. EHS Actuele bedrijfsgegevens voor N-depositie i.p.v. schattingen	2
Lucht	Inventarisatie wegen Impact WKK's	Waterschap & Provincie	Onderbouwing coll. voorzieningen	1
Geluid	Contouren Industrie SRM I	Waterschap, Provincie	Effecten weerkaatsing, Kaart wegverkeer	2
Bodem	Quick Scan	DCMR	-	1
Archeo	Gem. Archeol. Waardenkaart	Eigen notitie (BOOR)	-	1
.....			Actuele bedrijfsgegevens van N-depositie.	3

3

Case: Buitengebied Gulpen-Wittem: Conserverend bestemmingsplan

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
--------	----------------	--------------	-------------	------

Water	Waterlopen + Bufferzones	Waterschap	Niet digitaal beschikbaar	3
E.V.	Leidingen, (spoor)wegen & inrichtingen risicokaart	Netbeheerders: RWS, ProRail, Gasunie, gemeente, provincie	Ruimtelijke detaillering & betrouwbaarheid, extra onderzoek noodzakelijk	3
Natuur	N2000, EHS, prov. plannen	provincie	Niet digitaal beschikbaar	1
Lucht	n.v.t.			
Geluid	Stiltegebieden	provincie	Niet digitaal beschikbaar	1
Bodem	Erosiebeleid Prov. Geomorfologie	Provincie	Bodemkaart / alles	3 / 1
Archeo	IKAW Gemeentelijke beleidskaart	Web/ gemeente	detail nivo	2
.....	Cultuurhistorie, monumenten, molens	Rijk, Molenstichting		

Algemeen: Detaillering is gebied specifiek en vlakgericht; Risico's van openbaarheid van gegevens bv gasleidingen en betrouwbaarheid van gegevens

Case: Tracébesluit Schiphol Amsterdam & Almere

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water	GGOR	Waterschappen	n.v.t.	
E.V.	Risicogebieden	Risicokaart	n.v.t.	
Natuur	Natuurgegevens	GAN + Eigen onderzoek	Betrouwbaarheid en consistentie ADC toets	2
Lucht	Was probleem, waarschijnlijk opgelost			
Geluid	Vergunde emissie Werkelijke emissies.	Gemeenten Onderzoek	Werkelijke emissies	1
Bodem	Samenstelling Vervuilde locaties	BIS, DINO, Aanvullend Onderzoek Gemeente & Prov.	Toegankelijkheid pot. vervuilde locaties onvoldoende	
Archeo	IKAW	Website + passende verkenning	n.v.t.	
Verkeer	Werkelijke & Prognose cijfers	NRM/Prov./Gem. Onduidelijkheid prognoses	Veranderlijkheid v.d. prognoses	3
Algem.	Hergebruik van data		Verzamelde data opslaan voor hergebruik	

Algemeen: Verkeersgegevens vormen de basis, 3 modellen: Nationaal, Provinciaal en Gemeentelijk en die moeten we dan op een lijn krijgen. Daarnaast de prognoses welke ruimtelijke en verkeersontwikkelingen neem je mee? Als deze niet kloppen dan kloppen de effecten op geluid lucht etc. niet.

Ganzenbord proces, procesmatig, eenduidigheid van de verkeersgegevens.

Natuur: Veel via GAN beschikbaar voor m.e.r. oké maar niet voor de passende beoordeling dan meer informatie verzamelen lokaal ecologisch onderzoek Om te voorkomen ga je dan al heel veel onderzoek doen.

Natuurgegevens 5 jaar bruikbaar, bij vergunningverlening natuurgegevens verouderd

Geluid, vergunde situatie en werkelijke situatie en kun je de ruimte die niet gebruikt wordt anders inzetten

Case: Projectbesluit Uitbreiding Kippenshuur, Stadskanaal

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water	Watertoets	www. Watertoets.nl	n.v.t.	
E.V.	Risicokaart	IPO	n.v.t.	
Natuur	Natuurloket N2000	Kosten GAN Site ELI voor N2000		3
Lucht	NIBM tool	Infomil +		
Geluid	Vaak maatwerk	onderzoek	Divers: verkeer, installaties, etc.	2
Bodem		Prov. Bodemkaart; Gem. Informatie	Beperkte informatie, beperkt ontsloten	2
Archeo	IKAW		Beperkt informatie; Kwaliteit kaart per gebied verschillend, soms onnodig extra onderzoek	2
Verkeer	Verschillende bronnen		Is een groot risico	3
Algem.	Landschappelijke inpasbaarheid Gezondheid	Geen norm gezondheid		3

Databehoefte wordt ook bepaald door provinciaal en gemeentelijk beleid bv t.a.v. duurzaamheid. Gemiddelde ondernemer is op zoek naar zo snel mogelijke vergunning, onwelkome gegevens, raad van state proof maken, alle onderzoek doen. Natuur en archeologie, graag NIBM tool van infomil ook voor andere zaken

Case: Bestemmingsplan Buitengebied Alphen-Chaam

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water	Ligging watergangen, waterkwantiteit, waterkwaliteit	Waterschap, RWS		2
E.V.	Locaties van leidingen en zones	Risicokaart Gem. Milieudienst	Toegankelijkheid Nauwkeurigheid	3
Natuur	Waarden Landschapswaarde leefgebied dassen	Prov, Natuurloket, Vrijwilligers, Streekplan 1996	Actualiteit Versnippering Toekenning van waarde	3
Lucht	-	-	-	1
Geluid	Geluidszonering Gegevens nieuwe objecten	Gemeente, Milieudienst, RWS, Akoestisch Onderzoek	Telgegevens verkeer	2/1
Bodem	bodemopbouw	Bodemloket Vigerend plan	-	1
Archeo	Gemeente/regio	Archeologie		1
Algem.	Landschap Cultuurhistorie, Volksgezondheid	Provincie, gemeente KICH, landgoederen, milieudienst, GGD	Objectivering Beleving & waardering, normering en concrete normen	3/2

	Geur			
--	------	--	--	--

Buitengebied Alphen-Chaam

Natuurwaarde bepalen actualiteit is een probleem bij een buitengebied, kosten voor een dergelijk groot gebied zijn groot. Gegevens bijgesteld op basis van lokaal nader onderzoek. Vertaling van natuurgegevens richting de waarde en de wijze waarop ze beschermd moeten is onduidelijk. Externe veiligheid, gegevens beschikbaar via leiding beheerder maken gebruik van de risicokaart voor de toelichting, gegevens die te downloaden zijn uit de risicokaart zijn niet ruimtelijk voldoende gedetailleerd

Reflecties:

- Schieten op een bewegend doel, "nu zouden we het anders doen"
- Natuur, geluid en onderliggende gegevens
- Beleidsgegevens opnemen
- Vuistregels voor beoordeling opnemen

3. Groepsdiscussie per actor

Opmerking vooraf: burger, milieubeweging die gaten in de onderbouwing kunnen schieten zijn belangrijke ook relevante actoren; initiatiefnemer probeert het allemaal Raad van State proof maken

Actor	Planvoorbereider	
Domein	Knelpunten, Wensen, Best practices	Prio
Water	Voorkom dubbelingen in regeling → KEUR t.o.v. BP Infvoorziening waterschap is goed geregeld	
E.V.	GAS-unie leidingen zitten er niet mee in; geen informatie over overige wegen behalve basisnet Digitale gegevens ligging leidingen + kenmerken Registratie verplichtingen; Informatie goed geregeld in risicokaart	
Natuur	Snel afronden beheersplannen N2000 gebieden Snelle invoering PAS Beheren resultaten veldonderzoek (N2000 continu opnieuw onderzoek; bestaand onderzoek niet te achterhalen) Koppeling onderzoek in plan fase en vergunningverlening	3
Geluid	Elke gemeente een VerkeersMilieuKaart met intensiteiten en contouren verkeerslawaaï Nut en noodzaak hogere waarden Beschikbaar maken van actuele informatie zonebeheer, gezoneerde terreinen. Contourenkaart geluid DCMR (Bouwplantoetsingskaarten)	3
Bodem	BIS op gemeentelijk niveau kan beter worden benut Informatie bodemsaneringen slecht beschikbaar	1
Lucht	NSL + NIBM!! Monitoringstool NSL	
Archeo	Goede beschikbaarheid verwachtingskaarten	
Overig	Gezondheid: intensieve veehouderij q-koorts geen heldere richtlijnen	

Actor	Aanvrager	
Domein	Knelpunten, Wensen, Best practice	Prio
Water	Meer duidelijkheid beleid waterschap	2

	Locatie specifieke gegevens (bergingsgebieden etc.) beschikbaar maken Vroegtijdig overleg initiatiefnemer over plan. Beleid verschilt per waterschap Geen integratie tussen waterschap en andere overheden	
E.V.	Actuele risicokaarten beschikbaar hebben, er is geen reguliere update	2
Natuur	Onduidelijkheid toetsing Onderzoek flora en fauna niet altijd nodig	3
Lucht	Saldering van emissies NSL & NIBM-tool	1
Geluid	Geluidsruimte inzichtelijk/beschikbaar maken (vergunning per inrichting & gemeten geluid omgeving)	1
Bodem	Beschikbaarheid onderzoeken in de omgeving Bodemverwachtingskaart; Risico voor eigenaar (geen verplichting van overheid)	1
Archeo	Betrouwbaarheid & Actualiteit Indicatieve Kaart Archeologische Waarden Onderzoeken zijn niet openbaar; Eenduidig landelijk beleid Maatregelen uitvoeren tijdens bouwplan: proefboring in vergunning opnemen	2
Overig	Databanken met voorwaarden in vergunningen/beleid	

Actor	<u>Vergunningverlener</u> Algemene opmerkingen: Wat er nodig is, is afhankelijk v.h. plan, structuurvisie, bestemmingsplan of vergunning Kwaliteit en volledigheid van gegevens, van de omgeving maar ook van het initiatief, het bouwplan.	
Domein	Knelpunten, Wensen, Best practice	Prio
Water	Goed op orde bij waterbeheerders, Uitwisselbaar maken van plangegevens verbeteren (AUTOCAD)	
E.V.	Persoonsgebonden risico is actueel Groepsrisico: Kwetsbare objecten regelmatig updaten inclusief het aantal mensen	
Natuur	Toetsingskader kent veelheid aan toetsingselementen bijzonder lastig voor de vergunningverlener	
Lucht	NSL goede ontwikkeling (excl. G4) Sprake van normopvulling & wensdenken	
Geluid	Verkeersgegevens Geluidsnormen zeggen niet alles, (beleving werkt sterkt door) Geluidssignaalkaart combineren met gevoelige bestemmingen	
Bodem	Centrale beschikbaarheid bodemvervuilingsinformatie Geautoriseerd maken van saneringslocaties	
Archeo	Verschillen in regionale beoordeling IKAW kaart	
Overig	Zachte milieuaspecten, landschap, cultuurhistorie, geur en gezondheid ontbreekt het beoordelingskader	

Reflecties

- Grover beeld over ruimte/probleem & onzekerheden

- Overzicht gegevens over beleid, waar moeten we aan voldoen, waar moeten we aan toetsen, m.n. gemeentelijk beleid is heel moeilijk te achterhalen. Bv. hoogtebependingen rond luchthavens. Best practices: Beleidskaarten van sommige provincies
- Beschikbaarheid, bestendigheid en betrouwbaarheid van natuurgegevens en een de veelheid aan beleidskaders beschikbaar waar aan getoetst moet worden vormen een groot probleem
- Beschikbaarheid van goede geluids- en verkeersgegevens, huidige situatie en prognose vormen een groot probleem
- Zachte milieuaspecten: gezondheid, landschap, cultuurhistorie, geur, duurzaamheid
- Best practise: Gebruik van NSL & GCN kaarten voor luchtkwaliteit is een grote vooruitgang behalve voor de G4 waar luchtkwaliteit een probleem vormt.
- Aanbeveling om van dezelfde gegevens gebruik te maken in uitvoering toetsing en beheer van plannen.

4. Vragenronde

- Ruimtelijke plannen werkt niet
- Wat betekent de Ow nu concreet voor het bevoegd gezag en bedrijfsleven
- Ga door met deze sessies
- Maak bekend waar de databanken te vinden zijn
- Bestendigheid heeft naast RvS-proof ook te maken met geloofwaardigheid
- Gegevens voor besluitvorming op verschillende niveaus, begin van het traject kun je met vuistregels veel doen. Zie aanbevelingen Commissie Elverding; Om zeker te zijn doe je maar alles.
- Bel bv de bevoegde instantie: voor water het waterschap
- Doe dingen niet dubbel
- Kluwen aan informatie in omgevingsplan, dit moet beheersbaar, raadpleegbaar en bruikbaar blijven, zorg voor structuur en standaarden!

5. Sluiting 16.30u

Rondsturen lijst met aanwezigen

Verslag 22 mei

Bespreking	Workshop Informatiebehoeften Omgevingswet
Vergaderdatum en -tijd	22 mei 2013, 10.00 – 16.30u
Vergaderplaats	Jaarbeurs, Utrecht
Deelnemers	Nico Hazelager (RWS Leefomgeving-Infomil) Theo Overduin (Geonovum), Dirk van de Rijdt (Kuipers Compagnons), Jochem Langeveld (DCMR), Sjoerd Harkema (Cie MER), Robert Slangen (Cauberg-Huygen), Roel Friesen (Gemeente Sittart-Geleen) Frank Strijk (DCMR), Reinier Guijt (IenM, Eenvoudig Beter), Dick Verkaar, Piet van Zoonen, Wim van der Maas (RIVM)

Afwezig
Kopie aan

1. Rondje: Wat zou je vooraf kwijt willen?

- In een te vroege fase wordt er een te hoge kwaliteit van de aan te leveren informatie gevraagd waardoor deze heel kostbaar wordt. Is het niet mogelijk om twee datasets te hanteren, één voor 'QuickScan' met informatie op hoofdlijnen en een meer gedetailleerd voor toetsing aan de normen
- Klein bedrijfje versus grootschalige chemische industrie, vergunningsaanvraag moet in het tweede geval op hoofdlijnen blijven want een groot bedrijf gaat e.e.a. pas in detail uitwerken als de vergunning beschikbaar is.

2. Groepsdiscussie per case**Case: Bestemmingsplan Groene Kruisweg**

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water	Percentage verhard oppervlak, gegevens keur	Waterschap	Niets	4
E.V.	Leidingen	Per beheerder (5) en de risicokaart (90% nauwkeurig)	Normen (afstand voor groepsrisico). Risicokaart niet digitaal beschikbaar	2
Natuur	Alle natuurwaarden flora- en fauna wet. Vleermuizen	Eigen ecologisch onderzoek door adviesbureau	Loket niet bruikbaar. Relatief duur eigen onderzoek moeten doen.	3
Lucht	NSL	RIVM	Niets	4
Geluid	Snelweg (RWS geluidskaarten), provinciale weg, Industrie en metro	Divers en met onduidelijke status en kwaliteit.	Toegang tot DCMR rekentools (3d-omgevingsmodel)	1
Bodem	Moeilijk om betrouwbare actuele gegevens te verkrijgen	Bodemloket	Historie van activiteiten per locatie	2
Archeo	Archeol. Waar-	Gemeente en soms	Detail (opgelost via vuistregels,	3

	denkaart	provincie of regio	wel een risico)	
Marktinformatie	Bedrijven milieuzonering	DCMR bedrijvenlijst D.P.O. (Distributie Planologie Onderzoek) van Locatus	Actuele bedrijfsgegevens	3
	Marktcrumte		Kostbaar	2

Algemeen: belangrijke conclusie voor deze case: veel van de onderzoekslast is vooruitgeschoven en wordt aan de initiatiefnemer overgelaten: Veiligheid, Natuur, Bodem en Archeologie. In zekere zin was de te verwachten onderzoekslast bepalend voor de gekozen bestemming.

Case Hornbach

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
Water	Waterparagraaf	Infiltratieonderzoek	Niets	3
E.V.	EV studie QRA + BEUI toets Buisleidingen Chemelot	Risicokaart Provincie Chemelot en Sabic Gemeente	Risicokaart niet actueel, risico dat je iets mist. Populatiegegevens niet actueel	1
Natuur	Flora en fauna onderzoek	GAN (Gegevensautoriteit natuur) + eigen veldonderzoek	GAN niet actueel	3
Lucht	Verkeerseffecten	Gemeente verkeersmodel	niets	1
Geluid	Verkeerseffecten	Gemeente verkeersmodel	niets	2
Bodem	Bodemverontreiniging	Bodemkwaliteitskaart gemeente plus aanvullend bodemonderzoek > 30 cm voor extra zekerheid	niets	3
Archeo	Onderzoek voor de beleidskaart	Archeologische kwaliteitskaart	Gegevens OK, maar na sloop is extra onderzoek noodzakelijk	3
Verkeer en parkeren	Parkeerbeleid - toets	CROW-normen	Verschil van inzicht over welke norm moet worden gebruikt	1
DPO	Distributie Planologie Onderzoek: Locaties, detailhandel gegevens, bevolkingsgegevens en economische verwachtingen	Onderzoeksbureau, KvK, MKB, Locatus, CBS, Bedrijfschap Detailhandel	Één heldere bron ontbreekt	1
Duurzaamheidsladder	Onderzoek leefbaarheid leegstand	Onderzoeksbureau, KvK, MKB, Locatus, CBS, Bedrijfschap Detailhandel	één heldere bron ontbreekt	1

Algemeen: belangrijk in deze case is het parkeerbeleid en de beschikbaarheid van economische informatie i.v.m. de effecten op andere bouwmarkten.

Case bedrijventerrein Moleneind Oss

Domein	Welke gegevens	Waar vandaan	Wat ontbrak	Prio
--------	----------------	--------------	-------------	------

Water				n.v.t.
E.V.	Milieu-vergunningen	Gemeente en Provincie	Zie geluid	2
Natuur				n.v.t.
Lucht				n.v.t.
Geluid	Milieu-vergunningen	Gemeente en Provincie. Niet meer online beschikbaar	Onvoldoende beschikbaar, niet actueel en onvolledig. Geen informatie over gevoelige bestemmingen in en rond het gebied. Daarom dure vertaalslag noodzakelijk	1
Bodem				n.v.t.
Archeo				n.v.t.
Verkeer				n.v.t.
Alge.				n.v.t.

Algemeen: overheersend bij deze case is het niet digitaal beschikbaar zijn van informatie (moeilijk te ontsluiten, veel handwerk) en het dikwijls niet actueel zijn van de beschikbare gegevens.

Reflecties na terugkoppeling van de drie cases:

- Water gaat altijd goed
- Veiligheid matig
- Natuur blijft ingewikkeld, onderzoek recycelen
- Lucht gaat meestal goed, rare stofjes, veel meer dan NSL, NIBM regeling helpt hier. Bijzondere stoffen in de vergunningsverlening. 99% echter niet die specifieke stofjes van belang.
- Geluid probleem verbrokkelde informatievoorziening. Geluid infrastructuur gaat wel redelijk maar versnipperd. Maar industrielaawaai is gering beschikbaar. Vergunningen en meldingen niet gemakkelijk traceerbaar.
- DPO behoefte aan. Duurzaamheidstest.
- Onderzoek wordt vaak 'voor de zekerheid' gedaan, waarbij de uitkomst vooraf al bekend is.

3. Groepsdiscussie per actor

Opmerking vooraf: we hebben per case slechts één actor.

Om die reden gekozen om de groepsindeling per case (zie 1) te handhaven

Case	Groenekruisweg	
Domein	Knelpunten, Wensen, Best practices	Prio
Water	Versnipperde bevraging Uniform te ontsluiten vergunningen Watertoets	3
E.V.	Versnipperde beheerder met elk eigen wijze van ontsluiting Omgevingsgegevens bestaand en toekomstig Risicokaarten goede aanzet maar niet actueel! Digitaal? BEVI (art 14)	2
Natuur	Versnipperde aanpak Maximale planologische uitbreidingsruimte Onderzoeksgegevens per regio beschikbaar stellen (delen) PAS	1
Geluid	Niet toegankelijke bronnen/modellen	1

	BAG-3D gecertificeerd G.P.P. t.a.v. brongegevens	
Bodem	Inzicht in de te verwachten saneringskosten Gecertificeerd bodemloket	2
Lucht	Complexe projecten Centrale ontsluiting vergunningen NSL	3
Archeo	Kostbaar om gegevens te verkrijgen Waardekaarten+ Waardekaarten	2
Overig	D.P.O. duur en onbetrouwbaar	2

Case	bedrijventerrein Moleneind Oss	
Domein	Knelpunten, Wensen, Best practice	Prio
Ruimtelijke geïntegreerd denken	Ruimtelijke integratie over domeinen Scenario's, ruimtelijk plannen Urban strategie	
E.V.	Dijken met sensoren	
Natuur	Vrijwilligersnetwerken	
Lucht	Kosten, aansprakelijkheid, politieke schade Meetnet realtime	
Geluid	Kosten, aansprakelijkheid, politieke schade Meetnet realtime, BAG-3D geluidsregister, Schiphol, AWACS (Limburg)	
Bodem	GLOBIS, centraal protocol om de modelinformatie uit te wisselen	
Archeo		
Overig	Verouderde data, slecht toegankelijk, kwaliteit onbekend Real time informatie, Open Data, gevalideerde (gestempelde) gegevens BAG	

Wens: instrument om alle domeinen ruimtelijk te integreren. A la Urban strategie. Ruimtelijke plannen ontsluiten

Case	Case Hornbach	
Domein	Knelpunten, Wensen, Best practice	Prio
Water	Rijkswaterstaat aan zet	3
E.V.	Waar kwetsbare objecten zich bevinden in bestemmingsplan vastleggen, populatiegegevens SAFETI-NL	1
Natuur	Basisgegevens voor berekening van de depositie, actuele gegevens flora/fauna Veldonderzoek	2
Lucht	MTR-waarden niet beschikbaar, Aanpak lage NOx-bronnen NER en NSL	2
Geluid	Actueel houden verkeersgegevens en het geluidsmodel (beheer) Geluidmodel van DCMR	3
Bodem	Nog witte vlekken bij nul situatie onderzoeken Bijhouden actuele gegevens	3
Archeo	Niet altijd mogelijk of opportuun m onderzoek te doen	3

Overig		
--------	--	--

Reflecties:

- Overzicht vergunningen
- Overzicht ruimtelijke plannen doorzoekbaar maken, metadata, huidige versie is eerste stap
- Ruimtelijke juridische ruimte voor belangenafweging. Wat is je maximale beschikbare ruimte. Bestemmingsplan bijvoorbeeld: bestemming is afgegeven maar nog niet benut. Maar in de praktijk is de huidige bestemming al niet meer mogelijk.
- Geluid voor industrie is een probleem, wat is er vergund.
- Geluid, natuur is er versnippering.
- Geluid 3d model en een gestandaardiseerd model kostenbesparend.
- Afstemming normstelling, want deze bepaalt de informatie behoefte
- Informatie gelaagd, voor QuickScan is grove informatie voldoende. Bij vergunningsaanvraag detail en onderzoeksplicht
- Gestempelde data
- Algemene tools werken goed waar je nog voldoende gebruikruimte hebt (NSL)
- Data verankeren zodat de bruikbaar en betrouwbaar worden. Starten met een aantal bestaande datasets
- Data uit vergunningen, reguliere monitoring maar ook uit ad.hoc. onderzoek. Dit laatste recyclen.
- Standaardisatie van onderzoek vergroot wel of niet de herbruikbaarheid en kosten?

4. Vragenronde

- geur is weinig besproken, wenst mogelijkheid om gebied aan te wijzen om aanvullende eisen te stellen aan bestaande installaties.
- Centraal vastleggen van vergunde rechten van groot belang
- Meer bij één instantie – denk RUD – vastleggen zodat onderzoek efficiënter kan
- Kwaliteit en betrouwbaarheid: niet meer vragen dan het doel waarvoor je het wilt gebruiken
- Hoe gaan we met gegevens om, liever meer informatie met slechtere kwaliteit om te bepalen wat je goed moet onderzoeken. Goed genoeg voor de NER is niet goed genoeg voor een vergunning. Ontwerpbesluit grof.

Evaluatie: heeft het aan onze verwachtingen voldaan?

- Open verwachting, prettige communicatie
- Open sfeer, eigen case, voldoende aanzet om mee naar huis te nemen. Nieuwsgierig naar de uitkomsten
- Nog wel stappen te zetten van hier tot aan de oplossing. Wel ontzettend interessant. Er komt gelukkig veel uit
- Had liever wat over de grootschalige industrie, omgevingswet voor de 80% makkelijke gevallen die niet ten koste mag gaan van de rest
- Boeiend, veel discussie. Sluit goed aan bij de omgevingswet, neem het mee
- Bevestigt de juistheid van de gehele benadering. Mooi om niet gelijk te starten bij de techniek maar bij de basis
- Dacht ook meer te horen over de grote industrie, maar natuurlijk gaat 80% over de rest. Advies aan RIVM: doe stapje voor stapje
- Leuke discussie, complexer dan ik dacht. Succes toegewenst aan het RIVM.
- Wim van der Maas: veel overeenkomsten tussen de cases en veel herkenbaar uit de eigen praktijk.

- Wij zijn wijs maar adviseren slechts aan IenM. Nu nog slechts de beeldvorming, straks het spannende werk, kosten en baten etc. Wellicht dit najaar de oplossingen met elkaar bespreken.

5. Sluiting 16.30u

Aanbod op Maat

Verslag 27 augustus

Bespreking	Workshop Informatievoorziening Omgevingswet
Vergaderdatum en -tijd	27 augustus 2013, 9.30 – 16.30u
Vergaderplaats	Geonovum, Amersfoort
Deelnemers	Theo Overduin (Geonovum), Ronald van Houtert (Viewpoint), Martijn Klomp (Kadaster), Lex Runia (Oranjewoud), Fokke Plantinga (RHO), Floris de Bree (Arcadis), Albert Beetsma (HEC), Piet van Zoonen(RIVM), Ton de Nijs (RIVM) Noud Hooyman (IenM, vanaf 14.30u)
Afwezig	
Kopie aan	

Welkom 9.30u

Wat zou je vooraf kwijt willen

- Ik vraag me af hoe de relatie is van dit project met het project "Startarchitectuur" van ruimtelijkeplannen.nl, hoe zit het met implementatie en beheer van meer instrumenten binnen iets als ruimtelijkeplannen.nl;
- Ik hoop dat het duidelijk wordt welke organisatie nu aan de lat staat, wie wordt verantwoordelijk, bv gegevens van de ondergrond 60% van de tijd kwijt aan het verzamelen van de data, maakt niet uit of het gratis is of niet;
- Ik zie verschillende sporen, integrale sporen, er is meer nodig dan een basisregistratie om bruikbare informatie te krijgen, hergebruik van data is belangrijk. Bij bv. De geluidstoets voor een bepaalde locatie, dient me aan te geven wat de reikwijdte is van het onderzoek. Het is belangrijk om iets te doen met het onderzoek wat al gedaan is, standaardisatie van deze onderzoeksresultaten is daarbij belangrijk;
- Het verzamelen van gegevens kost heel veel tijd. Het is altijd de vraag waar halen we de informatie vandaan. Een lijst die aangeeft voor welke informatie bij welke bronhouder moet zijn zou ideaal zijn. Binnen GOOD (Gezamenlijke Ontsluiting OmgevingsData, www.omgevingsdata.nl) delen 11 bedrijven elkaars gegevens. Het is belangrijk om te weten wie waar welk onderzoek gedaan heeft. IPC GOOD geeft aan elk bedrijf aan waar welk onderzoek heeft gedaan;
- Ik heb 3 punten:
 - o Let op de 80-20 verhouding, uiteindelijk ben je veel tijd kwijt aan informatie, gegevens die je uiteindelijk niet nodig hebt. Ga er nu niet alles instoppen, omdat de data te vluchtig zijn maar ook omdat het teveel geld kost;
 - o Naast de data heb je ook rekentools nodig maar die zijn niet altijd even duidelijk zijn;
 - o De kwaliteit van onderzoek is nogal divers. De onderzoeksvraag is anders waardoor het niet altijd geschikt is voor hergebruik voor een andere vraag
- 3 opmerkingen:

- o Hergebruik de kennis en ervaring van Inspire voor de Inspire +. We moeten ons niet beperken tot de aanwezige data, de ontbrekende informatie moet aangevuld worden. De plus houdt ook in dat normeringen en modellen verankerd moeten worden;
- o In de ruimtelijke ordening hebben we veel kennis en ervaring opgebouwd, m.n. hoe je gebruik maakt van de marktpartijen die tools kunnen ontwikkelen, maak daar gebruik van;
- o Hoe kunnen we de verschillende startpunten als PDOK, Atlas Leefomgeving etc. combineren tot een startpunt;
- Het is de vraag wat er nog centraal geregeld moet worden. Wat is er nodig voor de laan om de laan van de Leefomgeving goed te laten functioneren;
- Let op het verschil tussen de basisregistraties en Inspire. Bij Inspire krijg je een boete als je de data niet op tijd, op de deadline, klaar hebt staan.

Groepsdiscussie: Hergebruik van Onderzoek

Groep 1

De belangrijkste vraag is hoe je er achter komt dat er al eerder een onderzoek is gedaan. Dit zou je vast moeten leggen in een centraal register.

Daarnaast is het de vraag hoe het zit met intellectueel eigendom, moet daar dan een vergoeding voor gegeven worden. Het voorbeeld dat wordt gebruikt is van de Hornbach die ontwikkeld wordt in de nabij de Ikea. Hornbach moet een verkeersdistributieonderzoek uitvoeren maar dat is ook al uitgevoerd voor de vergunning van de Ikea. Dat onderzoek heeft de Ikea veel geld gekost en kan (deels) hergebruikt worden. Hoe ga je daar mee om?

Ook de modellen die gebruikt (moeten) worden zouden algemeen beschikbaar gesteld moeten worden.

Ten slotte, voor de uitwisselbaarheid van data en modelinformatie zouden standaarden gedefinieerd moeten worden.

Groep 2

In de huidige praktijk zijn onderzoeken die al gedaan zijn niet te vinden. Het onderzoek komt hooguit in een bijlage van een rapport terecht dat als een pdf misschien op ruimtelijkeplannen.nl wordt gepubliceerd. Het is in ieder geval niet te vinden met een zoekmachine.

De groep ziet 2 verschillende typen informatie die, als het over hergebruik van onderzoek gaat beschikbaar gesteld moeten worden, de basis laag met monitorgegevens, de feiten die via Open Data of als een Basisregistratie beschikbaar gesteld zouden moeten worden. Daarnaast zouden de onderzoeksresultaten, de rapportages, beschikbaar gesteld moeten worden, de geïnterpreteerde data, de analyse en conclusies. Deze laag is minder objectief en wordt in belangrijke mate bepaald door de onderzoeksvraag die beantwoordt moet worden. Het liefst zou deze groep een database met onderzoeksrapportages willen hebben die op een slimme manier ontsloten wordt.

Hoe zou je tot hergebruik van onderzoek moeten komen? Er zou een meldingsplicht, aanleverplicht moeten komen. Het is daarbij de vraag wie, wat, wanneer aan wie moet melden. Moet de initiatiefnemer, degene die het onderzoek uitvoert of de vergunningverlener de gewenste informatie doorgeven? Wie is de bronhouder die de data vast stelt? Wat moet gemeld worden? Minimaal de begrenzing van het gebied, locatie, vindplaats en kwaliteit. Voor hergebruik heb je de basisgegevens nodig die eenduidig zijn. Het is van belang de gegevens goed te standaardiseren. Deze groep is van mening dat een soort van data-autoriteit cruciaal is, die zorgt dat de kwaliteit van de data wordt gewaarborgd.

Per domein, geluid, lucht, water, bodem zou onderzocht moeten worden welke gegevens op welke manier beschikbaar gesteld zouden moeten worden.

Gezamenlijke discussie

Hornbach profiteert van de gegevens van Ikea en, als Ikea weer uitbreidt, op de gegevens van Hornbach. Hoe zouden deze informatie beschikbaar moeten komen:

1. Meldingsplicht;
2. Organisch laten groeien van data collecties;
3. Data worden verfijnder en onderzoek wordt minder divers;
4. Data die wettelijk geleverd moet worden zijn openbaar;
5. Levert het baten op: doe een kosten-baten analyse.

Wat zou het meeste helpen, een adequate laag van basisgegevens of herbruikbaar maken van onderzoek? Is dit niet hetzelfde?

Best practise: In Zwolle zijn voor ecologie data beschikbaar. De gemeente verzamelt de data en helpt daar de initiatiefnemer mee. Is ingegeven omdat de gemeentelijke ecooloog het heel erg druk had. Ze hebben een inventarisatie gedaan over de gehele gemeente en die dataset wordt ge-update.

Nieuw, aanvullend onderzoek blijft belangrijk bv voor archeologie, bodem, geluid als die resultaten gemeld worden komen we verder

Hoe ziet de ideale gegevensvoorziening eruit

In het bestemmingsplan komen alle gegevens samen. Onderzoeksbureaus willen bij het offerte maken al weten welke gegevens er zijn. In GOOD ((Gezamenlijke Ontsluiting Omgevings Data, www.omgevingsdata.nl) kan door het aangeven van een zoekgebied een hele checklist gegenereerd worden bijvoorbeeld fijn stof geen probleem maar natuur wel, EHS binnen het gebied. Het mooiste zou zijn als de basisgegevens voor het plan er direct uitrollen.

Stel voor dat er al die informatiehuizen beschikbaar zijn wat is er dan nodig aan tools?

- Vergelijkbaar met ruimtelijkeplannen.nl zouden de overige gegevens via services binnengehaald moeten kunnen worden liefst alles via 1 punt digitaal beschikbaar. Ophalen en niet opslaan;
- Soms moeten de ruwe data beschikbaar zijn en soms ook de bewerkte, geïnterpreteerde data op basis waarvan de ambtenaar de vergunning kan beoordelen;
- De ontwikkeling van een dergelijk portaal voor de ambtenaar kun je ook aan de markt overlaten;
- Je zult een voorziening voor de basisdata moeten maken, services op basis waarvan je kunt ophalen wat je nodig hebt;
- Als iedereen gebruik gaat maken van web-services dan wordt de schaalbaarheid van belang zodat iedereen bediend kan worden;
- Wat standaardiseer je wel en wat niet. Voor lucht is er de NIBM tool, zo is voor de PAS ook het AERIUS-tool waar je je plan instopt en je krijgt te horen of het kan of niet? Als het qua kosten & baten voor de overheid interessant is dan moet men het zo goed mogelijk maken;
- Je geeft in de database aan, aan welke eisen de meting heeft voldaan, hoe die is uitgevoerd en cf. welke standaarden etc. Eventueel moeten er op basis van de beschikbare data nog aanvullende metingen gedaan moeten worden;
- Je moet definiëren welke gegevens, data gemeld moeten worden, wanneer deze herbruikbaar zijn en wanneer niet. Binnen de huizen moet aangegeven worden wat wanneer bruikbaar is. De betrouwbaarheid van de gegevens moet met een soort van hardheidscategorieën aangegeven worden (van hard tot er is onderzoek gedaan maar pas op);
- Anders is het voor lucht waarbij de data door de minister worden vastgesteld. Dit is een andere vorm van betrouwbaar maken;

- Hetzelfde geldt voor de basisregistraties. Voor de BAG staat het vast maar voor de topografie is het veel meer een interpretatie. In de Ow wil men de feitelijke data juridisch vaststellen, tot aan de raad van staten blijft X X. Is er dan nog een autoriteit die de data controleert en met een voorstel komt over de te gebruiken data;
- De validiteit en van data hangen af van de parameter de locatie en het tijdstip (parameter, tijd en ruimte);
- Uiteindelijk dient er een ingang te komen voor alle gegevens.

Bruikbaarheid van data, zijn ze direct bruikbaar?

- Meestal is er nog een interpretatieslag nodig, problemen met ruimtelijk detailniveau, eenheden, tijd;
- Vaak is het te globaal, binnen de BAG bv valt de kerk en snackbar in dezelfde categorie;
- Er is een wisselwerking tussen de bruikbaarheid van data en het toetsingskader. Vb. voor NSL wordt de BAG gebruikt om aan te geven waar mensen zitten. In de Ow wil men een ander toetsingskader dat aangepast is aan de beschikbare en bruikbare gegevens;
- Een adviesbureau heeft een toetsingskader ontwikkeld voor een gemeente voor vrijkomende agrarische gebouwen;
- Voor welke vragen heeft men welke data nodig? Wat heb je nodig om de basisdata te kunnen genereren. In de Ow wordt digitaal leidend. Wat is de laag met basisdata waar men mee aan de slag kan gaan? Heb je dan een laag met basisdata die toereikend is of heb je dan nog witte plekken? De data zal zich in loop van de tijd ontwikkelen qua ruimtelijk detailniveau, qua kwaliteit, qua inhoud. Het is in ieder geval van belang om bronhouders aan te wijzen;
- Wat wil je idealiter hebben, en wat is qua kosten en baten haalbaar, wie heeft er voordeel bij en wat is dan het verdienmodel;
- De vraag naar gegevens is leidend binnen de Ow;
- Wie mag de data gebruiken, Open Data, de services zouden ook voor iedereen vrij toegankelijk moeten zijn (of niet);
- Er zou 1 plek moeten zijn waar ik met web-services de ruwe of geaggregeerde data ophaal. Er moet een vlaggetje aanhangen dat aangeeft hoe goed de data zijn en in hoeverre de data stand houden bij de Raad van State. Basis vragen zouden hiermee beantwoord moeten kunnen worden, nog geen specifieke vragen;
- Stoplicht model: groen houdt stand bij de Raad van State, oranje hangt af van de vraag, rood is slechts informatief;
- Alles wat niet in het portaal staat is omstreden, wordt niet gevraagd door de Ow(?) en heeft geen juridische geldigheid.

Groepsdiscussie Instrumentarium Tools/ Gereedschappen

Groep 1

De data zijn er, je moet altijd rekenen. Liefst met vuistregels (Geluid, grondwater) zo nodig met meer complexe modellen met vastgestelde inputgegevens die goedgekeurd zijn.

- Meer met vuistregels werken die geaccepteerd/vastgesteld zijn;
- De tools moeten meer op een normtoets gaan lijken, moeten aangeven wat wel en niet kan. Effecten die beneden de norm zijn moeten zo nodig ook meegewogen kunnen worden in de beslissing;
- Bij geluid is het de vraag hoe je tot een ruimtelijk gewogen eindoordeel komt. Hoe aggregeer je de effecten van geluid over de ruimte?

Groep 2

- Er zou een generiek systeem ontwikkeld moeten worden, een beslisboom die de beoordeling ondersteunt, die je als een loods langs alle beslispunten leidt, een workflow systeem. Het moet trapsgewijs, gefaseerd opgezet zijn, simpele vuistregels geven aan of iets wel kan of niet of dat een meer complexe beoordeling uitgevoerd moet worden c.q. dat men door moet naar de volgende trap, fase van het beoordelingssysteem;
- Op basis van de gegevensinfrastructuur en bovengenoemd beoordelingssysteem zou een plangenerator ontwikkeld kunnen worden die langs alle domeinen loopt en het omgevingsplan voor 70, 80 of 90 % vult. Je alle basisgegevens inclusief de normering ophalen en de toetsing grotendeels automatiseren;
- Er kan ook een systeem ontwikkeld worden die aangeeft waar een bepaalde activiteit wel kan en waar niet;
- Voor dergelijke systemen moet al het beleid (lokaal, provinciaal, rijk) inclusief de versterkte vergunningen beschikbaar zijn;
- Eventueel kun je voor een bepaald programma dynamisch gaan monitoren zoals Assen sensorcity. Dynamische monitoring is toegepast om de geluidsproductie tijdens de kermis in Weesp binnen de milieugrenzen te houden, de exploitanten konden zelf zien hoeveel geluid ze produceerden en zo nodig aanpassen. Ander voorbeeld is om dynamisch de milieukwaliteit rond de snelwegen te monitoren/beoordelen en dynamisch de snelheid aan te passen. Sensoren in dijken die bepalen wanneer een gebied ontruimd moet worden.

Groslijst Oplossingsrichtingen

Prioritering van Oplossingsrichtingen

- Op korte termijn realiseerbaar
- Binnen een termijn van 2 a 3 jaar te realiseren
- Binnen een termijn van 5 a 10 jaar te realiseren

Hergebruik onderzoek:

1. Meldingsplicht;
2. Wie meldt wat aan wie?
3. Landelijke voorziening om de onderzoeksrapportages te melden & te vinden;
4. Landelijke voorziening waar alle gegevens/data verplicht opgenomen worden en te vinden zijn;
5. Afhankelijk van de kosten en baten beslissen of de bepaalde gegevens gestandaardiseerd aangeleverd moeten worden.
→ Standaarden voor uitwisseling onderzoeksgegevens;
6. Resultaten van inventarisaties toevoegen aan de data collectie;
7. Het is de enige plek die gebruikt mag worden?

Ideale gegevensvoorziening:

Uitgangspunt: Er zijn huizen en een laan van de leefomgeving, impliceert dat de data eenvoudig gevonden kunnen worden o.b.v. de landelijke voorziening waar alle gegevens/data verplicht opgenomen worden.

1. Beschikbaarheid:
 - a. Herkenbare web-services voor de informatie (geïnterpreteerde data);
 - b. Bronbestanden van ruwe data kunnen downloaden;
2. Bruikbaarheid:
 - a. Aard van de gegevens moet passen bij de beoordeling die je moet uitvoeren;
3. Status (Juridisch):

- a. Groen (= Betrouwbaar): onomstreden en houdt stand bij de Raad van State;
- b. Oranje: mag je wel gebruiken maar eventueel aanvullend onderzoek nodig;
- c. Rood: Mag je wel gebruiken maar niet geschikt voor besluitvorming.

Ideale instrumentarium:

Uitgangspunt: De gegevensvoorziening is op orde. Er is een geautoriseerde datavoorziening die gebruikt moet worden. Welk instrumentarium zou je dan willen hebben:

1. Generieke beslisboom voor de Laan van de Leefomgeving en een beslisboom per huis (vgl. met de Vergunningschecker);
2. Plangenerator die de noodzakelijke informatie uit de data voor de verschillende planinstrumenten (Omgevingsplan, Projectplan, etc.) ophaalt en klaar zet. (Het is aan de markt om dergelijke applicaties te ontwikkelen waarbij best practices worden aangereikt);
3. Online monitoring t.b.v. maatregelen in programma's denk aan geluid sensoren in dijken etc.;
4. Vuistregels, formules zoals voor geluid (NIBM-tool) of stikstof (AERIUS-tool) c.q. gestandaardiseerde rekenregels, in geval van twijfel meer complexe rekenmodellen toepassen, trapsgewijze beoordeling;
5. Datasets in vorm van kaarten, kansenkaarten, risicokaarten, geschiktheidskaarten, beleidskaarten....
6. Gebruik van gevalideerde modellen
7. Beschikbaar stellen van een viewer per doelgroep → door de markt

Wat zou jij nu het liefst willen?

- Uitgebreide beslisboom (niet reëel) Landelijke voorziening data;
- Landelijke voorziening van onderzoeksrapportages;
- Landelijke voorziening van onderzoeksrapportages;
- Landelijke voorziening van onderzoeksrapportages;
- Alle groene oplossingsrichtingen binnen 2 jaar;
- Vuistregels;
- Landelijke voorziening data;
- Dat je weet wat waar te halen is, het portaal van de laan, de ingang naar de data.

Het gevoel van de dag

- Interessante discussie, ik vraag me af hoe het uit gaat pakken;
- Positieve dag, best practices GOOD, delen & hergebruiken van gegevens;
- Positieve dag, het zou mooi zijn als de ontwikkeling zoals die vanuit de ruimtelijke ordening is ingezet breder wordt getrokken richting milieu;
- Positieve dag, data zoeken kost veel tijd als dat beter, sneller kan zou dat heel mooi zijn.
- Mooie dag en krijgt een beter idee van de Ow
- Kleine groep, veel geoogst
- Er volgt begin oktober nog een workshop waar iedereen nog voor uitgenodigd gaat worden.
- Er moet een ontwikkeltraject vergelijkbaar met Inspire opgesteld worden.

Sluiting 16.30u

Verslag 28 augustus

Bespreking	Workshop Informatievoorziening Omgevingswet
Vergaderdatum en -tijd	28 augustus 2013, 9.30 – 12.30u
Vergaderplaats	Geonovum, Amersfoort
Deelnemers	Theo Overduin (Geonovum), Jandirk Bulens (WUR) Bert Baumann (RIVM) Robert van Bommel (RH-DHV) Erik Lubberink (IPO) Rene Bekker (GAN) Rob Vogel (Sovon) Bart Wester (DCMR) Riekele de Boer (RWS) Albert Beetsma (HEC), Wideke Boersma (Geonovum) Richard Schmidt (DGMR) Piet van Zoonen(RIVM), Ton de Nijs (RIVM)

Afwezig
Kopie aan

Welkom 9.30u

Wat zou je vooraf kwijt willen

- Ik heb een brede ervaring met NSL en geluid. De praktijk is zeer weerbarstig. We zijn in gesprek met RWS om geluid, lucht (en natuur) te integreren. Het blijkt dat er binnen deze domeinen toch verschillen zitten tussen bepaalde parameters;
- Het is van belang om verschillende doelgroepen te onderscheiden. Voorts is het de vraag wat je uit de monitoring kunt halen. De gegevens vallen niet altijd te matchen, omdat ze een ander doel dienen;
- Conclusies zoals die in de 1^e fase van dit onderzoek zijn getrokken t.a.v. toetsingskader natuur kloppen niet. De provincie gaat de kerntaak t.a.v. natuurgegevens op poten zetten, ze doen dat uit de keten filosofie monitoring-data, opslag, rapportage en informatie;
- De bruikbaarheid van gegevens moet je definiëren richting de doelgroepen, burgers, gemeenten, provincies en rijk. Gegevens moeten daarbij geaggregeerd, verwerkt vertaald worden tot bruikbare informatie om deze processen soepeler te laten lopen;
- Probeer het wiel niet opnieuw uit te vinden, volg de 5 principes van Inspire en gebruik de USE case benadering, niet gegevens gericht maar vraag gericht;
- Knossos (EU-geluidsmodel) wordt verplicht gesteld in het kader van de Europese Richtlijn Omgevingslawaaai. Dit biedt veel kansen om in de NL situatie de beoordeling van geluid te stroomlijnen en nader af te stemmen.
- Bij de beoordeling van geluid zijn 2 aspecten belangrijk, de harde decibellen en de ervaren blootstelling aan geluid;
- Er worden gaandeweg besluiten genomen over het gebruik van gegevens zoals bij de invulling van de PAS en het NSL. Je moet daarbij gecertificeerde data hebben die aansluit op datgeen wat binnen die domeinen nodig is;
- Maak een goed onderscheid tussen gegevens en informatie (bewerkingen van gegevens op een voorgebruikers hanteerbaar niveau). In vele projecten

wordt van informatie gebruik gemaakt, probeer die informatie nu bij elkaar te zetten;

- Let op dat je een goed onderscheid maakt tussen data en modellen.

Groepsdiscussie Gegevensvoorziening per domein

Lucht

NSL werkt, qua data voorziening op orde geen hele grote behoeftes

1. Er is een NWB plus nodig (Nationaal Wegen Bestand) dat voldoet aan de eisen die je voor milieubeoordelingen nodig hebt, gekoppeld aan verkeersgegevens (die als basisdata in de Laan van de Leefomgeving opgenomen moeten worden);
2. Vergunningen en registratie van vergunde emissies;
3. Lage NOx bronnen uit b.v. kassen;
4. Het lokale, provinciaal en nationaal beleid, vertaald naar scenario's die zijn afgestemd inclusief prognoses van de toekomstige ontwikkelingen. Hoe ziet de situatie er in 2015, 2020 uit. In de wet moet een haakje komen om deze informatie vast te stellen;
5. Kennis en inzicht in effectiviteit van maatregelen;
6. Verzamelen van gegevens over gezondheidsaspecten voor b.v. lokale knelpunten;
7. De gegevensvoorziening uit NSL moet geborgd worden voor de periode na 2017.

Natuur:

1. Sluit aan bij de DKN (Digitale Keten Natuur). Het gebiedenspoor van de Vogel- en habitatrichtlijn zit hier al in maar het soortenspoor van de richtlijnen moet toegevoegd worden;
2. Vraagstelling op maat per doel, doelgroep, initiatiefnemer, USE cases;
3. Alle gegevens die uit het veld komen verzamelen en beschikbaar stellen via Open Data. Dit betreft meer gegevens dan wat voor de Ow nodig is maar is nodig voor het beheer, natuurcompensatie en het bewaren van bijzondere habitatten met specifieke ruimtelijke milieucondities;
4. Het gaat niet alleen data maar om data van goede kwaliteit, herleidbaarheid, toekomstbestendig, volledigheid, beleidsonafhankelijk etc.
5. Hoe moet je, kun je de basisdata aggregeren voor bepaalde op gebruikers gerichte doeleinden;
6. Gebruik van informatieproducten b.v. standaardkaarten voor het toetsen en certificeer ook de methode hoe je die kaarten maakt;
7. Meetnetten (Netwerk Ecologische monitoring) zijn er al maar deze moeten voldoende geborgd zijn, toekomstbestendig en uitwisselbaar en steeds worden ingericht op de zich ontwikkelende informatievragen;
8. Ontwikkeling van een uitgifte loket met een inspirerende regie;
9. Betere aansluiting met Informatiehuis Water t.a.v. aquatische ecologie
10. Gebruik de kennis, ervaringen en principes uit Inspire om de data op orde te krijgen;

Geluid

Informatiehuis Geluid (IHG):

1. De ontwikkeling van Cnossos, het Europese geluidsmodel, stelt eisen aan de data die je nodig hebt en zal grote invloed hebben op de ontwikkeling van het Informatiehuis Geluid. Het is van belang om daar nu kennis van te nemen en in de ontwikkeling van de Europese guidances te participeren;

2. Het Informatiehuis Geluid moet een integrale set met gegevens kunnen leveren die direct bruikbaar is in de uitvoering en toetsing van geluid. Dit omvat de volgende gegevens:
 - Goede geometrie complete wegennetwerk (gemeente, provincie en rijk) inclusief wegkenmerken zoals snelheden, verdeling voertuigen, intensiteiten, ligging en kenmerken geluidschermen idem andere netwerken (1m nauwkeurig). Hetzelfde geldt voor de andere netwerken, spoorwegen, vaarwegen, luchtvaart alsook de locaties van industrieterreinen;
 - Goede geometrie omgevingskenmerken, 3D (2.5) landgebruik;
 - Verloop AHN-bestand, aantal inwoners per woning, geluidsgevoelige objecten: gezondheidsgebouwen en scholen;
 - Vigerende regelgeving (dag en nacht): zonepunten, vergunningspunten industrie en geluidsproductieplafonds hoofdwegen, spoorwegen en vliegvelden;
3. Tool voor uniformering van telgegevens over alle overheden heen naar verkeersintensiteiten;
4. Tool om alle relevante modelgegevens uit het IHG voor een bepaald gebied te extraheren;
5. Certificering van geluidsmodellen;
6. Ontwikkeling van een goede dataset met verkeersintensiteiten komen die op een uniforme manier tot stand is gekomen;
7. Ontwikkeling van een set met basisdata die klopt, kwaliteitseisen goed definiëren, en actueel (minimaal 1 jaar oud) is.
8. Datasets opplussen met aspecten genoemd onder punt 2;
9. Temporeel dienen de datasets op elkaar afgestemd zijn: wegennet 2013, intensiteiten 2013, inwoners 2013; BGT 2013; BAG 2013 etc.;
10. Abstracties, de manier waarop je uit de basisdata de gegevens aggregiert voor gebruik in het toetsingskader en de modellen die daarbij gebruikt worden, moeten gedefinieerd en afgestemd worden voor planvorming, vergunningverlening en toetsing.

Wat is er al:

- een nationaal wegenbestand (NWB) en een spoorwegenbestand met de ligging maar exclusief kenmerken;
- een bestand met het aantal rijstroken voor de rijkswegen (WEGHEG);
- een bestand met de ligging van gebouwen (BAG);
- er zijn meerdere bestanden met inwoners (ACN, CBS, PBL, GBA?);
- een bestand met geluidsschermen bij RWS dat is gekoppeld aan NWB;
- het Algemeen Hoogtekaart Nederland (AHN);
- een bestand met de ligging van gebouwen 2D, de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), voor een aantal gemeenten in 3D;
- een bestand met de ligging van gezondheidsgebouwen NHR, dataset ziekenhuizen RIVM, scholen (NHR);
- vergunningen zitten in het Milieu Inrichtingen Bestand (<3 jaar);
- de GPP's rijkswegen en spoorlijnen worden via Inspire ontsloten

Wat kan op lange termijn:

- Industriële geluidszones via Inspire;
- per informatiehuis de onzekerheden in je data en de afgeleide informatie in de meta-informatie vaststellen en meenemen, is al geregeld via Inspire;
- centrale registratie van uitgegeven (milieu) ruimte.

Het gevoel van de dag

- Gezamenlijke behoefte aan goede data, het aansluiten bij bestaande initiatieven, Inspire, maar beter aansluiten bij de vraag, ontwikkeling van USE cases, dit is heel belangrijk;
- Leuk om mee te doen, er zitten heel veel parallellen in, het is de kunst om die in samenhang te brengen;
- Er moet een centrale ingang komen, de data moeten bij de bronhouder blijven;
- Vanuit Inspire wordt veel ontsloten, deze data oppakken om samen met de domeinexperts en de domein specifieke initiatieven de huizen te ontwikkelen;
- Zorg interdepartementale samenwerking t.a.v. vragen in relatie tot de flora- en fauna-wet nu het ijzer heet is. Dit is het moment dat het moet gebeuren;
- Behoeft vanuit de partijen moet leidend zijn. Het is echter de vraag hoe we dat nu gaan organiseren, wie wordt nu verantwoordelijk voor wat. Oproep aan IenM op dat breed op te pakken;
- Er is veel governance over de domeinen, beleidssectoren nodig;
- Voor de ontwikkeling van de gegevensinfrastructuur is het goed om USE-cases uit te werken over alle domeinen en alle lagen heen. Selecteer een aantal pilots, werk die inhoudelijk en juridisch uit en analyseer hoe dat gaat werken;
- Leuke, nuttige, energieke bijeenkomst. De samenhang tussen de huizen wordt steeds concreter;
- De bijeenkomst was heel nuttig maar vraagt zich af wat deze ontwikkeling mag gaan kosten;
- Als de governance is geregeld zijn de kosten ook belegd;
- OCW moet ook meedoen zodat de wetenschap hier ook op kan aansluiten;
- Bepalend is de kosteneffectiviteit in relatie tot het draagvlak. Als voorbeeld wordt het Netwerk Ecologische Monitoring genoemd waarbij tienduizenden vrijwilligers vanuit de maatschappij de database voeden;
- Belangrijk is de koppeling tussen de diverse sectoren, er is een unanieme mening hoe je dit moet oppakken.

Afsluiting 12.30u

Verslag 4 september

Bespreking	Workshop Informatievoorziening Omgevingswet
Vergaderdatum en -tijd	4 september 2013, 9.30 – 12.30u
Vergaderplaats	Geonovum, Amersfoort
Deelnemers	Leendert Gooijer (RIVM) Caroline Groot (Kadaster) Boris Everwijn (RWS/ IHW) Niels Kinneging (RWS) Robert-Jan van Leeuwen (TNO/BRO) Jan Klein Kranenburg (RWS-Leefomgeving) Theo Splithof (Kadaster) Thomas van de Berg Herman de Groot (RCE) Thomas van de Berg(RCE) Theo Overduin (Geonovum), Piet van Zoonen(RIVM), Ton de Nijs (RIVM)
Afwezig	
Kopie aan	

Welkom 13.30u

Wat zou je vooraf kwijt willen

- Zijn de initiatiefnemers voldoende aan bod gekomen? → De echte initiatiefnemers zijn moeilijk aan tafel te krijgen, de materie is te complex en het plan wordt veelal voorbereid door adviesbureaus;
- Cultureel Erfgoed werken met verwachtingskaarten, informatie goed verspreiden, het gaat om meer dan archeologie, rijksmonumenten, landschappen, stads en dorpsgezichten etc.;
- Sluit aan bij de initiatieven die er zijn, gebruik de methodieken die er zijn zoals de basisregistraties en Inspire;
- Versnippering in bodemland: Aanpak bodemsanering, STRONG, BRO, Ontwikkeling van het Informatiehuis Bodem, versnippering over bestuurslagen, hergebruik van informatie door gemeenten, dat is heel moeilijk over te dragen aan de gemeenten. Dilemma: de gemeentes zijn verantwoordelijk voor de informatie maar de overheid wil heeft het op nationale schaal nodig: Governance probleem;
- Trek conclusies uit Inspire;
- Wat is de scope, waar ligt bijv. de grens t.a.v. grondwater→Dit is nog niet goed vastgesteld, zal uitgewerkt worden in de AMVB 's

Groepsdiscussie Gegevensvoorziening per domein

Bodem

1. Scope en afbakening zijn belangrijke onderwerpen;
2. Verschillende werelden t.a.v. inhoud, thema's (bodem, geologie, bodemverontreinigingswereld) en organisaties partijen ontstaan vanuit de Mijnbouwwet, de Wbb, Wmb, etc. ;
3. De vraag en het gebruik van de gegevens moeten centraal staan. Dat zal er voor zorgen dat de informatie stromen gestroomlijnd worden en de vragen beantwoord kunnen worden. Ga vanuit de Ow kijken welke gegevens je no-

dig hebt en zorg dat de 2 werelden (bodem en ondergrond) bij elkaar komen;

4. Maak gebruik van de informatie, vragen uit de eerste fase van dit project, hier kwam bijvoorbeeld naar voren dat het belangrijk is om inzicht te hebben rond de saneringskosten;
5. Ga uit van de integrale systeembenadering;
6. Gebruik de invoering van de wet om de verantwoordelijkheden beter te organiseren door bv goede bestuurlijke afspraken;
7. Besteed aandacht aan de ontsluiting van de gegevens met de praktische hulpmiddelen;
8. Elk huis aan de laan moet één hoofdbewoner krijgen die de taak, middelen en bevoegdheden heeft om het huis in te richten;
9. In hoeverre houdt de Ow op bij de Noordzee, continentaal plat etc. De kaders van de wet zijn ruim. De scope en afbakening moeten nog verder in AMVB 's geregeld worden;
10. Moet het een basisregistratie of een informatiehuis bodem of een combinatie worden?

Cultureel Erfgoed

1. Hergebruik van onderzoeksgegevens. Iedereen is verplicht om zijn onderzoeksgegevens in Archis in te brengen waarbij het conform een bepaald format aangeleverd moet worden;
2. Knelpunten t.a.v. de verwachtingskaarten worden herkend, daar wordt aan gewerkt. De kaarten worden decentraal door de gemeenten ontwikkeld. Nu loopt er een programma dat er voor moet zorgen dat de verwachtingskaarten op gemeentelijk niveau beter op elkaar gaan aansluiten. RCE gaat de gemeenten in dit programma de gemeenten met kenniskaarten helpen om de verwachtingskaarten te verbeteren, zodat er op termijn (2015?) een Nationale Verwachtingsinstrument beschikbaar komt;
3. Uit de 1^e fase van dit project kwam naar voren dat de onderzoeksrapporten moeilijk te vinden zijn. Dit is een belangrijk signaal waar iets mee gedaan moet worden;
4. Archis en de verwachtingskaarten dienen gekoppeld te worden aan andere bestanden met b.v. de bodemgegevens of ruimtelijkeplannen.nl en KLIC om de actualiteit van de kaart te verhogen.

Externe Veiligheid

1. Risicokaart geeft aan waar bedrijven met gevaarlijke stoffen zijn, deze kaart is voor ca. 80% gevuld;
2. Er is geen formele autorisatie van de gegevens in het register. Het dient eens in de zoveel jaar geactualiseerd te worden. Om het actueel te houden zou er een koppeling met bv KLICK bestand gemaakt moeten worden. Als dat dan geactualiseerd wordt dan zou dat direct doorwerken in de risicokaart. Conclusie: Regel de actualiteit van de risicokaart en zorg dat de monitoring goed belegd wordt;
3. Populatiebestand (ontwikkeld door commerciële partijen) om het aantal slachtoffers uit te rekenen. Dit bestand zou ook gebruikt kunnen worden binnen andere domeinen zoals geluid.

Water

8. Het huidige Informatiehuis Water (IHW) bemoeit zich op dit moment nog helemaal niet met de Omgevingswet;
1. IHW moet gemandateerd worden om de informatie voor de Ow te kunnen leveren t.a.v. het domein water;

1. Additionele informatie waarvoor rijk, provincies en de waterschappen aan de lat staan vormen. Het is in principe geen probleem om dat toe te voegen aan het IHW;
1. Gemeenten hebben een taak t.a.v. stedelijk water en stedelijk afvalwater. Het aanhaken van gemeenten bij de informatievoorziening in IHW zou geen probleem hoeven te zijn;
1. Wellicht is er enige additionele informatie nodig voor de watertoets;
1. Om de beoordeling zoals die in de watertoets plaatsvindt op te kunnen nemen in het IHW is een nationale, uniforme watertoets belangrijk.
1. Het is de vraag of het omgevingsbeleid m.b.t. de Noordzee ook binnen de Ow komt;
1. In het IHW wordt aan verbetering van de kwaliteit van de informatie gewerkt conform de 3B's: beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid;
1. De nieuwe rol van de bronhouder vraagt om extra aandacht t.a.v. de extra tijd en aanvullende kennis en kunde die nodig is om deze taak door het betrokken personeel goed uit te kunnen laten voeren;
1. Om de gebruiker (initiatiefnemer, bevoegd gezag) goed van dienst te kunnen zijn zullen specifieke tools ontwikkeld moeten worden. Het gaat dan om bv digitalisering van de Watertoets of andere instrumenten, specifieke interfaces etc. Reserveer voldoende tijd om deze tools te ontwikkelen. Als alle vereisten bekend zijn kost de ontwikkeling van die minimaal 2 jaar;
1. IHW wordt aangevuld met specifiek ruimtelijk beleid zoals de ligging van de retentiegebied en de primaire waterkeringen. Punt is dat de huidige dataset t.a.v. de primaire waterkering niet goed is en momenteel opnieuw gedefinieerd wordt;
1. Ten aanzien van de biologische data in het IHW is een werkgroep gestart met vertegenwoordigers vanuit de provincies en de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF) om de meer eenduidigheid te krijgen;
1. De kosten-baten analyse die voor de ontwikkeling van het IHW door Twijnstra en Gudde is uitgevoerd gaf als een van de belangrijkste voordelen de ontzorging van de gegevensvoorziening voor een aantal belangrijke beleidsdossiers aan. Er volgt binnenkort een evaluatie van het IHW waarbij ook de vraag van wat het nu oplevert aan de orde komt maar ook andere vragen kunnen nog ingebracht worden.
1. Het is van belang om de specifieke kennis en informatie (scenario's, prognoses, modelresultaten) die binnen lange termijnstudies wordt ontwikkeld zoals het Deltaprogramma wordt ontwikkeld in het IHW op te slaan voor gebruik in andere lange termijn studies;
1. Het is van belang om de dataset die in het Informatiehuis wordt ontwikkeld terug te koppelen naar het primaire proces. De bronhouders leveren data aan het IHW en gebruiken de data uit het IHW voor hun eigen primaire proces.
1. In 2022 moet alle water informatie in het IHW zitten, nu zit ca. 20% in het IHW.

Wat betekent dit nu voor de algemene verbeterpunten?

- Hoe moeten de gegevens aan de gebruiker beschikbaar gesteld worden? De ontwikkeling van een ingang waar de gebruiker zijn informatie op kan halen is een goed streven;
- Moeten alle vergunningen in een nationaal register worden opgenomen? Naast de vergunningen zou je ook de beperkingen en beschikkingen mee moeten op een centrale plek moeten registreren;
- Is het goed om de gegevens via een geautoriseerde kaart per domein beschikbaar te maken? Vanuit de huidige wetgeving t.a.v. het cultureel erfgoed zal het moeilijk zijn om een nationaal geaccepteerde kaart te ontwikkelen.

Door ondersteuning van de gemeenten met o.m. kennis en informatie wordt geprobeerd meer uniforme verwachtingskaarten te ontwikkelen;

- Moeten de gegevens een verklaarde status krijgen? Bij het IHW wordt per dataset een protocol ontwikkeld waar de (verklaarde) status van de gegevens in wordt meegenomen. Voor bodem wordt de status van de gegevens in Basisregistratie Ondergrond geregeld;
- Zijn onderzoeksgegevens privaat of publiek, c.q. kun je private partijen verplichten om informatie aan te leveren? Binnen archeologie is wettelijk geregeld dat alle onderzoeksgegevens in Archis ingevoerd moeten worden. Bij externe veiligheid is het ook geregeld via een haakje in de wet;
- Moet de wet ook al aangeven welke gevalideerde instrumenten gebruikt worden? Bij de domeinen lucht, geluid en externe veiligheid is dat in de wet geregeld. Uiteindelijk is het voorschrijven van welke methode en modellen gebruikt moeten worden in de beoordeling een beleidsmatige keuze. Naarmate het nauwkeuriger in de wet staat omschreven welke methoden en modellen gebruikt moeten worden neemt de betrouwbaarheid van de beoordeling toe, de flexibiliteit en de mogelijkheden om nieuwe wetenschappelijke inzichten te gebruiken neemt dan af;
- Hoe zorg je voor validiteit van gegevens over de hele keten van planvorming tot vergunningverlening? Je moet dan accepteren dat de werkelijkheid eventueel anders is dan wat in de databestanden staat.

Het gevoel van de dag

- Zinvol, leuk om andere verhalen en invalshoeken te horen, er ontstaat een actielijst, de vraag articulatie speelt daarbij een belangrijke rol. Wat wil men van ons weten t.a.v. het erfgoed. De Ow moet duidelijk aangeven m.b.t. dit domein;
- Goed gevoel, maar we proberen alles met alles te verknopen, wees realistisch;
- De bijeenkomst inspireert om na te denken over andere dingen, kennisuitwisseling, het maakt me duidelijk hoe complex de materie in elkaar steekt;
- Dit is mijn 3^e sessie t.a.v. Ow. Plaats enige kanttekening bij de algemene verbeterpunten, deze zijn nogal technisch ingestoken;
- Inspirerend, nog een lange weg te gaan, zal niet zo eenvoudig zijn;
- Goed om al in een heel vroeg stadium over de invulling van de Ow na te denken. Denk vooral goed na over de beleidsmatige invulling;
- Zorg dat de partijen die niet aan tafel zitten zo snel mogelijk geïnformeerd worden, denk daarbij aan bronhouders etc.;
- Betrek de ingenieurs en advies bureaus. Binnen externe veiligheid is veel ontwikkeld maar zorg dat het ook actueel wordt gehouden;
- Mooie uitdaging rond de wetgeving en het werkproces;
- We hebben binnen dit project specifiek de opdracht gekregen om naar de technische aspecten te kijken!

Afsluiting 16.30u

.....

A.C.M. de Nijs et al.

.....

RIVM rapport 121001001/2013

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

november 2013

